

RAPORT

**Podsumowanie realizacji
Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochnia na lata 2011 – 2020
za okres 2019 - 2020**

Autorzy opracowania raportu:
Tomasz Ryncarz, naczelnik Wydz. PiRM - Kierownik Zespołu
Marek Maciuszek, inspektor Wydz. PiRM

Bochnia, 27 września 2021

Spis treści

WSTĘP.....	3
PODSTAWY I CEL OPRACOWANIA	3
PRZYJĘTA METODYKA.....	4
PLAN OPERACYJNY DLA STRATEGII ROZWOJU GMINY MIASTA BOCHNIA.....	4
REALIZACJA ZAPISÓW STRATEGII ROZWOJU GMINY MIASTA BOCHNIA NA LATA 2011-2020 za okres 2019 - 2020.....	8
KIERUNEK ROZWOJU I: ROZWÓJ GOSPODARCZY MIASTA Cel strategiczny 1: Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta	8
KIERUNEK ROZWOJU II: ROZWÓJ SPOŁECZNY I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW Cel strategiczny 2: Podniesienie jakości życia mieszkańców.....	13
KIERUNEK ROZWOJU III: WZROST ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ MIASTA Cel strategiczny 3: Podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta oraz wzrost ruchu turystycznego ...	46
PODSUMOWANIE I WNIOSKI	54
WNIOSKI KOŃCOWE I REKOMENDACJE	71

WSTĘP

Strategia Rozwoju Gminy Miasta Bochnia na lata 2011 – 2020 przyjęta została uchwałą Nr XII/134/11 Rady Miasta Bochnia z dnia 27 października 2011 roku. Dokument ten opracowano przy wykorzystaniu konsultacji z partnerami samorządu i różnorodnych form partycypacji społecznej. Strategia definiując najistotniejsze potrzeby społeczne, gospodarcze i środowiskowe naszego miasta w postaci priorytetów oraz celów zapisanych w dokumencie, stanowi konsensus w przedmiocie wizji rozwoju miasta w perspektywie średniookresowej.

Przyjęte w *Strategii* wizja i misja rozwoju Gminy Miasta Bochnia sformułowane zostały tak, aby prowadzone w ciągu minionej dekady działania samorządu, instytucji bocheńskich oraz podmiotów prywatnych i sektora pozarządowego podporządkować realizacji najistotniejszych dla mieszkańców zamierzeń, które mają wpływ na komfort życia i poczucie bezpieczeństwa. Określiły je trzy równoważne, zapisane w dokumencie cele strategiczne:

Cel 1: Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta,

Cel 2: Podniesienie jakości życia mieszkańców,

Cel 3: Podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta oraz wzrost ruchu turystycznego.

Do każdego z wymienionych celów przypisano realizujące go zadania, które tworzą *Plan operacyjny* (opisany w dalszym rozdziale będącym odzwierciedleniem Rozdziału VII *Strategii Rozwoju* str. 148) – swoisty „drogowskaz” dla wszystkich podmiotów, mających wpływ na rozwój miasta.

PODSTAWY I CEL OPRACOWANIA

PODSTAWA:

- **Uchwała Nr XXVIII/266/21 Rady Miasta Bochnia z dnia 28 stycznia 2021 roku w sprawie: polecenia opracowania i przedstawienia „Podsumowania realizacji Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochnia na lata 2011 – 2020” za okres 2019 – 2020;**

oraz wydane w oparciu o powyższą uchwałę:

- **Zarządzenie Nr 52/21 Burmistrza Miasta Bochnia z dnia 25 lutego 2021 r., w sprawie: przygotowania informacji z realizacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochnia na lata 2011 – 2020 za okres 2019 – 2020**, skierowane do wszystkich kierowników komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Bochnia oraz kierowników jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Bochnia;
- **Zarządzenie Nr 110/21 Burmistrza Miasta Bochnia z dnia 22 kwietnia 2021 r., w sprawie: powołania Zespołu ds. opracowania raportu „Podsumowanie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochnia na lata 2011 – 2020” za okres 2019 - 2020.**

CEL OPRACOWANIA:

Określenie poziomu i podsumowanie procesu realizacji celów strategicznych, zapisanych w *Strategii Rozwoju Gminy* w analizowanym okresie 2019 – 2020.

Raport zawiera także kompleksowe, końcowe - ze względu na zakończenie okresu obowiązywania - podsumowanie realizacji zapisów *Strategii Rozwoju Gminy* w latach 2011-2020.

PRZYJĘTA METODYKA

Raport powstał w wyniku przeprowadzenia analizy porównawczej zapisanych w *Strategii* celów i działań z faktycznie zrealizowanymi lub będącymi w trakcie realizacji przedsięwzięciami i podjętymi działaniami – w oparciu o informacje przekazane przez Kierowników jednostek organizacyjnych, Kierowników Wydziałów, pracowników na samodzielnych stanowiskach Urzędu Miasta Bochnia oraz podmioty uwzględnione w *Strategii*, niepowiązane z Gminą Miasta Bochnia.

Raport opracowany został przez pracowników Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta, powołanych w skład Zespołu ds. opracowania raportu.

PLAN OPERACYJNY DLA STRATEGII ROZWOJU GMINY MIASTA BOCHNIA

Zapisany w *Strategii* Plan operacyjny określa cele i zadania, których realizację w trzech kluczowych kierunkach rozwoju uznano za najbardziej istotną w perspektywie czasowej 2011-2020:

KIERUNEK ROZWOJU I: ROZWÓJ GOSPODARCZY MIASTA

Cel strategiczny 1: Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta

Cele operacyjne:

1.1. Poprawa rozwiązań komunikacyjnych w mieście

Zadania:

- 1.1.1. Budowa drogi komunikującej zjazd z autostrady z miastem
- 1.1.2. Zaktualizowanie kompleksowego programu rozwiązań komunikacyjnych dla miasta oraz konsekwentna jego realizacja
- 1.1.3. Rozwój systemu parkingów miejskich
- 1.1.4. Budowa nowych odcinków dróg miejskich

1.2. Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości

Zadania:

- 1.2.1. Utworzenie Powiatowego Centrum Obsługi Inwestora
- 1.2.2. Wsparcie informacyjne, doradcze i szkoleniowe

1.3. Przyciągnięcie bezpośrednich inwestycji do miasta

Zadania:

- 1.3.1. Uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej (BSAG)
- 1.3.2. Wykonanie i aktualizacja Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego
- 1.3.3. Promocja gospodarcza miasta

KIERUNEK ROZWOJU II: ROZWÓJ SPOŁECZNY I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Cel strategiczny 2: Podniesienie jakości życia mieszkańców

Cele operacyjne:

2.1. Rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia

Zadania:

- 2.1.1. Profilaktyka i edukacja prozdrowotna

- 2.1.2. Wspieranie inicjatyw opieki długoterminowej oraz opieki nad osobami starszymi i samotnymi oraz z zakresu psychiatrii środowiskowej

2.2. Integrująca polityka społeczna

Zadania:

- 2.2.1. Konsekwentna realizacja zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
- 2.2.2. Stworzenie miejsc i ofert spędzania wolnego czasu dla młodzieży w największych osiedlach miasta

2.3. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców

Zadania:

- 2.3.1. Poprawa bezpieczeństwa na drogach
- 2.3.2. Stworzenie elektronicznego systemu monitoringu miasta
- 2.3.3. Modernizacja i dalsza rozbudowa systemu oświetlenia ulicznego
- 2.3.4. Doposażenie w specjalistyczny sprzęt i pojazdy jednostek Straży Pożarnej, Policji i Straży Miejskiej
- 2.3.5. Rozwój i specjalizacja jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu miasta Bochni
- 2.3.6. Stworzenie skutecznego systemu przeciwpowodziowego
- 2.3.7. Stworzenie skutecznego systemu ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami o charakterze kryzysowym

2.4. Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego

Zadania:

- 2.4.1. Wzrost aktywności obywateli i wspólnot lokalnych
- 2.4.2. Wsparcie organizacji pozarządowych i instytucji obywatelskich
- 2.4.3. Aktywizacja młodzieży poprzez działalność Młodzieżowej Rady Miasta

2.5. Rozwój społeczeństwa informacyjnego

Zadania:

- 2.5.1. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego
- 2.5.2. Informatyzacja bibliotek
- 2.5.3. e-Bochnia - miasto w sieci

2.6. Czyste i bezpieczne środowisko przyrodnicze

Zadania:

- 2.6.1. Ochrona powietrza
- 2.6.2. Gospodarka odpadami
- 2.6.3. Propagowanie zagadnień ekologicznych wśród społeczności lokalnej oraz wspieranie inicjatyw proekologicznych

2.7. Rozbudowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej

Zadania:

- 2.7.1. Remont i rozbudowa szkolnej bazy sportowej, osiedlowych boisk sportowych i placów zabaw oraz kompleksowy remont stadionu przy ul. Parkowej
- 2.7.2. Uporządkowanie kompleksu sportowego w Chodenicach
- 2.7.3. Nadanie funkcji rekreacyjnych terenom na Smykowie
- 2.7.4. Utworzenie parku rodzinnego Uzbornia

2.8. Poprawa jakości usług edukacyjnych

Zadania:

- 2.8.1. Poprawa warunków lokalowych bocheńskich placówek oświatowych
- 2.8.2. Wyposażenie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt i pomoce naukowe
- 2.8.3. Stworzenie systemu doradztwa zawodowego na poziomie gimnazjów

2.9. Rozwój budownictwa mieszkaniowego i poprawa efektywności gospodarowania istniejącymi zasobami komunalnymi

Zadania:

- 2.9.1. Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi budownictwa wielorodzinnego i indywidualnego zgodnie z potrzebami mieszkaniowymi obywateli
- 2.9.2. Wspieranie rozwoju budownictwa socjalnego
- 2.9.3. Efektywne gospodarowanie mieniem komunalnym

2.10. Podniesienie jakości usług publicznych

Zadania:

- 2.10.1. Stałe podnoszenie sprawności działania Urzędu Miasta
- 2.10.2. e-administracja – ciągłe poszerzanie możliwości załatwiania spraw urzędowych oraz dostępu do informacji publicznej

2.11. Pielęgnowanie i budowanie poczucia przynależności lokalnej

Zadania:

- 2.11.1. Prezentacja dorobku kulturowego i dziedzictwa historycznego miasta
- 2.11.2. Promocja dokonań bocheńskich twórców w sferze kultury i sztuki
- 2.11.3. Utworzenie Miejskiej Galerii Sztuki

KIERUNEK ROZWOJU III: WZROST ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ MIASTA

Cel strategiczny 3: Podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta oraz wzrost ruchu turystycznego

Cele operacyjne:

3.1. Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej

Zadania:

- 3.1.1. Rewitalizacja „Pola Campi”
- 3.1.2. Wykorzystanie rekreacyjnych funkcji Lasu Kolanowskiego
- 3.1.3. Budowa kąpieliska odkrytego w mieście
- 3.1.4. Szlaki turystyczne i ścieżki rowerowe

3.2. Opieka nad dziedzictwem kulturowym miasta

Zadania:

- 3.2.1. Kompleksowa rewitalizacja i ożywienie zabytkowego centrum miasta

3.3. Stworzenie spójnego systemu promocji i informacji turystycznej

Zadania:

- 3.3.1. Utworzenie Centrum Informacji Turystycznej
- 3.3.2. Utworzenie sezonowego punktu informacyjnego o atrakcjach turystycznych Bochni w centrum Krakowa, prezentowanie oferty turystycznej Bochni podczas dużych eventów w miejscowościach Małopolski atrakcyjnych turystycznie

3.4. Tworzenie ofert turystyczno-rekreacyjnych, uzdrowiskowych i kulturalnych dla turystów i mieszkańców Bochni

Zadania:

- 3.4.1. Nadanie Kopalni Soli statusu podziemnego uzdrowiska
- 3.4.2. Kontynuacja imprez o charakterze ponadlokalnym promujących Bochnię jako mający własną tożsamość ośrodek turystyczny i kulturalny oraz zwiększanie zasięgu ich oddziaływania
- 3.4.3. Wykreowanie imprezy o zasięgu międzynarodowym, identyfikującej jednoznacznie Bochnię
- 3.4.4. Tworzenie i propagowanie spójnego kalendarza cyklicznych imprez w mieście

W kolejnym rozdziale przedstawiono opisy podjętych zadań i stopień ich realizacji, w odniesieniu do poszczególnych celów operacyjnych za okres 2019 – 2020.

Harmonogram realizacji Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochnia na lata 2011 – 2020, który w formie graficznej przedstawia planowane ramy czasowe realizacji ujętych w strategii celów operacyjnych i zadań, zamieszczony jest w Rozdz. IX Strategii.

REALIZACJA ZAPISÓW STRATEGII ROZWOJU GMINY MIASTA BOCHNIA NA LATA 2011-2020

W OKRESIE 2019 - 2020

Zadanie		Planowany okres realizacji	Opis podjętych działań
KIERUNEK ROZWOJU I: ROZWÓJ GOSPODARCZY MIASTA			
Cel strategiczny 1: Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta			
Cel operacyjny 1.1 Poprawa rozwiązań komunikacyjnych w mieście			
1.1.1	Budowa drogi komunikującej zjazd z autostrady z miastem	2012 - 2014	Zadanie wieloletnie w trakcie realizacji, za które odpowiada Zarządu Dróg Wojewódzkich. Gmina Miasta Bochnia partycypuje w kosztach przedsięwzięcia. Inwestycja polegająca na budowie połączenia drogowego pomiędzy węzłem autostradowym A-4 „Bochnia” a drogą krajową nr 94 została podzielona na 2 etapy. W ramach niniejszego zadania (Etap I) realizowany jest odcinek połączenia drogowego od węzła autostradowego Bochnia do ul. Krzeczowskiej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, budowlami i urządzeniami budowlanymi. W ramach inwestycji realizuje się ponadto między innymi: budowę 4 skrzyżowań (w tym ronda), przebudowę i budowę odcinka drogi gminnej nr 580091K (ul. Smyków), budowę drogi powiatowej nr 1424K, rozbudowę drogi powiatowej nr 1428K, rozbudowę drogi gminnej nr 580053K oraz budowę drogi gminnej bez numeru, w zakresach umożliwiającym powiązanie w/w dróg z projektowaną drogą wojewódzką. Łączna długość projektowanego odcinka drogi wojewódzkiej wynosi 1 883,03 m. W ramach zadania przewiduje się również przebudowę/rozbudowę istniejących dróg w zakresie niezbędnym do dowiązania do przedmiotowej drogi. Etap I na dzień złożenia tego raportu oddany jest do użytku.
1.1.2	Aktualizacja programu rozwiązań komunikacyjnych dla miasta oraz konsekwentna jego realizacja	Działanie ciągłe 2011 - 2020	W 2020 roku pozyskano dofinansowanie i rozpoczęto realizację zadania ujętego w Zrównoważonym Planie Mobilności Miejskiej dla Miasta Bochni na lata 2017-2025 - „Budowa trasy północno-zachodniej etap II”, w ramach którego – oprócz dokończenia budowy drogi omijającej centrum miasta - powstanie 800 m ciągu pieszo-rowerowego, będącego kontynuacją istniejącej ścieżki rowerowej. Zadanie to opisano szerzej w celu 1.1.4.
1.1.3	Rozwój systemu parkingów miejskich	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<u>Budowa węzła przesiadkowego przy ul. Ks. Józefa Poniatowskiego w Bochni</u> Projekt przewiduje budowę kompleksu parkingów w bezpośrednim sąsiedztwie stacji PKP Bochnia. W ramach węzła przewidziano budowę:

		<ul style="list-style-type: none"> - parkingu naziemnego na około 63 miejsca postojowe dla samochodów osobowych (w tym 3 miejsca dla osób niepełnosprawnych) wraz z systemem parkingowym oraz monitoringiem, - parkingu naziemnego na około 29 miejsc postojowych dla samochodów osobowych (w tym 2 miejsca dla osób niepełnosprawnych) wraz z systemem parkingowym oraz monitoringiem, - zadaszono parkingu dla rowerów (min. 20 miejsc postojowych) wraz ze stacją do naprawy rowerów, - zadaszono parkingu dla motocykli (min. 5 miejsc) , - parkingu naziemnego dla około 10 miejsc postojowych dla samochodów osobowych (w tym 1 miejsce dla osób niepełnosprawnych) wraz z układem komunikacyjnym, dojściami, odwodnieniem oraz oświetleniem, - parkingu dla busów (8 miejsc postojowych)wraz z 3 zatokami dla busów dla osób wsiadających i wysiadających z busów oraz około 18 miejscami postojowymi dla samochodów osobowych (w tym 2 miejsca dla osób niepełnosprawnych) oraz 2 wiatami przystankowymi z podświetlanymi gablotami na rozkład jazdy, - 2 zatoki dla autobusów. <p>Na realizację pozyskano dofinansowanie unijne przy współudziale środków z RPO Województwa Małopolskiego (85% wydatków kwalifikowanych). Podpisano umowę na dofinansowanie.</p> <p>Planowana całkowita wartość projektu 4 485 954,55 zł w tym wydatki kwalifikowane 3 461 721,02 zł.</p> <p>Dofinansowanie wynosi 2 942 462,85 zł, wkład własny to 519 258,17 zł.</p> <p>Projekt będzie realizowany systemem „zaprojektuj i wybuduj”.</p> <p>W ramach pozyskiwania terenów pod <u>parkingi miejskie</u> uregulowane zostały prawa własności działki przy ul. Floris tzw. „ruskiego rynku”. Miasto jest obecnie właścicielem całości tego terenu, który przygotowywany jest docelowo jako parking na ponad 100 samochodów.</p> <p>Przy wejściu na cmentarz komunalny (od ul. Polnej) miasto poprzez wymianę stało się właścicielem ok. 5 a działki z przeznaczeniem na teren parkingu.</p> <p>Do wykorzystania na cele parkingowe pozostaje także teren pomiędzy budynkiem ZUS i MOSiR-em.</p> <p>Przewiduje się także utworzenie miejsc postojowych na terenie pomiędzy ulicami Sądecką, Górską i Kącik (ok. 45 – 50 miejsc). Część działań będzie możliwa do podjęcia po niezbędnych zmianach punktowych MPZP.</p> <p><u>Strefa Płatnego Parkowania</u> – funkcjonująca na terenie miasta od 2018 roku strefa obejmuje ulice: Kącik, Górską, Regis, Różaną, Białą, Matejki, Bernardyńską, Gołębią, Oracką, Kowalską, Bracką, Trudną, Gazaris, Fischera oraz place: Gen. Okulickiego, Bolesława Wstydlivego, Gen. Kazimierza Pułaskiego i Plac Gazaris. Płatne miejsca parkingowe wymusiły większą rotację, skracając czasy parkowania i eliminując parkowanie „całodzienne”.</p>
--	--	---

1.1.4	Budowa nowych odcinków dróg miejskich	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p><u>„Budowa trasy północno-zachodniej etap II”</u> Zadanie w trakcie realizacji. W ramach wykonania obwodnicy Bochni - Trasy północno-zachodniej - Etap II przystąpiono do budowy 800 m odcinka drogi gminnej klasy L od ul. Pileckiego do skrzyżowania z ulicą Turkowskiego w Bochni. W ramach projektu wykonano kompletną dokumentację projektowo - kosztorysową, uzyskano zgody na realizację inwestycji drogowej – decyzja ZRID, oraz przystąpiono do robót budowlanych. Projekt rozwiązania zwiększającego bezpieczeństwo pieszych i kierowców. Dodatkowo zaprojektowano: na wysokości pętli autobusowej przejście dla pieszych z kierunku zachód – wschód wraz z elementami bezpieczeństwa ruchu, co zapewni dostęp komunikacyjny bezpośrednio z realizowanej drogi na teren osiedla, oświetlenie drogowe na całym odcinku, aktywne znaki D-6, malowanie grubowarstwowe, przejścia dwukolorowe oraz punkty odbłaskowe w jezdni. Zaprojektowano również przekładki istniejącej infrastruktury podziemnej będącej w kolizji z nową jezdnią asfaltową. Ponadto przewidziano do wykonania zbiorniki wód opadowych wraz z regulatorami przepływu, których zadaniem jest ograniczenie kumulacji wody opadowej i jej retencjonowanie. Całkowita wartość projektu 7 257 443,29 zł, kwota dofinansowania (otrzymana w 2020 r. z Województwa Małopolskiego) – 1 917 891,00 zł. Postęp finansowy na poziomie 30 %.</p> <p><u>Budowa łącznika Krzęczków – Ogrodowa</u> Celem inwestycji była poprawa bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców pobliskich budynków poprzez przebudowę i rozbudowę (ok. 100 m) istniejącej jezdni, poprawę jej geometrii, utwardzenie pobocza, budowę ciągu pieszego (o nawierzchni z kostki betonowej) oraz połączenie istniejących odcinków ulic Krzęczków i Ogrodowej, a także utwardzenie terenu, przebudowę zjazdów indywidualnych oraz budowę kanalizacji deszczowej i oświetlenia ulicznego. Koszt inwestycji wyniósł 495 381 zł.</p>
Cel operacyjny 1.2. Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości			
1.2.1	Utworzenie Powiatowego Centrum Obsługi Inwestora	-	Realizacja zadania „Utworzenie Powiatowego Centrum Obsługi Inwestora” leży w kompetencjach Powiatu Bocheńskiego. W okresie obowiązywania Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochnia na lata 2011 – 2020 nie podjęto działań zmierzających do utworzenia Centrum.
1.2.2	Wsparcie informacyjne, doradcze i szkoleniowe	Działanie ciągłe 2011 - 2020	Powiatowy Urząd Pracy organizuje lub finansuje wsparcie doradczo-szkoleniowe dla przedsiębiorców. Szczególną pomocą w tym zakresie obejmowani są ludzie młodzi, zamierzający rozpocząć działalność gospodarczą (program PO WER, Krajowy Fundusz Szkoleniowy). Bocheński PUP udziela także wsparcia finansowego przedsiębiorcom w ramach Tarczy Antykrzysowej. Instytucje wspierające przedsiębiorczość przesyłają informacje o szkoleniach, możliwości pozyskania dofinansowania lub innych formach pomocy przedsiębiorcom. Są one niezwłocznie publikowane na

			<p>oficjalnej stronie internetowej Miasta Bochnia (www.bochnia.eu).</p> <p>Ze względu na okres pandemii większość szkoleń w latach 2019 – 2020 realizowana była drogą on-line.</p> <p>Pracownicy w komórce Ewidencji Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta udzielają niezbędnych informacji osobom prowadzącym i zakładającym działalność gospodarczą (również w trybie tzw. „jednego okienka”).</p> <p>W latach 2019 – 2020 miasto w ramach wsparcia znajdujących się w trudnej sytuacji osób prowadzących działalność gospodarczą umorzyło podatek od nieruchomości 19 przedsiębiorcom na kwotę łączną 118 650 zł.</p>
Cel operacyjny 1.3 Przyciągnięcie bezpośrednich inwestycji do miasta			
1.3.1	Uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej (BSAG)	2011 - 2014	<p>Zadanie zrealizowane.</p> <p>W latach 2019 - 2020 r. w Bocheńskiej Strefie Aktywności Gospodarczej zostały sprzedane ostatnie dostępne grunty o łącznej powierzchni 2,0896 ha za kwotę 2 256768,00 mln zł netto.</p> <p>Największymi inwestorami działającymi na terenie BSAG są Mabuchi Motor Poland spółka z o.o. oraz Werner Kenkel. W chwili obecnej na terenie BSAG zakupione grunty posiada 14 inwestorów. 10 z nich oddało do użytkowania zakłady produkcyjne / hale i rozpoczęło działalność na terenie Strefy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Werner Kenkel Bochnia Spółka z o.o. - Gór-Stal Spółka z o.o. - Wielobranżowy Zakład Produkcyjno-Usługowy K. Tomala - oponafelga.pl s.c. (dawniej Gerex) - Firma Inżynieryjno–Usługowo–Montażowa HAL-MONT - GABMAT Renata Fąfara (Stacja Paliw BP) - Bardusch – Polska Spółka z o.o. - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe DOOR Franciszek Filipek - Mabuchi Motor Poland Spółka z o.o. - Kegel-Błazusiak Trade Sp. z o.o. Sp. k.
1.3.2	Wykonanie i aktualizacja Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego	2011 - 2012	<p>Zadanie w części zrealizowane.</p> <p>W okresie 2019 – 2020 nie uchwalono żadnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Obowiązuje 18 MPZP uchwalonych w latach wcześniejszych.</p> <p>W 2020 r. Rada Miasta podjęła Uchwałę Nr XVII/169/20 z dnia 20 lutego 2020 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Bochnia. Jest to akt kierownictwa wewnętrznego zawierający ustalenia wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu nowych</p>

			<p>miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz zmian w planach już istniejących. Dokument sporządzony w granicach administracyjnych miasta, zastąpił studium uchwalone w 2012 r.</p> <p>Na koniec 2020 roku powierzchnia miasta objęta MPZP wynosiła blisko 1872 ha (ok. 63%), nie objęto miejscowymi planami 1114 ha. Tereny, na których nie obowiązują MPZP, skoncentrowane są w północnej części Bochni, powyżej linii kolejowej. Tereny te, poza obszarem zawartym pomiędzy ul. Proszowską i ul. Wygoda, obszarem Strefy BSAG i przy ul. Na Buczków, to głównie osiedle Proszowskie, rejon ul. Na Kąty, osiedle Smyków po obu stronach autostrady A4, osiedle Karolina i rejon ul. Krzeczowskiej.</p> <p>Gmina Miasta Bochnia posiada (od 2018 r.) własny System Informacji Przestrzennej - SIP udostępniony pod adresem: http://sip.umbochnia.pl</p> <p>System zawiera dokumenty planistyczne Gminy Miasta Bochnia, w tym: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, aktualne strefy zagrożone powodzią - w tym zasięg „wody stuletniej” Q 1%, strefy osuwiskowe, obszary zdegradowane, obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków i ewidencji zabytków, a także interaktywną mapę ewidencyjną miasta z możliwością wyszukiwania poszczególnych działek. System podlega uaktualnianiu w oparciu o dane Starostwa Powiatowego w Bochni.</p>
1.3.3	Promocja gospodarcza miasta	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p>Urząd Miasta Bochnia w latach 2019 – 2020 aktywnie promował atuty gospodarcze i inwestycyjne miasta współpracując z podmiotami zajmującymi się promocją gospodarczą kraju i regionu. Stała współpraca z Polską Agencją Inwestycji i Handlu, Krakowskim Parkiem Technologicznym czy Małopolską Agencją Rozwoju Regionalnego – instytucjami o największym potencjale możliwości biznesowych, będących pierwszym punktem kontaktu dla zagranicznego lub krajowego inwestora – gwarantowała promocję terenów BSAG, w tym Specjalnej Strefy Ekonomicznej zarówno w kraju jak i za granicą.</p> <p>Stała współpraca z podmiotami wymienionymi powyżej skutkuje pozyskaniem kolejnych inwestorów w BSAG i sprzedażą w związku z tym wszystkich dostępnych działek w bocheńskiej Strefie.</p> <p>Pozyskanie inwestora w postaci światowego potentata w produkcji silników elektrycznych – japońskiej firmy Mabuchi Motor i wybudowanie przez nią na terenie BSAG pierwszego w Europie zakładu produkcyjnego stanowiło samo w sobie najlepszą promocję gospodarczą miasta.</p>

KIERUNEK ROZWOJU II: ROZWÓJ SPOŁECZNY I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW**Cel strategiczny 2: Podniesienie jakości życia mieszkańców****Cel operacyjny 2.1 Rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia**

2.1.1	Profilaktyka i edukacja prozdrowotna	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<u>Profilaktyka w szkołach – działania MZE i placówek oświatowych</u> Szkoły i przedszkola przeprowadziły następujące akcje profilaktyczne mające na celu promocję zdrowia oraz wczesne wykrywanie chorób cywilizacyjnych: <ol style="list-style-type: none">1. „Trzymaj formę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Bieg po zdrowie”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Między nami kobietkami”, „Owoce w szkole”, „Szkłanka mleka”, „Mleko w szkole”, „Śniadanie daje moc”, „Profilaktyka czerniaka”, „Znamię, znam je”, „Profilaktyka grypy i innych chorób zakaźnych, w tym zakażenia koronawirusem COVID-19”, „Zasada zdrowego żywienia dzieci i młodzieży - rola pierwszego i drugiego śniadania”, „Dbamy o zdrowie z małym Misiem”, „Mamo, tato wolę wodę”, „Akademia zdrowego przedszkolaka”, „Zdrowo jemy, zdrowo rośniemy”;2. „Zdrowo i sportowo” - zapobieganie otyłości poprzez racjonalną, zbilansowaną dietę oraz aktywność fizyczną, rozwijanie sprawności ruchowej, wzmocnienie kondycji fizycznej i psychicznej, a także poprzez organizowanie konkursów nt. zdrowego odżywiania;3. Zapobieganie wadom postawy poprzez promowanie zdrowego trybu życia - „Wczesne wykrywanie wad postawy”, „Znaczenie aktywności fizycznej dla zdrowia”;4. Zapobieganie wadom wzroku - „Wczesne wykrywanie wad wzroku”;5. Zapobieganie wadom słuchu - „Wczesne wykrywanie wad słuchu i wad wymowy”;6. Choroby brudnych rąk - znaczenie higieny osobistej i otoczenia „Higiena i dezynfekcja rąk”, „Higiena i dezynfekcja pomieszczeń”, „Jak prawidłowo nosić maseczkę”;7. Profilaktyka próchnicy zębów - fluoryzacja: „Profilaktyka próchnicy zębów i chorób przyzębia”; „Akademia Aquafresh” - ogólnopolska akcja przeciwdziałania występowaniu próchnicy, „Program bezpłatnego leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży do 18 roku życia”, „Dzieciaki mleczaki”;8. Spotkania z dietetykiem (zaburzenia w rozwoju fizycznym, niedobór masy ciała, nadwaga, otyłość);9. Przeprowadzenie akcji profilaktyki wszawicy: pogadanki w klasach, przekazanie ulotek materiałów edukacyjnych;10. Pogadanki pielęgniarki szkolnej na temat zapobiegania chorobom zakaźnym, propagowanie szczepień profilaktycznych, a także działań profilaktycznych w związku z zagrożeniem chorobą Covid-19;11. Światowy Dzień AIDS - gazetki tematyczne, plakaty na terenie szkoły, prowadzenie lekcji związanych z profilaktyką HIV/AIDS;
-------	--------------------------------------	---------------------------------	---

		<p>12. Współpraca szkół z MOSiR i współorganizowanie międzyszkolnych rozgrywek sportowych (Liga Judo, Międzyszkolna Liga Szachowa, Mała Bocheńska Liga Piłki Ręcznej);</p> <p>13. Podejmowanie przez szkoły działań promujących trzeźwość, zdrowie i aktywny tryb życia - tematy godzin wychowawczych uwzględniały edukację zdrowotną w zakresie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia, zapobiegania otyłości, natomiast w młodszych klasach zajęcia edukacyjne realizowane były z uwzględnieniem tematów dotyczących szeroko rozumianego zdrowia i aktywnego trybu życia (m.in. teatrzyki profilaktyczne „Akademia Wojtusia Ratownika”). Ponadto przeprowadzono zajęcia rekreacyjno - sportowe promujące aktywność fizyczną (piłka nożna, piłka ręczna, pływanie, zajęcia taneczne) oraz zajęcia sportowe w ramach programów: SKS, SMOK, KOSSM, a także zorganizowano wycieczki krajoznawczo-turystyczne, wycieczki piesze i rowerowe oraz ogniska;</p> <p>14. W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom - wychowawcy, pedagodzy i psycholodzy szkolni realizowali profilaktykę pierwszorzędową prowadząc spotkania oraz warsztaty mające na celu informowanie uczniów o konsekwencjach i szkodliwości podejmowania zachowań ryzykownych. Realizowano następujące programy przeciwdziałania uzależnieniom: „Godność człowieka”, „Złość, przemoc, agresja”, „Radzę sobie ze złością”, „Przemoc boli, pomóż mi, zareaguj” - warsztaty profilaktyczne dla uczniów, „Owce w sieci” - profilaktyka uzależnień i bezpieczeństwa, „Cukierki” -program profilaktyczny na podstawie bajki terapeutycznej; „Program ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu” - współpraca z Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Bochni; „Poradnik dla rodziców” - zawierający wskazówki dotyczące organizacji czasu podczas nauczania indywidualnego; Prelekcje nt. „Niebezpieczeństwa wynikające z nadmiernego korzystania przez dzieci z internetu i telefonu komórkowego”; „Odpowiedzialność w sieci”, „Cyfrobezpieczni”, „Bezpieczeństwo w sieci” - cykl zajęć i warsztatów dla uczniów dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu; zajęcia dotyczące konstruktywnego rozwiązywania konfliktów przeprowadzone przez psychologa z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Programy z edukacji antynikotynowej i zdrowotnej: „Zdrowy styl życia”, „Alkohol i narkotyki - zagrożenia dla zdrowia”. Zorganizowano cykl szkoleń dla nauczycieli: „Samouszkodzenia - przyczyny i działania pomocowe”, „Zachowania agresywne przemocowe u dzieci”, „Mediacje - sposób na rozwiązanie konfliktów szkolnych”. Inne działania, które miały na celu przeciwdziałanie uzależnieniom dotyczyły realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach IV-VIII oraz odpowiednich tematów w ramach nauczania wczesnoszkolnego (konkurs plastyczny na temat szkodliwości palenia tytoniu, ulotki i broszurki dla rodziców rozdawane w czasie wywiadówek szkolnych, publikacja materiałów na stronie internetowej szkoły, eksponowanie na terenie szkoły plakatów dot. profilaktyki uzależnień oraz zorganizowanie przez uczniów wystawy pn. „Narkomania”). Przeprowadzono cykl spotkań ze specjalistami z zakresu</p>
--	--	---

			<p>profilaktyki uzależnień o tematyce antynikotynowej. Zorganizowano także spotkania o charakterze edukacyjno - profilaktycznym z policjantem ds. nieletnich z KPP.</p> <p>W oparciu o Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny oraz plany wychowawcze poszczególnych oddziałów podejmowane były działania z zakresu edukacji zdrowotnej i profilaktyki zachowań problemowych w całym okresie sprawozdawczym we wszystkich klasach. W edukacji wczesnoszkolnej realizowane były tematy dotyczące szeroko rozumianego zdrowia, rozwijania sprawności ruchowej, wzmacniania kondycji fizycznej i psychicznej: „Spotkanie z bajką”, „Kolorowo, zdrowo i miarowo”, „Bezpieczny przedszkolak”, „Kreatywny Przedszkolak: nie wyrzucaj - wykorzystaj, nie kupuj - wymyśl”, „Przyjaciele Zippiego - program dot. promocji zdrowia, „Akademia Zdrowego Przedszkolaka”, „Czyściochowe Przedszkole”, „Kubusiowi Przyjaciela Natury” - ogólnopolski program edukacyjny o treści ekologicznej, „Ciekawe pomysły na nasze zmysły”. W klasach starszych rozszerzono zagadnienia o udzielanie pierwszej pomocy, zapobieganie otyłości, profilaktykę uzależnień, spotkania z okazji Dnia Zdrowia Psychicznego. Tematy godzin wychowawczych we wszystkich klasach miały na celu stymulowanie działań dla zdrowia i bezpieczeństwa, obejmowały szeroki zakres zagadnień promujących zdrowe życie wolne od uzależnień.</p> <p><u>Działania SPM ZOZ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Program profilaktyki gruźlicy – adresowany do osób powyżej 18. roku życia, które nie miały w dotychczasowym wywiadzie rozpoznanej gruźlicy. Program w całości finansowany przez NFZ. - Program profilaktyki chorób układu krążenia, skierowany do osób w wieku 35, 40, 45, 50 i 55 lat, które złożyły deklarację wyboru lekarza podstawowej opieki zdrowotnej i u których dotychczas nie została rozpoznana choroba układu krążenia. 100% środki NFZ - Akcje pomiaru cukru, ciśnienia tętniczego krwi - comiesięczne akcje, realizowane przez pielęgniarki środowiskowo-rodzinne, finansowany ze środków bocheńskiego SPM ZOZ - Prelekcje dla pacjentów SPM ZOZ – prowadzone przez lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej na temat: <ul style="list-style-type: none"> „Choroby układu sercowo-naczyniowego”; „Cukrzyca – epidemia XXI wieku”; „Miażdżyca naczyń – co każdy pacjent powinien o niej wiedzieć”; „Dieta ciężarnych – obalamy mity”; „Choroby przewodu pokarmowego”; „Choroby jelita grubego”; „Choroby wątroby i dróg żółciowych”; „Choroby trzustki”; „Infekcje dróg oddechowych – grypa”.
--	--	--	--

		<p>Prelekcje realizowane w całości ze środków własnych SPM ZOZ.</p> <p>- Bezpłatne przeglądy stomatologiczne dla dzieci, realizowane w bocheńskich przedszkolach miejskich ze środków NFZ.</p> <p>Z powodu pandemii programy te zrealizowano w zmniejszonym zakresie (około 50%).</p> <p><u>Działania Straży Miejskiej:</u></p> <p>Rok 2019</p> <p>Przy realizacji współpracowano z samorządem miejskim, szkołami i przedszkolami, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Bochni, organizacjami pozarządowymi, policją oraz Wydziałem Promocji i Rozwoju Miasta.</p> <p>Kontynuowano szereg działań informacyjno-edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży w zakresie szeroko pojętego bezpieczeństwa, nakierowanych na kształtowanie i wzmacnianie czynników chroniących przed podejmowaniem zachowań ryzykownych oraz na budowanie właściwych postaw wśród dzieci i młodzieży.</p> <p>Koordynatorzy ds. profilaktyki zrealizowali następujące programy prewencyjno–edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenia edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa, - zajęcia profilaktyczne z zakresu HIV i AIDS, - zajęcia profilaktyczne o tematyce „Zaczeplił mnie obcy”, - teatrzyk kukielkowy, - „Akademia Bezpieczeństwa Strażnika Wojtusia”, - udział w imprezach masowych. <p>Z rozbudowanej formy edukacyjnej skorzystało 9 miejskich placówek oświatowych.</p> <p>Łącznie przeprowadzono 38 spotkań edukacyjnych, w tym 2 zorganizowane w plenerze. Uczestniczyło w nich 1 897 osób + uczestnicy działań plenerowych.</p> <p>Rok 2020</p> <p>Ze względu na pandemię i decyzję Wojewody Małopolskiego o oddelegowaniu strażników do współpracy z KP Policji w Bochni (w celu przeciwdziałania, zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2), strażnicy miejscy w 2020 r. nie realizowali warsztatów profilaktycznych w placówkach edukacyjnych na terenie miasta. Natomiast przy wykorzystaniu urządzeń nagłaśniających, stanowiących wyposażenie pojazdów służbowych, prowadzili akcje informacyjne o charakterze masowym na temat sposobów postępowania i zachowania się w okresie pandemii.</p> <p>W okresie sprawozdawczym Komendant Straży Miejskiej w Bochni oddelegował funkcjonariusza do pracy w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bochni, gdzie wspólnie z przedstawicielami innych instytucji diagnozował i podejmował</p>
--	--	--

			<p>działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p><u>Działania Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta:</u></p> <p>W 2019 r. udzielono wsparcia finansowego w wys. 3200 zł na realizację zadania publicznego pn. „Czas na zdrowie”, skierowanego do młodzieży szkolnej. Zadaniem objęto łącznie około 1200 uczniów. Tematyka dotyczyła przeciwdziałania uzależnieniom oraz promocji zdrowego stylu życia. Realizatorem był bocheński oddział PCK.</p> <p>W roku 2020 – ze względu na lockdown, ograniczenia sanitarne oraz tryb nauki zdalnej w szkołach - realizacja tego typu zadania była niemożliwa.</p> <p>Wydział PiRM aktywnie współpracuje z miejskimi jednostkami organizacyjnymi i instytucjami trzeciego sektora, wspierając organizacyjnie ich działania.</p>
2.1.2	Wspieranie inicjatyw opieki długoterminowej oraz opieki nad osobami starszymi i samotnymi oraz z zakresu psychiatrii środowiskowej	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p><u>Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:</u></p> <p>Usługi opiekuńcze</p> <p>Osobom, które z racji wieku, choroby czy niepełnosprawności nie są w stanie zaspokajać swoich podstawowych potrzeb samodzielnie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy w formie usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki środowiskowe. Praca opiekunek środowiskowych pozwala na zabezpieczenie osób starszych i niepełnosprawnych w dotychczasowym miejscu zamieszkania. Świadczona pomoc pozwala zaspokoić codzienne potrzeby życiowe podopiecznego, poprzez wsparcie w zakresie dbania o higienę, pielęgnację podopiecznego, zapewnienie w miarę możliwości kontaktu z otoczeniem. Usługi opiekuńcze przyznawane w oparciu o Uchwałę nr XXXV/343/05 Rady Miejskiej w Bochni, pozwalają niejednokrotnie utrzymać osobę starszą w dotychczasowym środowisku życia i oddalić ją od konieczności pobytu w DPS. Praktyka pokazuje, że zorganizowanie w miejscu zamieszkania usług opiekuńczych na wysokim poziomie jest niejednokrotnie alternatywą dla kosztownego dla gminy pobytu w DPS.</p> <p>W 2019 r. z pomocy opiekunek środowiskowych skorzystało 104 osoby, dla których zrealizowano 30 201 godzin usług opiekuńczych.</p> <p>W 2020 r. z pomocy opiekunek środowiskowych skorzystało 138 osób/rodzin, dla których zrealizowano 23 268 godzin usług opiekuńczych.</p> <p>Projekt Tele-Anioł</p> <p>Od lutego 2018 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczył w projekcie realizowanym przez Województwo Małopolskie w partnerstwie z Caritas Diecezji Kieleckiej oraz ze Stowarzyszeniem Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego pn. „Tele-Anioł”. Celem głównym projektu była poprawa jakości życia osób niesamodzielnych poprzez realizację działań na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i sąsiedzkich w miejscu zamieszkania oraz usług wykorzystujących nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, które</p>

		<p>umożliwią osobom niesamodzielnym bezpieczne przebywanie w swoim dotychczasowym środowisku życia. Projekt skierowany był do osób niesamodzielnych mieszkających na terenie województwa małopolskiego, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagały opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego np. robienie zakupów, przygotowywanie i spożywanie posiłków, sprzątanie, poruszanie się, wychodzenie z domu, ubieranie i rozbieranie, utrzymywanie higieny osobistej, kontrolowanie czynności fizjologicznych. Celem głównym projektu było zapewnienie uczestnikom projektu wsparcia w formie TELEOPIEKI – możliwość całodobowego przekazania informacji o potrzebie wezwania pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa poprzez kontakt z Centrum Teleopieki. Każdy Uczestnik projektu otrzymywał opaskę bezpieczeństwa na nadgarstek wyposażoną w przycisk SOS (alarmowy) i kartę SIM z możliwością połączenia głosowego z Centrum Teleopieki. Skorzystanie z tej formy pomocy i zastosowanie ww. urządzeń było uzależnione od dostępności sygnału telefonii komórkowej w miejscu zamieszkania uczestnika. Opaski bezpieczeństwa służyły do natychmiastowego wezwania pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa. Urządzenie łączyło się z ratownikiem medycznym, który udzielał adekwatnej do sytuacji oraz możliwości pomocy, w tym m.in.: informował osoby wskazane do kontaktu o potrzebie udzielenia pomocy, udzielał porady lub wzywał pogotowie lub inne służby ratunkowe – jeśli sytuacja tego wymagała. Cele dodatkowe projektu to także zapewnienie dodatkowego wsparcia w postaci usług opiekuńczych/sąsiedzkich świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania obejmował w szczególności pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych. Ta forma wsparcia mogła być świadczona równorzędnie z pomocą w formie usług opiekuńczych świadczonych przez OPS w trybie „zwykłym”. Sąsiedzkie usługi opiekuńcze obejmowały wspieranie osoby niesamodzielnej i pomoc w podstawowych, codziennych czynnościach domowych i życiowych, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc w dokonywaniu zakupów podstawowych artykułów; - pomoc w przygotowywaniu i podawaniu posiłków; - pomoc w wykonywaniu prac porządkowych w domu/mieszkańiu; - pomoc w praniu odzieży i bielizny; - pomoc w uiszczaniu opłat, w dotarciu do lekarzy, placówek i urzędów, w tym kontaktowanie się w sprawach urzędowych w imieniu osoby objętej usługą, towarzyszenie na spacerach; - informowanie rodziny lub właściwych służb o pogorszeniu stanu zdrowia lub sytuacjach kryzysowych; - odwiedziny w szpitalu – zlokalizowanym do 50 km od miejsca zamieszkania. <p>Projekt zakończył się w sierpniu 2020 r. W 2020 roku do MOPS wpłynęło 8 wniosków o pomoc w formie opaski lub usług opiekuńczych. 10 osób skorzystało tylko ze wsparcia informacyjnego i samodzielnie złożyło</p>
--	--	---

			<p>do MUW wniosek o teleopiekę.</p> <p>Projekt „Wspieraj Seniora” Od października 2020 r. MOPS realizował pomoc dla seniorów w ramach rządowego programu „Wspieraj Seniora”. W ramach programu Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów uruchomiona została ogólnopolska infolinia dedykowana seniorom, w szczególności powyżej 70 roku życia. Osoby starsze mogły telefonicznie poprosić o pomoc w czynnościach, które wymagały wyjścia z domu, a które utrudnione były przez pandemię, tj. zakupy produktów spożywczych, higienicznych, realizacja recept, wyprowadzenie psa na spacer. Pracownicy Ośrodka lub wolontariusze po przyjęciu zgłoszenia od osoby starszej mogli dokonywać ww. zakupów za środki seniora i dostarczać je do miejsca zamieszkania.</p> <p><u>Działania Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - w ramach opieki długoterminowej zrealizowane zostały w latach 2019-2020 dwa zadania publiczne z sektorem pozarządowym. Miasto udzieliło dofinansowania w wysokości łącznie 10 000 zł. Zakupiono specjalistyczne wyposażenie do bocheńskiego Hospicjum – łóżka z materacami przeciwoleżynowymi, koncentratory tlenowe, pulsoksymetry, a także ciśnieniomierze i środki opatrunkowe; - w celu realizacji zadań publicznych, na rzecz osób starszych miasto udziela wsparcia finansowego organizacjom pozarządowym. W latach 2019-2020 łączną kwotą 19 400 zł dofinansowano 7 zadań dedykowanych bocheńskim Seniorom.
Cel operacyjny 2.2 Integrująca polityka społeczna			
2.2.1	Konsekwentna realizacja zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p><u>Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:</u></p> <p>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017 – 2026 została przyjęta Uchwałą Nr XXXII/266/17 Rady Miasta Bochnia z dnia 30 marca 2017 r. Głównym celem realizacji jej zapisów jest WZROST POZIOMU WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO, OGRANICZENIE LICZBY OSÓB MARGINALIZOWANYCH SPOŁECZNIE. W realizację założeń polityki społecznej zawartej w strategii włączonych jest wiele jednostek miejskich we współpracy z jednostkami powiatowymi i organizacjami pozarządowymi. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bochni systematycznie monitoruje podejmowane w ramach strategii działania i rokrocznie na ręce Rady Miasta Bochnia składa sprawozdanie z jej realizacji.</p> <p>Cele strategiczne dokumentu to:</p> <p><u>1. Powstanie zintegrowanego systemu wsparcia rodzin i ograniczenie wykluczenia dzieci i młodzieży</u> W realizację tego celu włączonych jest wiele instytucji z terenu miasta (MOPS, MCDiM „Ochronka”, placówki oświatowe, Miejski Zespół Edukacji, Miejski Dom Kultury, Powiatowa i Miejska Biblioteka</p>

		<p>Publiczna, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy, Straż Miejska, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie).</p> <p>Każda z jednostek podejmuje działania zgodnie z zakresem swoich kompetencji wspierając rodziny mające trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji, promując wartość rodziny, świadcząc jej członkom specjalistyczną pomoc, zapewniając możliwość konstruktywnego spędzania czasu wolnego, podejmując działania profilaktyczne i prewencyjne.</p> <p>Cele polityki rodzinnej zawarte są w Gminnym Programie Wspierania Rodziny, przyjętym Uchwałą Rady Miasta Bochnia. Treść sprawozdań z realizacji GPWR za 2019 i 2020 r. dostępna jest w siedzibie MOPS w Bochni.</p> <p>Gmina Miasta Bochnia realizuje również Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy. Sprawozdanie roczne z realizacji programu Dyrektor MOPS przedkłada Komisji Rodziny, Zdrowia i Pomocy Społecznej Rady Miasta Bochnia oraz Burmistrzowi Miasta Bochnia. Sprawozdania z realizacji Programu dostępne są w siedzibie MOPS w Bochni.</p> <p><u>2. Aktywizacja i włączenie społeczne grup marginalizowanych, zagrożonych wykluczeniem społecznym</u></p> <p>Cel ten sukcesywnie realizuje Klub Integracji Społecznej działający przy MOPS w Bochni. W 2019 i 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bochni w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego realizował projekt „Aktywni razem – w społeczeństwie i na rynku pracy”. Projekt kierowano do osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, ubóstwem, z uwzględnieniem osób zamieszkujących obszary objęte rewitalizacją, będących w wieku produkcyjnym i pozostających w stanie bierności zawodowej. Rekrutację prowadzono z zachowaniem zasady równości szans kobiet i mężczyzn oraz w oparciu o zasadę równości i dostępności projektu dla osób z niepełnosprawnością. Ponadto podczas rekrutacji stosowano kryteria premiujące dla osób doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego, rozumianego jako wykluczenie z powodu więcej niż jednej z przesłanek (ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawność intelektualna, niepełnosprawność sprzężona, zaburzenia psychiczne etc.) Dzięki indywidualnej diagnozie każdy z uczestników projektu został objęty wsparciem dostosowanym do swoich potrzeb i możliwości. Zaproponowane ścieżki wsparcia obejmowały szkolenia, kursy i doradztwo o charakterze społecznym, edukacyjnym oraz zawodowym m.in. trening kompetencji społecznych, kurs informatyczny ECDL, indywidualne konsultacje psychologiczne, szkołę dla rodziców, grupy wsparcia, indywidualne doradztwo zawodowe, kurs prawa jazdy, naukę języków obcych, czy staże zawodowe. Przewidziane na 2020 rok wsparcie zakładało przygotowanie uczestnika projektu do realizacji indywidualnie dobranych podczas doradztwa zawodowego kursów zawodowych, a następnie w 2021 roku</p>
--	--	--

		<p>do podjęcia trzymiesięcznego stażu zawodowego.</p> <p>W 2019 roku do projektu przystąpiło 20 osób, wszystkie objęto Indywidualnym Doradztwem Zawodowym i grupą wsparcia, 14 osób skorzystało z Treningu Kompetencji Społecznych oraz Szkoły dla Rodziców, 16 korzystało z kursów zawodowych, po kilka osób z Indywidualnych Konsultacji Prawnych i Konsultacji Psychologicznych, Kursów Informatycznych i Kursów Językowych.</p> <p>Podobną grupę osób i podobnym wsparciem objęto w roku 2020.</p> <p>W czasie spotkań grupy wsparcia realizowane były tematy związane z aktywizacją społeczną, działania o charakterze motywującym, zorientowane na poznawanie własnych zasobów i możliwości, budujące pewność siebie, projektujące ścieżkę kariery zawodowej, pobudzające aspiracje edukacyjne oraz działające na rzecz świadomego planowania przyszłej drogi zawodowej. W trakcie spotkań grupy wsparcia uczestnicy nawiązali także znajomości i przyjaźnie, które stanowią wartość dodaną projektu, istotną dla ich dalszej aktywności społecznej.</p> <p>W realizację celu nr 2 zaangażowane są także placówki oświatowe przygotowujące młodzież do kreatywnej postawy na rynku pracy oraz Urząd Miasta Bochnia organizujący prace społecznie użyteczne, staże zawodowe i roboty publiczne. Wydział Promocji i Rozwoju Miasta UM w Bochni wspiera tworzenie klimatu sprzyjającego współpracy między instytucjami, lokalnymi przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.</p> <p>W ramach ww. celu UM we współpracy z MOPS i MCDiM podejmuje działania na osiedlach socjalnych, na których szczególnie widoczna jest kumulacja trudności rodzin w realizowaniu przypisanych im zadań i funkcji.</p> <p><u>3. Aktywność i bezpieczeństwo socjalne osób starszych i niepełnosprawnych</u></p> <p>Oprócz działań opisanych w celu nr 1 osoby starsze i niepełnosprawne, które ze względu na stan zdrowia nie są zdolne do samodzielnej egzystencji i nie mogą liczyć na pomoc w postaci opieki ze strony osób najbliższych, objęte są pomocą w postaci umieszczenia w domu pomocy społecznej. Koszty pobytu w DPS są w 70% pokrywane z posiadanego dochodu klienta. W pokryciu pozostałej części należności za pobyt w DPS partycypują osoby zobowiązane do alimentacji, których sytuacja osobista i majątkowa, ustalona w postępowaniu administracyjnym, pozwala na to. W pozostałej części koszty pokrywa gmina.</p> <p>W 2019 r. w domach pomocy społecznej przebywały 56 osoby z terenu Gminy Miasta Bochnia, w których kosztach pobytu partycypował MOPS na łączną kwotę 1 287 186, 76 zł.</p> <p>W 2020 r. w domach pomocy społecznej przebywały 53 osoby z terenu Gminy Miasta Bochnia, w których kosztach pobytu partycypował MOPS na łączną kwotę 1 333 678, 22 zł.</p> <p>Działania w ramach ww. celu to nie tylko zabezpieczenie potrzeb materialnych i zdrowia osób starszych i niepełnosprawnych, ale również działania kształtujące pozytywne postawy społeczne wobec tej grupy, a które podejmowane są przez placówki edukacyjne, miejskie jednostki kultury i sportu oraz organizacje</p>
--	--	---

		<p>pozarządowe.</p> <p><u>4. Partnerstwo na rzecz budowy kapitału społecznego</u></p> <p>W ramach tego celu podejmowane są działania ukierunkowane na zwiększenie roli sektora niepublicznego i aktywności mieszkańców miasta w realizacji zadań społecznych. Urząd Miasta rokrocznie dofinansowuje działalność organizacji pozarządowych z terenu miasta a także zachęca mieszkańców do aktywności w ramach kolejnych edycji budżetu obywatelskiego.</p> <p>W 2019 roku MOPS w Bochni, wspólnie z PCPR w Bochni przystąpiły do koordynowanego przez ROPS w Krakowie projektu „Kooperacje 3 D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin”. W ramach projektu w maju oraz we wrześniu 2019 roku odbyły się spotkania informujące i zachęcające lokalnie działające instytucje do włączenia się w partnerstwo, które w formalny sposób zawiązało się w trakcie trwania projektu. Efektem działań promujących projekt 3D były kolejne dwa spotkania warsztatowe (7 i 14 listopada 2019) dla przedstawicieli lokalnych instytucji (szkoły, przedszkola, Przychodnia, Stowarzyszenie Nowa Szansa, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Policja, OIK, MCDiM „Ochronka”), podczas których omawiano korzyści płynące ze współpracy, ustalano Regulamin partnerstwa a w efekcie powołano Partnerski Zespół Kooperacyjny. Uczestnictwo w projekcie 3D łączyło się z wieloma korzyściami dla członków Partnerstwa - m.in. bezpłatny udział w szkoleniach, superwizjach, konsultacjach eksperckich.</p> <p>W 2019 roku w skład PZK wchodziło, oprócz MOPS i PCPR, 14 instytucji z terenu miasta. Pracownicy socjalni, asystenci rodziny i chętni przedstawiciele PZK mogli uczestniczyć w spotkaniach superwizyjnych, szkoleniu z zakresu ochrony danych osobowych w ramach pracy w PZK.</p> <p>W 2020 roku nadal trwały prace w oparciu o model „Kooperacje 3D”, opierające się na bezpośredniej pracy z tzw. rodzinami wieloprogowymi w formule Zadaniowych Zespołów Kooperacyjnych. Zespoły złożone ze specjalistów, w orbicie zainteresowania których były wieloprogowe rodziny, spotykały się z rodziną i wspólnie z nią określały cele pracy i kierunki wsparcia tak by uniknąć dublowania świadczeń i podejmowania działań nieadekwatnych do sytuacji. Włącznie rodziny w proces decydowania stwarzały szansę do jej upełnomocnienia i wzmocnienia poczucia sprawstwa.</p> <p>Szczegółowe dane zawarte są w rocznych sprawozdaniach z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Bochnia na lata 2017-2026.</p> <p><u>Działania Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta:</u></p> <p>1. KARTA DUŻEJ RODZINY</p> <p>Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ oraz rodziców,</p>
--	--	---

którzy mieli na wychowaniu trójkę lub więcej dzieci. Karta Dużej Rodziny działa od 2014 roku. Regularnie przybywa firm oferujących zniżki. Do końca 2020 roku na terenie Gminy Miasta Bochnia w posiadaniu KDR było 1208 rodzin. W samym 2020 roku wydano 437 kart tradycyjnych w tym: 391 kart dla nowych posiadaczy. Dodatkowo przyznano 336 kart w formie elektronicznej.

	2019	2020
Liczba rodzin będąca w posiadaniu KDR	1070	1208
Liczba przyznanych nowych KDR w danym roku	1261	391
Liczba przyznanych KDR (nowe, z przedłużonym terminem i w danym roku)	1306	437
Liczba przyznanych KDR w formie elektronicznej	567	336

2. BOCHEŃSKA KARTA RODZINNA

Bocheńska Karta Rodzinna to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych, kierowana do mieszkańców miasta.

Program został zapoczątkowany w 2013 r. jeszcze przed wprowadzeniem Karty Dużej Rodziny. Zasady funkcjonowania programu określa Uchwała Nr XXVII/248/20 Rady Miasta Bochnia z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie: *przyjęcia programu „Bocheńska Karta Rodzinna” na terenie Gminy Miasta Bochnia*, zmienionej Uchwałą Nr XXIX/271/21 Rady Miasta Bochnia z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie: *zmiany uchwały w sprawie przyjęcia programu „Bocheńska Karta Rodzinna” na terenie Gminy Miasta Bochnia*.

Do końca 2020 w posiadaniu Bocheńskiej Karty Rodzinnej było 537 rodzin zamieszkujących w Bochni. W samym 2020 roku wydano 107 kart dla nowych posiadaczy i wznowiono ważność kart 67 osobom. W 2020 roku posiadacze Bocheńskiej Karty Rodzinnej mogli korzystać z ofert 59 partnerów programu – instytucji publicznych, jak i firm prywatnych oferujących zniżki posiadaczom kart BKR.

	2019	2020
Liczba rodzin będących w posiadaniu BKR	516	537
Liczba wydanych BKR dla nowych członków	148	107
Liczba wznowionych BKR (przedłużenie terminu ważności)	259	67

3. OGÓLNOPOLSKA KARTA SENIORA

W 2015 roku miasto przystąpiło jako partner (patronat) do Programu Ogólnopolskiej Karty Seniora (OKS). Głównym realizatorem jest sektor pozarządowy, lokalnym operatorem wydającym karty było

			<p>Stowarzyszenie „Rodzina Kolpinga w Bochni”. Obecnie Miasto przystępuje do Programu „Gmina Przyjazna Seniorom” i dystrybucję kart oraz innych materiałów dla Seniorów (dwumiesięcznik „Głos Seniora”, książki, poradniki) przejmuje Wydział Promocji i Rozwoju Miasta. Karta Seniora jest bezpłatnie i bezterminowo wydawana osobom, które ukończyły 60 lat. Uprawnia do zniżek na wybrane produkty i usługi na terenie całego kraju, świadczone przez podmioty, które przystąpiły do programu (1700 partnerów z całego kraju - uzdrowiska, hotele, pensjonaty, ośrodki zdrowotno-medyczne, kina, teatry, muzea, klubokawiarnie, akademie językowe, centra sportu, biura podróży, zakłady kosmetyczne, fryzjerskie, kwiaciarnie, cukiernie itp.).</p> <p>Od 2018 roku bocheńscy seniorzy otrzymują Bocheńską Ogólnopolską Kartę Seniora (z logo Bochni), której wydanie w ramach programu sfinansowało Miasto Bochnia. W latach 2019-2020 OKS wydano 124 osobom. Od przystąpienia miasta do programu już blisko 600 bocheńskich seniorów korzysta z dobrodziejstw Karty.</p> <p>4. BOCHEŃSKA KOPERTA ŻYCIA</p> <p>Nieprzerwanie od 2015 roku Wydział Promocji bezpłatnie dystrybuje wśród mieszkańców Bocheńską Kopertę Życia – zestaw składający się z: karty informacyjnej, plastikowej koperty oznaczonej naklejką oraz okrągłej naklejki na lodówkę. Szczególnie samotnie mieszkające osoby chore, czy osoby starsze mogą same, z pomocą bliskich lub lekarza wypełnić druki, dotyczące schorzeń, przyjmowanych leków, przeciwwskazań itp. a następnie w przystosowanej do tego kopercie umieścić je w lodówce oznaczonej naklejką. To znacznie ułatwia podejmowanie działań służbom medycznym, a zwłaszcza ratowniczym w nagłych przypadkach, kiedy kontakt z pacjentem jest utrudniony.</p> <p>„Koperty życia” dostępne są w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miasta Bochnia, w bocheńskich przychodniach oraz w Szpitalu Powiatowym w Bochni.</p> <p>5. WSPÓŁPRACA Z NGO</p> <p>Miasto współpracuje z organizacjami pozarządowymi (Bocheński Klub Abstynentów, Stowarzyszenie „Nowa Szansa”), których celem jest wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, pomoc w wychodzeniu z nałogów, utrzymanie stanu abstynencji, pomoc w znalezieniu pracy. Gmina użyczyła lokal w kamienicy przy Rynku 1 na siedziby tych organizacji.</p>
2.2.2	Stworzenie miejsc i ofert spędzania wolnego czasu dla młodzieży w największych osiedlach miasta	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p>Sukcesywnie rozbudowywana i w razie potrzeby remontowana jest baza przyszkolnych i osiedlowych boisk oraz placów zabaw. Podjęte w latach 2019-2020 działania w tym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonano gruntowny remont boisk „Orlik” na os. Niepodległości, - wybudowano place zabaw na os. Św. Jana i os. Kurów, - wykonano siłownię letnią na os. Św. Jana, - wykonano plac zabaw wraz z „zieloną” siłownią przy ul. Goslara,

			<ul style="list-style-type: none"> - rozbudowano placu zabaw na ul. Widok, - w ramach budowy Tężni solankowej wybudowano 2 nowe boiska, „zieloną” siłownię oraz plac zabaw przy Szkole Podstawowej nr 2, - gruntownie wyremontowano boisko poliuretanowe do koszykówki przy SP Nr 4, - przeprowadzono remont placu zabaw Miejskiego Przedszkola nr 1. <p>Doskonale sprawdza się zrealizowany projekt „Turisticus” (rewitalizacja przemysłowych terenów potocznie zwanych „Kolejką”). Powstałe w ramach projektu obiekty: plac zabaw, zielona siłownia, ścieżka rowerowa i trasy spacerowe cieszą się olbrzymią popularnością wśród dzieci, młodzieży i dorosłych nie tylko okolicznych osiedli.</p> <p>Jeszcze szerszą ofertą rekreacji i zabawy przyciąga niezmiennie Rodzinny Park UZBORNIA, z atrakcji którego chętnie korzystają wszystkie pokolenia mieszkańców Bochni oraz odwiedzający miasto turyści. Co roku organizowane są tam różnorodne imprezy, koncerty i wydarzenia. W 2019 roku odbyło się kilkanaście imprez, w których uczestniczyło łącznie kilka tysięcy osób. W roku 2020 ze względu na ograniczenia odbył się jedynie cykl „Kina pod chmurką” – w czterech seansach uczestniczyło ok. 230 osób.</p> <p><u>Działania Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta</u> <u>EUROPEJSKI TYGODZIEŃ MOBILNOŚCI #mobilityweek</u> 16-22 września 2019 i 2020 r. Bochnia stawała się uczestnikiem Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu. Obchodzony od 2002 r. we wrześniu ETZT jest zachętą skierowaną do mieszkańców, aby zmienili swoje przyzwyczajenia i zaczęli korzystać z alternatywnych, ekologicznych środków transportu. W ramach tego przedsięwzięcia podejmowano liczne działania skierowane między innymi do dzieci i młodzieży.</p> <p>Warto wspomnieć również o organizowanym przez Wydz. PiRM wakacyjnym pikniku pn. Święto Bocheńskich Organizacji Pozarządowych „Rodzinna Niedziela z NGO”. Ze względu na zróżnicowaną i atrakcyjną formułę w wydarzeniu uczestniczy bardzo dużo dzieci i młodzieży. Przedsięwzięcie to zostało szerzej opisane w celu 2.4.2. W połączeniu z opisaną poniżej Bocheńską Sceną Letnią tworzą ciekawą ofertę dla dzieci i młodzieży nie wyjeżdżającej w wakacje.</p> <p>Bocheńska Scena Letnia to kolejne wydarzenie, którego organizację przejął od sektora pozarządowego Wydział Promocji. Atrakcyjna formuła, szeroki wachlarz prezentowanych występów, interakcja z widzami – to wszystko sprawia, że w trakcie imprezy amfiteatr na Uzborni wypełnia się po brzegi. formułę wydarzenia. Cykliczna, wakacyjna oferta skierowana przede wszystkim do dzieci i młodzieży spotkała się z bardzo dobrym przyjęciem, zapelniając „po brzegi” amfiteatr w Parku Uzbornia.</p>
--	--	--	--

			<p>W 2019 roku we współpracy z sektorem pozarządowym zrealizowano także 15 zadań (w dziedzinach sportu, kultury oraz zdrowia) bezpośrednio lub pośrednio skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej. Na dofinansowanie tych zadań przeznaczono łączną kwotę przekraczającą 48 000 zł. Młodzi ludzie otrzymali w zamian różnorodne możliwości spędzania wolnego czasu i aktywnego udziału w zawodach, konkursach, imprezach kulturalno-artystycznych w ciągu całego roku.</p> <p>W roku 2020 udzielono dotacji w wys. 33 000 zł na realizację 8 zadań.</p> <p>Niemniej ważne jest finansowe wspieranie bocheńskich klubów sportowych. To w nich młodzi ludzie przez cały rok realizują swoje zainteresowania i pasje, spędzają czas wolny i kształtują charaktery. W 2019 roku wsparcia udzielono 4 klubom, w 2020 – 9. W każdym roku kwota wsparcia wyniosła łącznie po 300 tysięcy złotych.</p> <p><u>Działania MCDiM „Ochronka”</u></p> <p>Oferta Miejskiego Centrum Dzieci i Młodzieży „Ochronka” ma szczególne znaczenie. Kierowana jest przede wszystkim do młodzieży ze środowisk „trudnych”, zagrożonych zachowaniami patologicznymi. Zaproponowanie dzieciom i młodzieży z tych środowisk ciekawych zajęć i atrakcyjnego spędzenia czasu pozwala odciągnąć ich od zachowań niepożądanych, wpaja właściwe wzorce zachowań, umożliwia integrację z innymi rówieśnikami dając poczucie własnej wartości.</p> <p>Ze względu na awarie w pomieszczeniach „Ochronki” w 2019 roku i konieczność długotrwałego remontu oraz z powodu epidemii w 2020 roku działania MCDiM zostały mocno ograniczone.</p> <p><u>Działania pozostałych jednostek miejskich</u></p> <p>Miejski Dom Kultury oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oferują młodym ludziom bogaty wachlarz zajęć pozalekcyjnych w różnorodnych sekcjach tematycznych kulturalno-artystycznych czy sportowych.</p>
<p>Cel operacyjny 2.3 Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców</p>			
2.3.1	Poprawa bezpieczeństwa na drogach	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p>Gmina Miasta Bochnia sukcesywnie, w miarę potrzeb i posiadanych możliwości finansowych prowadzi przebudowy i modernizacje istniejących ciągów drogowych i chodników. Dotyczy to zmiany organizacji ruchu i rozwoju oznakowania poziomego na ulicach w mieście, montażu znaków aktywnych D6 i elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego, budowy wyniesionych przejść dla pieszych np. ul. Legionów Polskich, ul. Dąbrowskiego itp.</p> <p><u>Działania Straży Miejskiej:</u></p> <p>Strażnicy miejscy realizowali następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w posiedzeniach komisji ds. opiniowania projektu organizacji ruchu na drogach lub zmiany

			<p>organizacji ruchu przy Starostwie Powiatowym w Bochni,</p> <ul style="list-style-type: none"> • informowanie o braku oznakowania lub uszkodzonych znakach drogowych na terenie miasta, • współdziałanie z Urzędem Miasta Bochnia w sprawie poprawy organizacji ruchu, • nadzorowanie terenu miasta przez patrole piesze, zmotoryzowane, oraz Centrum Monitoringu Miasta Bochnia pod kątem przestrzegania przez uczestników ruchu przepisów drogowych, • cykliczne szkolenia uzupełniające wiedzę funkcjonariuszy z zakresu przepisów ruchu drogowego, • zabezpieczanie miejsc przestępstwa, miejsc katastrof powodujących utrudnienia w ruchu drogowym, • zabezpieczanie zgromadzeń i imprez masowych, • usuwanie pojazdów stwarzających zagrożenie dla ruchu drogowego. <p>Działania te podejmowano, współpracując z Policją oraz Komisją ds. opiniowania projektu organizacji ruchu na drogach lub zmiany organizacji ruchu przy Starostwie Powiatowym w Bochni</p>
2.3.2	Stworzenie elektronicznego systemu monitoringu miasta	2011 - 2013	<p>Zadanie zrealizowane.</p> <p>Funkcjonujące Centrum Monitoringu Miasta Bochni obsługuje obecnie 19 kamer rozmieszczonych na terenie całego miasta, z czego 17 to kamery obrotowe, o znacznie zwiększonym obszarze obserwacji. Centrum obsługuje także 20 kamer zlokalizowanych na terenie Parku Rodzinnego Uzbornia. Monitoringiem objęty jest też zrewitalizowany teren tzw. „Kolejki” (20 kamer – obraz zapisywany jest na wysokopojemnym twardym dysku) oraz teren cmentarza św. Rozalii wraz z parkingiem (2 kamery na kaplicy).</p> <p>W 2019 roku zamontowano 3 kamery zewnętrzne, monitorujące plac zabaw i boisko przy OSP Chodenice. Obraz z kamer nagrywany jest na karty pamięci.</p>
2.3.3	Modernizacja i dalsza rozbudowa systemu oświetlenia ulicznego	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p>Miejska sieć oświetlenia ulicznego jest na bieżąco, w miarę wynikających potrzeb modernizowana i rozbudowywana. W latach 2019 – 2020 podjęto szereg tego typu inwestycji, podnoszących bezpieczeństwo i komfort mieszkańców.</p> <p>2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci oświetlenia ulicznego przy ul. Ks. Władysława Kuca w Bochni (sieć długości 260 m wraz z zabudową 9 słupów z oprawami LED); • Budowa sieci elektroenergetycznej obejmującej napięcie znamionowe nie wyższe niż 1 kV - oświetlenie uliczne przy ul. Spiskiej (sieć oświetlenia ulicznego przy długości 246 m wraz z zabudową 7 słupów z oprawami ledowymi); • Budowa sieci oświetlenia ulicznego (II etap) przy Szkole Podstawowej nr 7 przy ul. Gen. Tadeusza Jakubowskiego (sieć długości 137 m wraz z zabudową 5 słupów z oprawami LED); • Budowa sieci elektroenergetycznej oświetlenia ulicznego nN 0,23 kV przy ul. Krzyżanowickiej w ramach zadania inwestycyjnego pn. " ul. Krzyżanowicka - budowa oświetlenia ulicznego" (budowa sieci długości

			<p>854 wraz z zabudową 14 słupów z oprawami ledowymi);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa instalacji elektrycznej wewnętrznej - oświetlenie i monitoring placu zabaw na dz. 1713/1, 1713/2 w Bochni - os. Chodenice (montaż 2 słupów oświetleniowych z 3 lampami oświetlenia zewnętrznego ze źródłem światła LED). <p>2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa sieci elektroenergetycznej obejmującej napięcie znamionowe nie wyższe niż 1kV przy ul. Olszynowej – w ramach zadania inwestycyjnego „Budowa oświetlenia ulicznego przy ul. Olszynowej” (budowa sieci oświetlenia ulicznego nN 0,23kV długości 387 m wraz z zabudową 7 słupów z oprawami ledowymi); <p>W trakcie realizacji są wymiany na oprawy LED: ul. Brzeska, ul. Krzczowska 51 szt. oraz wymiana 11 szt. latarni ulicznych wraz z oprawami na ul. Staszica. Zadania te łącznie pochłonęły 365 000 zł.</p>
2.3.4	Doposażenie w specjalistyczny sprzęt i pojazdy jednostek Straży Pożarnej, Policji i Straży Miejskiej	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p>W latach 2019-2020 w ramach doposażenia Straży Miejskiej zakupiono umundurowanie oraz fotopułapki za łączną kwotę 4260 zł.</p> <p>W styczniu 2020 roku burmistrz przekazał Komendzie Powiatowej Policji w Bochni zakupione za kwotę 30 000 zł dwa kompletne urządzenia do testów narkotykowych Dräger DrugTest® 5000, składające się z systemu pobierania próbek oraz analizatora. Bez względu na warunki (w pomieszczeniu, czy w terenie) system udostępnia wszystkie funkcje pozwalające od razu określić, czy badana osoba zażywała narkotyki.</p> <p>Również w 2020 r. staraniem Urzędu Miasta pozyskano od Służby Więziennej w Krakowie 6 przenośnych radiotelefonów wraz ze stacją doładowującą. Środki łączności przekazano do użytkowania strażakom OSP Kolanów.</p>
2.3.5	Rozwój i specjalizacja jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu miasta Bochni	2011 - 2016	<p>Zadanie w trakcie realizacji końcowej. W celu doposażenia jednostek OSP w odpowiedni sprzęt oraz przeprowadzenia szkoleń druhów w budżecie miasta zapewnione jest, tak jak w latach poprzednich dofinansowanie w wysokości 20 tys. złotych na każdy rok. OSP Chodenice, Kolanów i Dołuszyce są już w znacznym stopniu wyposażone w sprzęt do prowadzenia działań przeciwpowodziowych (tj. pojazdy, pompy, węże, piły), ale dokonano zakupu butów specjalistycznych dla druhów, węży tłocznych i kamizelek ratunkowych. OSP Dołuszyce wyspecjalizowana w działaniach ratowniczo-medycznych wyposażona jest specjalistyczny sprzęt ratownictwa medycznego.</p> <p>Poniesiono także koszty około 10.000,00 zł na szkolenie i badania nowych pozyskanych druhów, między innymi sfinansowano kurs pierwszej pomocy dla 9 strażaków OSP.</p>
2.3.6	Stworzenie	2011 - 2014	W ramach tworzenia i podnoszenia skuteczności systemu zapobiegania powodziom podjęto poniższe

	skutecznego systemu przeciwpowodziowego		<p>działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonano modernizację kanalizacji deszczowej na odcinkach zagrożonych podtopieniami wodami opadowymi (ulice: Karasia, Brzozowa, Mikołaja, Volkmara, Działkowa); - zwiększono średnicę kanału deszczowego pod chodnikami na ul. Smyków; - opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową przebudowy skrzyżowania ul. Partyzantów wraz z przebudową i zwiększeniem przepustowości przepustu w ciągu Rowu Buczkowskiego i częściowym przykryciem odcinka rowu (poszukiwane są możliwości finansowania); - PGW Wody Polskie modernizuje obwałowanie potoku Babica na odcinku od rzeki Raba do przejazdu kolejowego przy ulicy Wygoda; - przy trasie południowo-zachodniej (KN-2) budowane są dwa zbiorniki retencyjne na wody opadowe pochodzące z trasy.
2.3.7	Stworzenie skutecznego systemu ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami o charakterze kryzysowym	2011 - 2012	<p>Zadanie wykonane - system syren alarmowych został stworzony w latach wcześniejszych. Obecnie działa na terenie miasta Bochnia 16 syren alarmowych, z których 7 jest własnością urzędu miasta, 3 syreny są własnością OSP, pozostałe 6 to syreny zakładowe tj. Stalprodukt S.A. oraz Bolarus S.A. Syreny będące na stanie miasta i OSP uruchamiane są drogą radiową ze stanowiska sekretariatu Urzędu Miasta Bochnia. Ponadto jest podpisana umowa z firmą VMBS Sp. z o.o. o świadczenie usługi ALCETEL tj. ostrzegania i informowania zarejestrowanych osób komunikatami głosowymi i sms. Umowę przedłużono aneksem do 31.10.2021 r.</p>
Cel operacyjny 2.4 Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego			
2.4.1	Wzrost aktywności obywateli i wspólnot lokalnych	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p>Budżet Obywatelski</p> <p>Na wzrost aktywności mieszkańców i lokalnych wspólnot niewątpliwie wpłynęło wprowadzenie Budżetu Obywatelskiego. Co roku zgłaszane są kolejne inicjatywy, dotyczące zarówno przedsięwzięć inwestycyjnych jak i działań tzw. miękkich, podnoszących jakość życia w mieście. W latach 2019 – 2020 przeprowadzono kolejne edycje Budżetu Obywatelskiego Bochni.</p> <p><u>2019</u></p> <p>W ramach przeprowadzonej w 2018 r. procedury naboru projektów do Budżetu Obywatelskiego 2019, dla którego przeznaczona została pula 1 000 000 zł, mieszkańcy zgłosili 38 inicjatyw (5 ogólnomiejskich i 33 osiedlowe). Po weryfikacji formalno-prawnej i merytorycznej projektów pod głosowanie zakwalifikowano 34 zadania (4 ogólnomiejskie i 30 osiedlowych). W wyniku przeprowadzonego głosowania do realizacji wybrano 26 projektów: 3 ogólnomiejskie – na łączną kwotę 225 000,00 zł i 23 osiedlowe – na kwotę 676 751,00 zł. Zrealizowano 25 zadań. Koszt realizacji wyniósł 839 868,39 zł.</p>

		<p><u>2020</u></p> <p>W przeprowadzonym naborze do BO 2020 mieszkańcy zgłosili 46 zadań. Pula przeznaczona na realizację inicjatyw obywatelskich wyniosła 1 411 457 zł.</p> <p>Po weryfikacji pod głosowanie przeznaczono 41 projektów (12 ogólnomiejskich i 29 osiedlowych), z czego mieszkańcy wybrali 29 (7 ogólnomiejskich i 22 osiedlowe). Wartość wybranych projektów ogólnomiejskich wyniosła 598 000 zł, natomiast osiedlowych 764 300 zł.</p> <p>Epidemia rozpoczynająca się na wiosnę 2020 roku i zmniejszone wpływy do budżetu miasta, spowodowane wprowadzonymi restrykcjami, wymusiły początkowo ograniczenia w wydatkowaniu środków budżetowych na realizację zamierzeń w ramach BO. W miarę stabilizowania się sytuacji Urząd podejmował się realizacji kolejnych przegłosowanych przez mieszkańców projektów. Nie wszystkie z nich udało się zrealizować. Ostatecznie w 2020 roku zrealizowano 17 zadań (w całości, a niektóre z nich częściowo). Wartość zrealizowanych projektów ogólnomiejskich wyniosła 208 268,98 zł, natomiast osiedlowych 375 904,56 zł.</p> <p>W 2020 roku, ze względu na panującą pandemię koronawirusa w ramach Budżetu Obywatelskiego Bochni na 2021 r. odstąpiono od przyjmowania propozycji zadań ogólnomiejskich i przeprowadzono nabór tylko projektów osiedlowych. Do rozdysponowania przeznaczono kwotę 795 819,50 zł (po 56 844, 25 zł na każde z 14 osiedli).</p> <p>Mieszkańcy zgłosili 35 inicjatyw. Pod głosowanie zakwalifikowano 33 z nich, z czego w wyniku głosowania wybrano 25 projektów do realizacji w 2021 roku. Ich wartość opiewa na kwotę 701 074,50 zł.</p> <p>Obsługę administracyjną i organizacyjno-promocyjną corocznych edycji Budżetu Obywatelskiego (promocja BO, przyjmowanie i ocena formalna wniosków, prezentacja projektów, przeprowadzenie głosowania nad zakwalifikowanymi projektami, stały kontakt i wymiana informacji z autorami projektów, sporządzenie protokołu z wyników głosowania) zapewnia Wydział Promocji i Rozwoju Miasta.</p> <p>Coroczne spotkania osiedlowe władz miasta z mieszkańcami</p> <p>Na każdym z 14 bocheńskich osiedli w czasie spotkań omawiane są sprawy dotyczące zarówno poszczególnych osiedli jak i całego miasta. Zgłaszane są propozycje do budżetu, dyskutowane wnioski do budżetu obywatelskiego, mieszkańcy zapoznawani są z planowanymi działaniami samorządu.</p> <p>W 2020 r. ze względu na pandemię zawieszono organizację spotkań.</p> <p>Partycypacja społeczna w tworzeniu dokumentów strategicznych dla miasta</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział przedstawicieli organizacji pozarządowych przy opracowaniu rocznego Programu współpracy Gminy Miasta Bochnia z organizacjami „trzeciego sektora”, konsultacje społeczne Programu z organizacjami. - udział reprezentantów organizacji pozarządowych w pracach Zespołu ds. współpracy na linii samorząd -
--	--	---

			NGO oraz w komisjach oceniających składane oferty realizacji zadań publicznych.
2.4.2	Wsparcie organizacji pozarządowych i instytucji obywatelskich	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p>W Bochni funkcjonuje ok. 100 organizacji pozarządowych. Z kilkudziesięcioma z nich miasto utrzymuje stałą współpracę. Coraz częściej współpracę podejmują też organizacje spoza Bochni – realizując zadania publiczne na rzecz Bochnian.</p> <p>Bochnia na realizację zadań publicznych przez sektor pozarządowy przeznaczyła w latach 2019-2020 środki finansowe w łącznej kwocie 422 000 zł dla organizacji oraz 600 tys. zł (13 dotacji) na poprawę warunków uprawiania sportu przez zawodników w klubach sportowych.</p> <p>W roku 2019 organizacje i kluby zrealizowały 40 zadań o łącznej wartości 886 tys. zł (przy dotacjach w wys. 440 000 zł.).</p> <p>W roku 2020, ze względu na wybuch epidemii COVID-19, lockdown i obostrzenia sanitarne nie udało się zrealizować wszystkich zaplanowanych zadań. Organizacje (w tym kluby sportowe) wykorzystywały dotacje w łącznej wysokości 370 tys. zł. i w tych trudnych warunkach zrealizowały 26 zadań (z 39 zaplanowanych). To bardzo dobry wynik, świadczący o odpowiedzialnym podejściu do współpracy z samorządem.</p> <p>Spośród zrealizowanych zadań 12 miało zasięg ogólnokrajowy lub międzynarodowy. Większość z nich na stałe wpisana się do kalendarza imprez jako wydarzenia cykliczne, jednoznacznie identyfikowane z Bochnią, jak np. imprezy sportowe: 12-godzinny Podziemny Bieg Sztafetowy, Międzynarodowy Turniej Judo, Turniej Tańca Towarzyskiego - Grand Prix Polski, Ogólnopolskie Podziemne Zawody Strzeleckie, Memoriał Majora Bacy, Puchar Polski Południowej ALMMA, turnieje rangi Mistrzostw Polski, a także wydarzenia kulturalne: odbywający się z udziałem najlepszych muzyków i aktorów oraz znanych przedstawicieli kultury Festiwal Piosenki "Integracja malowana dźwiękiem", objęty honorowym patronatem przez Panią Prezydentową Agatę Kornhauser-Dudę, czy Bocheński Festiwal Literacki "oKruc" lub Bocheńskie spotkania muzyczne – „Na strunach”.</p> <p>Wydział Promocji i Rozwoju Miasta od 2019 roku przejął organizację realizowanego od 2014 roku przez sektor pozarządowy Święta Bocheńskich Organizacji Pozarządowych pn. „Rodzina Niedziela z NGO” w Parku Rodzinnym Uzbornia. Miasto co roku dofinansowywało wydarzenie. Ze względu na coraz szerszy wymiar – obecnie uczestniczy w Święcie ponad 30 podmiotów (głównie organizacji pozarządowych, ale także instytucji publicznych, prywatnych przedsiębiorców) – organizacja przedsięwzięcia przekroczyła możliwości organizacyjno-logistyczne dotychczasowego realizatora – Stowarzyszenia Rodzina Kolpinga w Bochni. Ta przebiegająca w formule rodzinnego pikniku impreza cieszy się ogromnym zainteresowaniem wszystkich pokoleń bochnian, jak i samych organizacji. Przybliża i promuje działalność bocheńskich pozarządowców wśród mieszkańców, jest też doskonałą okazją do nawiązania współpracy między samymi organizacjami, stroną samorządową, instytucjami państwowymi i podmiotami prywatnymi, uczestniczącymi</p>

			<p>w organizacji święta.</p> <p>Z powodu wprowadzonych (COVID-19) zakazów zgromadzeń oraz obostrzeń sanitarnych w roku 2020 nie zorganizowano tego wydarzenia.</p> <p>Przy Urzędzie Miasta funkcjonuje Zespół Doradczo-Inicjatywny ds. Organizacji Pozarządowych. Zespół koordynuje współpracę pomiędzy samorządem i „trzecim sektorem”, przekazuje uwagi i potrzeby płynące od organizacji, zgłasza propozycje zmian i podejmowanych działań, współtworzy i konsultuje dokumenty dot. współpracy (Program współpracy, Karta oceny ofert, Regulaminy konkursów), opiniuje rozdział dotacji proponowany przez Komisje konkursowe itp. W skład Zespołu wchodzi 4 przedstawicieli organizacji pozarządowych i 3 przedstawicieli samorządu.</p> <p>Przedstawiciele organizacji pozarządowych zasiadają w komisjach oceniających złożone w ramach otwartych konkursów oferty. Wszystkie organizacje zapraszone są do konsultowania dokumentów dotyczących współpracy i dokumentów strategicznych dla miasta.</p> <p>Organizacje korzystają także z użyczenia bądź najmu za symboliczne stawki lokali gminnych na swoją działalność, korzystają na preferencyjnych warunkach lub bezpłatnie z infrastruktury miasta (sale, infrastruktura sportowa, kulturalna, przestrzenie miejskie itp.). Mają możliwość bezpłatnych publikacji na stronie internetowej miasta i w Kronice Bocheńskiej.</p>
2.4.3	Aktywizacja młodzieży poprzez działalność Młodzieżowej Rady Miasta	2011 - 2012	<p>Młodzieżowa Rada Miasta powołana została w 2017 r. Odbyły się 3 sesje MRM.</p> <p>Niestety z uwagi na brak zainteresowania ze strony młodzieży rada ta po pierwszym roku działalności przestała funkcjonować.</p>
Cel operacyjny 2.5 Rozwój społeczeństwa informacyjnego			
2.5.1	Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p><u>„Sieć publicznych punktów dostępu do internetu na terenie Gminy Miasta Bochnia”</u></p> <p>Projekt obejmuje realizację sieci publicznych punktów dostępu do internetu w Gminie Miasta Bochnia. Jest częścią strategii rozwoju i rewitalizacji miasta. Lokalizacja punktów dostępowych jest ściśle powiązana z planowanym pieszym ruchem turystycznym oraz miejscami spotkań i wypoczynku mieszkańców miasta. Zapewnienie powszechnego dostępu do internetu w tych punktach ma na celu skierowanie i zatrzymanie tam osób przyjeżdżających do Bochni w celach turystycznych, biznesowych, a także sprowokować mieszkańców Bochni do korzystania z odnowionych w trakcie rewitalizacji przestrzeni miasta.</p> <p>Przewidziano budowę 10 punktów hotspot w kluczowych punktach miasta: Rynek, woonerf na ul. Solnej, obiekty na Plantach, węzeł komunikacyjny na Pl. Pułaskiego, ciąg spacerowy na Kolejce, Park Rodzinny Uzbornia, boisko i plac zabaw przy OSP Dołuszyce.</p>

			<p>Całkowita wartość projektu 64 368,00 zł – miasto Bochnia uzyskało dofinansowanie pełnej wartości przedsięwzięcia z Programu Operacyjnego „Polska Cyfrowa”. Podpisano umowę na dofinansowanie.</p> <p>Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna umożliwia bezpłatne korzystanie ze stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu we wszystkich placówkach, a w bibliotece głównej z hot spotu.</p>
2.5.2	Informatyzacja bibliotek	2011 - 2014	Informatyczny system zamawiania, rezerwacji i wypożyczania wydawnictw przez Internet funkcjonuje zarówno w Wypożyczalni dla Dorosłych jak i na oddziale Dzieci i Młodzieży. Katalog on-line obejmuje 100% zbiorów bazy bibliotecznej. System jest ciągle usprawniany.
2.5.3	e-Bochnia - miasto w sieci	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p>Miasto w roku 2019 (w ramach przedsięwzięcia „e-administracja - ciągle poszerzanie możliwości załatwienia spraw urzędowych oraz dostępu do inf. publicznej”) przystąpiło do realizacji II-go etapu projektu, obejmującego wdrożenie rozwiązań poprawiających efektywność zarządzania w obszarze podatków i opłat lokalnych w zakresie elektronicznej obsługi podatkowej i automatyzacji rozliczeń przez uruchomienie e-usług, wdrożenie aplikacji, doskonalenie kompetencji pracowników, wdrożenie rozwiązań poprawiających efektywność usług i pozwalających na elektroniczną i automatyzację w obszarze zarządzania nieruchomościami oraz zakup odpowiedniego sprzętu informatycznego w celu dostosowania infrastruktury informatycznej Urzędu do wymogów technicznych wdrażanych rozwiązań.</p> <p>Strona internetowa urzędu oraz strony miejskich jednostek, umożliwiają mieszkańcom, turystom i inwestorom łatwy i stały dostęp do bieżących informacji, danych gminy, realizowanych przedsięwzięć, oferty inwestycyjnej, kalendarza wydarzeń, historii miasta, oferty turystycznej itp. Strony te są okresowo modernizowane, wykorzystując najnowsze dostępne technologie. Strony pozwalają także na udostępnianie treści w sposób przyjazny dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>Oficjalną stroną internetową Bochni jest serwis znajdujący się pod adresem www.bochnia.eu. Serwis składa się z dwóch zasadniczych części, zdefiniowanych jako „miasto” i „turystyka”.</p> <p>Redagując stronę bochnia.eu pracownicy Wydziału PiRM przygotowali i zamieścili w 2020 roku 360 informacji w postaci newsów oraz 89 zupełnie nowych stron informacyjnych w ramach prowadzonego serwisu internetowego. Dodatkowo przeprowadzono kilkaset aktualizacji treści w warstwie informacyjnej strony, która zawiera ponad 1100 podstron.</p> <p>2019 Liczba wpisów (newsów) na stronie www.bochnia.eu - 349 Liczba nowo utworzonych podstron w warstwie informacyjnej strony - 71</p> <p>2020 Liczba wpisów (newsów) na stronie www.bochnia.eu - 360 Liczba nowo utworzonych podstron w warstwie informacyjnej strony - 89</p>

			<p>Miasto i miejskie jednostki posiadają również swoje profile w mediach społecznościowych, co znacząco poszerza grono potencjalnych odbiorców zamieszczanych przez nich treści, zwłaszcza wśród ludzi młodych. Do odwiedzania miejskich profili zachęcają też organizowane konkursy i akcje promocyjne.</p>
Cel operacyjny 2.6 Czyste i bezpieczne środowisko przyrodnicze			
2.6.1	Ochrona powietrza	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p><u>Działania Urzędu Miasta Bochnia</u></p> <p>Osoba na stanowisku Ekodoradcy w latach 2019-2020 koordynowała, nadzorowała i rozliczała realizację dwóch proekologicznych projektów, mających istotny wpływ na poprawę jakości lokalnego powietrza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Poprawa jakości miejskiego powietrza - wymiana tradycyjnych źródeł ciepła na proekologiczne w Gminie Miasta Bochnia (biomasa i paliwa gazowe)” – w ramach projektu udzielono dotacji na wymianę starych kotłów, pieców, urządzeń grzewczych na paliwa stałe (węgiel, koks, miął) wraz z wykonaniem wewnętrznych instalacji niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania nowego systemu ogrzewania. Inwestycje sfinansowano ze środków unijnych przyznanych Gminie z Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 Województwa Małopolskiego oraz środków własnych mieszkańców. Wysokość dotacji każdorazowo ustalano indywidualnie z uwzględnieniem maksymalnych kwot dotacji (do 8 tys. zł na zakup i montaż kotła oraz do 6 tys. zł na modernizację instalacji c.o.), wyników ocen energetycznych, faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowanych, weryfikowanych na podstawie dostarczonych przez inwestora faktur/rachunków oraz zasad projektu. W latach 2019-2020 udzielono i wypłacono 71 dotacji na wymianę starych kotłów/pieców węglowych, w tym 70 na kotły gazowe i 1 na kocioł na biomasę. łączna kwota wypłaconych dotacji wyniosła 896 894,15 zł. • „Poprawa jakości miejskiego powietrza - wymiana tradycyjnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w Gminie Miasta Bochnia (paliwa stałe)” - proces udzielania dotacji przebiegał, jak w projekcie opisanym wyżej, a maksymalna kwota dotacji wynosiła do 8 tys. zł na zakup i montaż kotła oraz do 1 tys. zł na modernizację instalacji c.o. W latach 2019-2020 zostało udzielonych i wypłaconych 31 dotacji na wymianę starych kotłów/pieców węglowych, w tym 30 na kotły opalane ekogroszkiem i 1 na kocioł na biomasę. łączna kwota wypłaconych dotacji wynosi 254 406,34 zł. <p><u>Działania MPEC</u></p> <p>W roku 2020 zrealizowało dw zadania, mające znaczny wpływ na ochronę powietrza:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eliminowanie paliw stałych jako paliwa w kotłowniach lokalnych – budowa kotłowni opalanej gazem

			<p>ziemnym w budynku KZZ „Herbapol” ul. Partyzantów 7 – polegającego na eliminacji kotłów opalanych węglem kamiennym i budowie kotłowni opalanej gazem ziemnym przy użyciu wysokosprawnego kotła kondensacyjnego;</p> <p>2. Modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci przesyłowej ciepła – przyłącz i węzeł cieplny dla budynku Urzędu Gminy Bochnia. Zadanie objęło eliminację lokalnych źródeł ciepła, budowę przyłącza z istniejącej sieci ciepłej i węzła sterowanego pogodowo w budynku Urzędu Gminy Bochnia przy ul. Kazimierza Wielkiego 26.</p> <p><u>Działania Straży Miejskiej</u> Współdziałając z Ekodoradcą Urzędu Miasta Bochnia, Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzono kontrole spalania odpadów w piecach (2019 r. – 397 kontroli, 2020 r. – 148), - pobrano z paleniska próbki popiołu w celu przeprowadzenia analizy występowania w nim substancji zabronionych (przebadano 2 próbki – koszt analizy 1193 zł pokryty ze środków projektu), - prowadzono kontrole spalania odpadów na powierzchni gruntów.
2.6.2	Gospodarka odpadami	2011 - 2013	<p>Zadanie zrealizowane. Na mocy ustawy z dnia 1 lipca 2011 r każdy właściciel posesji z terenu gminy złożył pisemną deklarację dotyczącą ilości zamieszkałych osób oraz formy oddawania odpadów komunalnych. Bieżącą realizacją zadania obsługuje konsorcjum BZUK - Zakład Oczyszczania Miasta i Ekombud Sp. z o.o. Odpady od indywidualnych gospodarstw, Spółdzielni oraz Wspólnot Mieszkaniowych odbierane są zgodnie z wymogami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Na terenie BZUK działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, pochodzących z gospodarstw domowych. Od poniedziałku do soboty nieodpłatnie przyjmowane są w nim odpady selektywne w każdej ilości, dostarczone własnym transportem. W biurze obsługi można bezpłatnie pobrać dodatkowe worki plastikowe do segregacji tych odpadów.</p> <p>Odpady z segregacji odbierane są do recyklingu przez uprawnione firmy przetwórcze za potwierdzeniem kart przekazania odpadu.</p> <p>W roku 2019 zebrano ponad 1727 ton odpadów segregowanych i 4161 ton niesegregowanych odpadów zmieszanych.</p> <p>W 2020 roku zebrano ilości odpadów odpowiednio: 3197 ton segregowanych i 4673 ton zmieszanych. Należy do tego doliczyć odpady selektywne przyjęte w PSZOK w 2019 roku 345,7 t i w 2020 – już 470 ton.</p>
2.6.3	Propagowanie zagadnień ekologicznych wśród	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p><u>Działania Ekodoradcy</u> Projekt zintegrowany LIFE pn. „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”. Jednym z głównych celów projektu jest likwidacja źródeł niskiej</p>

	<p>społeczności lokalnej oraz wspieranie inicjatyw proekologicznych</p>	<p>emisji na terenie województwa małopolskiego. Do osiągnięcia tego celu niezbędne jest prowadzenie szeroko zakrojonej kampanii edukacyjnej.</p> <p>W ramach projektu w latach 2019-2020 przeprowadzono następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • luty 2019 roku oraz luty 2020 roku przeprowadzono trzecią oraz czwartą edycje bezpłatnych badań kamerą termowizyjną, wśród mieszkańców Gminy Miasta Bochnia, które pomogły ocenić stan izolacji termicznej, szczelność stolarki budowlanej czy wady instalacji grzewczych (łącznie przebadano 44 budynki mieszkalne); • na portalu społecznościowym Facebook prowadzony jest fanpage „Bochnia w zdrowej atmosferze”, na którym znaleźć można relacje z organizowanych wydarzeń oraz wiele informacji na temat niskiej emisji, smogu oraz jego wpływu na nasze zdrowie; • prowadzono skierowane do najmłodszych mieszkańców Bochni działania edukacyjne, dotyczące ochrony powietrza. W 2019 roku odbyły się 2 lekcje w szkołach podstawowych i przedszkolach, w których uczestniczyło łącznie 142 dzieci. W 2020 roku na terenie Tężni solankowej w Bochni zorganizowano zajęcia dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu. Dzieci poprzez gry i zabawy uczyły się jak prawidłowo segregować śmieci oraz dbać o czyste powietrze. W wydarzeniu uczestniczyło łącznie 50 dzieci. • zorganizowano konkurs pn. "Zabawka z recyklingu". Przedmiotem konkursu było stworzenie zabawki o dowolnych gabarytach, z materiałów nadających się do recyklingu (elementy plastikowe, tekturowe, metalowe itp. możliwe do ponownego przetworzenia). Wpłynęło 36 prac z których 6 nagrodzono. Celem konkursu było zainteresowanie uczniów tematyką niskiej emisji, wskazanie problemu zanieczyszczenia powietrza związanego ze spalaniem śmieci oraz podniesienie świadomości dzieci i młodzieży szkolnej w tematyce ochrony środowiska; • zorganizowano spotkania z grupami opiniotwórczymi (nauczyciele, przedsiębiorcy, Strażnicy Miejscy, Radni Miasta Bochnia, na których przekazano informacje o założeniach i celach programu); • zorganizowano spotkania z mieszkańcami w ramach wydarzeń plenerowych m.in. Dzień Ziemi, Green Week, Mobility Week, podczas których udzielano mieszkańcom porad w zakresie zasad uzyskania dofinansowania na wymianę starych źródeł ciepła. Porady i pomoc dotyczyły także ankiety inwentaryzacji ogrzewania budynków oraz instalacji odnawialnych źródeł energii (wyjaśnienie i omówienie poszczególnych rodzajów OZE oraz możliwości pozyskania dofinansowania z poddziałania 4.1.1 RPO WM). Ekodoradca informował o obowiązującej tzw. Uchwale antysmogowej dla Małopolski oraz przedstawiał jej główne zapisy. Wyjaśniał zasady programu "Czyste powietrze", a także możliwości zmniejszenia zużycia energii w budynkach poprzez codzienne "dobre nawyki". Porady
--	---	---

			<p>i pomoc udzielane były także w Urzędzie Miasta oraz telefonicznie, pisemnie i mailowo. W 2019 r. Ekodoradca udzielił 2 608 a w 2020 r. – 1 567 porad.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • W 2019 r. rozdystrybuowano 6 560 szt. , a w 2020 r. 5 890 szt. broszur i ulotek dotyczących ochrony powietrza oraz dostępnych programów dotacyjnych na działania związane z wymianą kotłów, montażem instalacji odnawialnych źródeł energii oraz termomodernizacji budynku; • zorganizowano spotkania z rodzicami uczniów szkół podstawowych w Bochni (6 spotkań w dniach od 20 do 23 stycznia 2020 r.), na których omówiono system segregacji odpadów komunalnych. Wyświetlono film dotyczący recyklingu. Przekazano broszury z opisem prawidłowej segregacji odpadów oraz broszury i ulotki dotyczące uchwały antysmogowej, programu Czyste Powietrze i ulgi termomodernizacyjnej; • wsparcie oszczędności zużycia energii u osób dotkniętych ubóstwem energetycznym - pomoc osobom dotkniętym ubóstwem energetycznym: 10 wizyt w 2019 r. oraz 9 wizyt w 2020r. pod kątem analizy potrzeb poprawy efektywności energetycznej w gospodarstwach domowych (przekazano informacje o możliwościach oszczędności mediów, dostępnych programach, przekazano żarówki energooszczędne, perlatory i maty termoizolacyjne sfinansowane w ramach programu LIFE. <p>Program Poprawa jakości miejskiego powietrza – wymiana tradycyjnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w Gminie Miasta Bochnia (paliwa stałe).</p> <p>W ramach projektu w 2019 r. zrealizowano działania edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wizyta „OZE Busa” tj. mobilnego laboratorium odnawialnych źródeł energii, wyposażonego w szereg przykładowych urządzeń do produkcji energii z OZE wraz zestawami prezentacyjno-dydaktycznymi (pompy ciepła, ogniwa fotowoltaiczne, kolektory, mikroturbina wiatrowa, itp.). „OZE Bus” dostępny był dla mieszkańców miasta podczas Rodzinnej Niedzieli z NGO – piknik z Organizacjami Pozarządowymi. • Projekt i druk ulotki edukacyjnej (5 tys. sztuk). <p><u>Działania BZUK</u></p> <p>W latach 2019 i 2020 prowadzono w sześciu placówkach oświatowych na terenie miasta akcje edukacyjne mające na celu kształcenie postaw odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego i znaczenia segregacji odpadów dla ochrony środowiska. W niewielkich grupach odbywały się pogadanki, mini wykłady oraz pokazy multimedialne. Dzieci aktywnie uczestniczyły w zajęciach poprzez gry i zabawy mające na celu naukę prawidłowego segregowania śmieci.</p>
--	--	--	--

			<p><u>Działania placówek oświatowych (MZE, szkoły)</u> Szkoly propagowały wśród uczniów zagadnienia ekologiczne poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uwzględnianie inicjatyw proekologicznych w tematach lekcji przyrody, biologii, chemii oraz wychowania do życia w rodzinie, - propagowanie na terenie szkół plakatów o tematyce ekologicznej, - organizowanie konkursów przyrodniczo-ekologicznych, - systematyczne (przez cały rok szkolny) prowadzenie segregacji odpadów (program Akademia Eco 2000), zbiórki makulatury, nakrętek, zużytych baterii, tonerów, telefonów komórkowych, - udział w proekologicznym projekcie „Eko-Akademia 2030”; „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”; „Zero Waste”; „Ekokulturalne przedszkole”; „Małopolska w zdrowej atmosferze”; - uczestnictwo uczniów w jesiennej akcji „Sprzątanie Świata”; - organizację konkursów plastycznych, związanych z obchodami „Dnia Ziemi”; - udział uczniów w konkursach organizowanych przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Bochni pod hasłem „Żyj zdrowo - nie pal” i „Paleniu mówimy – STOP”. <p><u>Działania Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta</u> Od kilku już lat Wydział PiRM we wrześniu w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu organizuje lokalną kampanię promującą alternatywne, ekologiczne środki transportu. W dniach 16-22 września we współpracy z organizacjami pozarządowymi organizowane są wydarzenia proekologiczne, zabawy oraz konkursy, zachęcające mieszkańców do zmiany przyzwyczajzeń i ukazujące zalety i korzyści korzystania z roweru, hulajnogi czy komunikacji zbiorowej (miejskiej). W 2019 roku w finałowym dniu ETZT wydział PiRM finansował koszty funkcjonowania komunikacji miejskiej, która wtedy była darmowa dla wszystkich. W wyniku pandemii liczbę wydarzeń i uczestników w czasie ETZT 2020 istotnie ograniczono.</p>
Cel operacyjny 2.7 Rozbudowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej			
2.7.1	Remont i rozbudowa szkolnej bazy sportowej, osiedlowych boisk sportowych i placów zabaw oraz kompleksowy remont	Działanie ciągłe 2011 - 2020	Działania prowadzone w sposób ciągły, w zależności od potrzeb: <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzono remont placu zabaw Miejskiego Przedszkola nr 1, - wybudowano 2 nowe boiska, plac zabaw oraz „zieloną” siłownię przy SP Nr 2 (w ramach budowy Tężni solankowej), - wykonano gruntowny remont boisk „Orlik” na os. Niepodległości, - gruntownie wyremontowano boisko poliuretanowe do koszykówki przy SP Nr 4, - wybudowano place zabaw na os. Św. Jana, Kurów, przy ul. Gosłara (wraz z „zieloną”siłownią),

	stadionu przy ul. Parkowej		<p>- wykonano siłownię letnią na os. Św. Jana, - rozbudowano plac zabaw na ul. Widok. łącznie w latach 2019 – 2020 wydatkowano na ten cel 280 000 zł.</p>
2.7.2	Uporządkowanie kompleksu sportowego w Chodenicach	2013 - 2016	<p>W 2019 roku opracowano projekt boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią trawiastą. W związku z koniecznością dostosowania do wymogów rozgrywek IV ligi Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji przeprowadził renowację nawierzchni trawiastej boiska piłkarskiego (wyrównanie powierzchni, wysiew trawy, odmalowano linie), ponadto wymieniono ogrzewacz wody w budynku szatni.</p>
2.7.3	Nadanie funkcji rekreacyjnych terenom na Smykowie	2011 - 2014	<p>W 2019 roku opracowano projekt i nasadzono zieleń urządzoną na terenach tzw. „błot”, zlokalizowanych w BSAG na osiedlu Smyków, na działkach nr 1285/13, 1258/5 (pas szerokości 15 m i długości 280 m). Wykonano ogrodzenie terenu oraz nasadzono 236 sztuk drzew gat. świerk serbski. Wartość zadania: 83 527,09 zł. Przedsięwzięcie wykonano w ramach Budżetu Obywatelskiego.</p>
2.7.4	Utworzenie parku rodzinnego Uzbornia	2011 - 2012	<p>Zadanie zrealizowano. Zrewitalizowany Park Uzbornia cieszy się dużą popularnością wśród mieszkańców. To także atrakcyjne miejsce dla turystów. Duże możliwości rekreacyjne, bogata oferta infrastrukturalna oraz szeroki wachlarz imprez organizowanych przez Miejski Dom Kultury oraz przez Wydział Promocji i Rozwoju Miasta sprawiają, że jest to miejsce chętnie odwiedzane przez wszystkie pokolenia i całe rodziny. W 2019 roku zorganizowano na terenie parku m. in.:</p> <p>3 maja – Majówka w Parku Rodzinnym UZBORNIA (turniej szachowy, gry, zabawy sportowe, żywa flaga, gra terenowa, pokazy modeli latających, koncerty, loterie, konkursy) – przez cały dzień udział ok. 600 osób; 26 maja – Dzień matki i Dzień Ojca (przedstawienie teatralne, koncert) – ok. 300 osób 1 czerwca – Dzień Dziecka na Uzborni (występy artystyczne, gry, zabawy, konkursy) – 400 osób; 1 – 23 czerwca Dni Bochni 2019 (gry terenowe, koncerty, holi festiwal kolorów, spektakle teatralne) ogółem 4 500 – 5 000 osób; 29 czerwca – Kino pod chmurką – 100 osób; 7 lipca – Rodzinna Bocheńska Scena Letnia – 350 osób; 13 lipca – Kino pod chmurką – 100 osób; 14 lipca – Rodzinna Niedziela z NGO (piknik sportowo-kulturalny, konkursy sportowe i wiedzy, pokazy, gry, zabawy, koncerty, porady zdrowotne, porady dla seniorów, prezentacja ekologicznych systemów grzewczych itp.) – udział ok. 800 mieszkańców; 21 lipca – Rozczarowana Scena Letnia – 450 osób; 27 lipca - Kino pod chmurką – 100 osób; 10 sierpnia - Kino pod chmurką – 100 osób; 11 sierpnia – Fantazyjna Alice in Bochnialand – 400 osób;</p>

			<p>18 sierpnia – Bocheńska Scena Letnia na Dzikim Zachodzie – 300 osób; 25 sierpnia – Taneczna Scena Letnia – 400 osób; 25 sierpnia Kino pod chmurką – 100 osób; 1 września – Pożegnanie Wakacji (koncerty, konkursy, zabawy) – 600 osób.</p> <p>W roku 2020 ze względów epidemicznych możliwe było jedynie zorganizowanie w miesiącach lipiec-sierpień „Kina pod chmurką”. W czterech sobotnich seansach uczestniczyło łącznie ok. 230 osób.</p>
Cel operacyjny 2.8 Poprawa jakości usług edukacyjnych			
2.8.1	Poprawa warunków lokalowych bocheńskich placówek oświatowych	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p><u>Działania placówek oświatowych (MZE, szkoły)</u> W ramach budżetów szkół i przedszkoli (oraz z rezerwy subwencji oświatowej) na bieżąco – zależnie od potrzeb - przeprowadzane były m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, grzejników, paneli podłogowych, instalacji wod-kan. (w tym hydrantów), instalacji elektrycznej; - remonty i malowanie sal lekcyjnych i przedszkolnych, łazienek, sanitariów, klatek schodowych, szatni, pomieszczeń kuchennych i administracyjnych, kotłowni, dachów, ogrodzeń, chodników (układanie kostki), czyszczenie kanalizacji itp.; - modernizacja: oświetlenia, sieci komputerowej, monitoringu szkolnego; - zakupy: <ul style="list-style-type: none"> - mebli do sal lekcyjnych (krzesła, biurka, ławki, fotele) oraz wykładzin; - wyposażenia do sal lekcyjnych (laptopy, radioodtwarzacze, projektory, ekran projekcyjny, głośniki, wideoprojektory, bibliotekę multimedialną, tablice interaktywne); - wyposażenia oddziałów przedszkolnych dla dzieci najmłodszych (meble i zabawki); - wyposażenia sali gimnastycznej (bramki z siatkami); - wyposażenia do sekretariatu (komputery, urządzenia wielofunkcyjne, drukarki, niszczarki); - sprzętu do zajęć z uczniem niepełnosprawnym Talksup; - wyposażenia do kuchni m.in. sprzęt AGD, ogrzewacz wody.
2.8.2	Wyposażenie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt i pomoce naukowe	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p><u>Działania placówek oświatowych (MZE, szkoły)</u> Szkoły i placówki oświatowe, których organem prowadzącym jest Gmina Miasta Bochnia są systematycznie doposażane w nowoczesny sprzęt komputerowy i pomoce naukowe. Szkoły dysponują zespołem środków i urządzeń, takich jak komputery i sieci komputerowe (łącze światłowodowe, sieć kablowa, wi-fi) oraz narzędzi: oprogramowanie (pakiet biurowy Microsoft Office, Libre Office, programy freeware – wykorzystywane w nauczaniu informatyki: Baltie, Scratch; Lokomocja, specjalistyczne oprogramowanie dla przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, dla uczniów ze SPE oraz</p>

			<p>dla potrzeb rewalidacji), tablice interaktywne, ekrany oraz inne technologie służące wszechstronnemu postępowaniu się informacją. W każdej sali znajduje się łącze internetowe, dzięki któremu wykorzystuje się globalną sieć komputerową do zbierania informacji rozproszonych w sieci na zadany temat, korzysta się z zasobów multimedialnych, znajdujących się na płytach CD, DVD, Blu-Ray. Technologia informatyczna stosowana jest także jako pomoc, po którą sięgają nauczyciele i uczniowie, która w znacznym stopniu polepsza, usprawnia i wzbogaca uczenie się i nauczanie.</p> <p>Użyteczne formy zajęć, ćwiczeń i interakcji związane z nauczaniem języka angielskiego i niemieckiego są wzbogacane i realizowane w pracowniach językowych, wyposażonych w urządzenia elektroniczne. W pracowniach znajduje się pulpit dla nauczyciela, wyposażony w komputer z dostępem do Internetu (łącze kablowe, wi-fi) oraz ekran interaktywny.</p> <p>W latach 2019-2020 zakupiono także m.in. sprzęt sportowy, zabawki i materiały edukacyjne, nowoczesne pomoce edukacyjne oraz pomoce dydaktyczne i plastyczne.</p> <p>Ponadto zorganizowano szereg działań o charakterze edukacyjnym dla nauczycieli w celu wdrożenia dydaktyki, prowadzonej przy wykorzystaniu TIK (programu technologii informacyjno-komunikacyjnych, stosowanych w nauczaniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) zarówno w pracy stacjonarnej jak i kształceniu na odległość.</p> <p>Dzięki szerokim możliwościom zastosowania tablice interaktywne dla szkół z powodzeniem wykorzystano do kształcenia młodszych dzieci w wieku przedszkolnym. Tablice te pozwalają prowadzić ciekawe zajęcia z jeszcze większym zaangażowaniem przedszkolaków w różnym wieku.</p> <p>W ramach rezerwy 0,4 % z tytułu dofinansowania wyposażenia w pomoce dydaktyczne, niezbędnego do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych, szkoły podstawowe zakupiły pomoce dydaktyczne i wyposażenie szkolne do sali biologicznej, geograficznej, chemicznej i fizycznej.</p> <p>Miasto Bochnia w ramach projektów: „Zdalna Szkoła” i „Zdalna Szkoła Plus” pozyskało grant na zakup sprzętu do nauki zdalnej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 Oś priorytetowa I. <i>Powszechny dostęp do szybkiego Internetu</i> Działanie 1.1 „Wielimowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach”, w rezultacie którego zakupiło łącznie 127 sztuk nowych laptopów z oprogramowaniem, które spełniły rekomendowane parametry techniczne sprzętu do prowadzenia lekcji w modelu zdalnym. Zakupione laptopy zostały rozdzielone pomiędzy bocheńskie szkoły podstawowe.</p>
2.8.3	Stworzenie systemu doradztwa zawodowego na poziomie gimnazjów	2011 - 2014	Zajęcia z doradztwa zawodowego prowadzone przez specjalistów realizowano w Gimnazjum nr 1 oraz Gimnazjum nr 2 w ramach zajęć z wychowawcą. Po reformie edukacji wprowadzonej w 2017 roku doradztwem zawodowym objęto uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych.

Cel operacyjny 2.9 Rozwój budownictwa mieszkaniowego i poprawa efektywności gospodarowania istniejącymi zasobami komunalnymi			
2.9.1	Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi budownictwa wielorodzinnego i indywidualnego zgodnie z potrzebami mieszkaniowymi obywateli	Działanie ciągłe 2011 - 2020	W każdym z uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przewidziano tereny dedykowane pod budownictwo indywidualne bądź indywidualne oraz wielorodzinne (za wyjątkiem zmian punktowych i terenu BSAG). W okresie 2019 – 2020 nie uchwalono żadnego MPZP.
2.9.2	Wspieranie rozwoju budownictwa socjalnego	Działanie ciągłe 2011 - 2020	W latach 2019 – 2020 nie pozyskano gruntów dedykowanych pod budownictwo socjalne.
2.9.3	Efektywne gospodarowanie mieniem komunalnym	Działanie ciągłe 2011 - 2020	Kontynuowano sprzedaż mieszkań na rzecz najemców: w roku 2019 sprzedano 3 mieszkania, w 2020 – 5. W 2020 r. wyremontowano 1 lokal mieszkalny. W sposób ciągły prowadzone są działania zmierzające do uregulowania prawa własności do budynków. W celu ściągnięcia zaległości czynszowych z dłużnikami zawierane się stosowne umowy, umożliwiające spłatę długu w systemie ratalnym.
Cel operacyjny 2.10 Podniesienie jakości usług publicznych			
2.10.1	Stałe podnoszenie sprawności działania Urzędu Miasta	Działanie ciągłe 2011 - 2020	W latach 2019-2020 pracownicy Urzędu Miasta Bochnia uczestniczyli łącznie w 152 szkoleniach: 2019 r. – 104 szkolenia (w tym dla grupy 21 pracowników - szkolenie wewnętrzne pn. "Jawność działalności organów jst w świetle nowych obowiązków publikacyjnych i uprawnień Radnych", które zorganizowano w związku z wejściem w życie zapisów Ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych). 2020 r. - 48 szkoleń (duża część szkoleń została odwołana z powodu obostrzeń związanych z pandemią). Urząd Miasta Bochnia realizuje politykę szkoleniową adekwatnie do potrzeb, zadań i celów urzędu i ułatwia swoim pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Tematy szkoleń wpisują się w zakres zadań publicznych realizowanych przez urząd i zakres obowiązków pracowników skierowanych na szkolenie.

			<p>Wśród odbytych w latach 2019-2020 szkoleniach oprócz tematyki dotyczącej Ustawy o dostępie do informacji publicznej dominowały te dotyczące finansów publicznych, prawa administracyjnego, gospodarowania odpadami komunalnymi, budowy dróg a także z zakresu podatków i opłat lokalnych, udzielania zamówień publicznych i rozliczania projektów unijnych.</p> <p>Dostosowano pomieszczenia przy holu głównym w urzędzie z przeznaczeniem na kasy, celem usprawnienia obsługi klienta (przede wszystkim osób niepełnosprawnych) oraz przeciwdziałaniu pandemii Covid-19.</p>
2.10.2	e-administracja – ciągłe poszerzanie możliwości załatwiania spraw urzędowych oraz dostępu do informacji publicznej	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p>Celem podejmowanych działań jest ciągłe poszerzanie możliwości załatwienia spraw urzędowych elektronicznie.</p> <p><u>Wdrożenie e-usług w małopolskich urzędach</u></p> <p>Miasto Bochnia w partnerstwie z gminami: Moszczenica (lider), Sękowa, Stryszowa, Trzciana, Gorlice, Ropa, Biecz i miastem Gorlice, przystąpiła do realizacji w/w projektu, finansowanego w 75% ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt uwzględnia realizację wsparcia pracowników w obszarach: wdrożenia rozwiązań poprawiających efektywność zarządzania usługami dziedzinowymi w obszarze podatków i opłat lokalnych w zakresie elektroniczacji procesu obsługi podatkowej i automatyzacji rozliczeń przez uruchomienie e-usług, wdrożenie aplikacji, doskonalenie kompetencji pracowników, wdrożenie rozwiązań poprawiających efektywność zarządzania usługami w obszarze zarządzania nieruchomościami, wdrożenie aplikacji pozwalających na elektroniczną i automatyzację zarządzania nieruchomościami w urzędach, zakup odpowiedniego sprzętu informatycznego w związku z koniecznością dostosowania infrastruktury informatycznej urzędu do wymogów technicznych planowanego systemu informatycznego.</p> <p>Całkowita kwota projektu: 4 871 501,09 zł, dofinansowanie: 3 653 625,77 zł.</p> <p>Szacowany udział Bochni w projekcie to ok. 565 tys. zł, przy dofinansowaniu 423,5 tys. zł.</p> <p>Podpisano umowę na dofinansowanie.</p> <p>Po wdrożeniu „Cyfrowego Urzędu” i Elektronicznego Obiegu Dokumentów SIDAS oraz elektroniczacji Biura Rady Miasta zainteresowane osoby mają możliwość załatwienia wielu spraw urzędowych drogą elektroniczną, ciągłego dostępu do informacji (Biuletyn Informacji Publicznej) uzyskania drogą elektroniczną informacji publicznej, śledzenia na bieżąco obrad Rady Miasta itp.</p> <p>W Urzędzie Miasta Bochnia można potwierdzić profil zaufany e-PUAP.</p>
Cel operacyjny 2.11 Pielęgnowanie i budowanie poczucia przynależności lokalnej			
2.11.1	Prezentacja dorobku kulturowego i dziedzictwa	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p><u>Działania Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta:</u></p> <p>Na terenie miasta funkcjonują wyznaczone szlaki historyczne:</p> <p>- Bocheński Szlak Solny „Na świecie” im. św. Kingi NaCl,</p>

	historycznego miasta	<p>- „Żydowska Trasa Pamięci”, oraz utrzymany w tej samej formie i konwencji graficznej zestaw 36 tabliczek szklanych, opisujących najstarsze ulice bocheńskie.</p> <p>Opisy szlaku solnego oraz miejsc i ulic powstały we współpracy Wydz. PiRM oraz Stowarzyszenia Bochniaków i Miłośników Ziemi Bocheńskiej, Muzeum im. St. Fischera i Archiwum Państwowego oddz. w Bochni.</p> <p>W 2020 roku w związku z prowadzonymi pracami rewitalizacyjnymi i projektem „Cieszymy oczy” (odnowienie kamienic miejskich w Rynku), na wyremontowanych budynkach umieszczono dodatkowo tablice z opisami ich historii, funkcjonujących w nich wcześniej znanych przedsiębiorcach czy mieszkających sławnych osobach.</p> <p>Kwotą 970 zł dofinansowano wydanie 8-stronicowej broszury, opisującej w trzech językach (polskim, hebrajskim i angielskim) historię miejsc objętych szlakiem „Żydowska Trasa Pamięci”, naznaczonych tragiczną historią okupacyjną bocheńskich Żydów. Wydawnictwo uzupełnione fotografiami opisywanych miejsc rozkłada się do formatu A3 z mapą całego szlaku na tle planu Bochni. Wydawnictwo zrealizowane zostało przez Stowarzyszenie Bochniaków i Miłośników Ziemi Bocheńskiej, opisy miejsc pamięci skonsultowano ze Stowarzyszeniem Bocheńskich Żydów w Izraelu.</p> <p>Z inicjatywy Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta powrócono do sięgających początków XX w. „Koncertów w Altanie” na bocheńskich Plantach Salinarnych, nawiązując do solnego rodowodu Bochni i tradycji występów górniczej orkiestry. Od 2016 roku Górnicza Orkiestra Kopalni Soli Bochnia ponownie uprzyjemnia swoimi koncertami wszystkie niedzielne popołudnia w okresie wakacyjnym. Co roku przeznaczane na ten cel jest 10 000 zł. Zadanie wpisuje się w Gminny Program Rewitalizacji. W roku 2020 z powodu pandemii koncerty nie odbyły się.</p> <p>Wydział PiRM corocznie włącza się również w organizację i promocję przedsięwzięcia pn. „Weekend z zabytkami powiatu bocheńskiego”, którego celem jest propagowanie dziedzictwa naszego regionu.</p> <p>Miejskie instytucje kultury: Muzeum im. St. Fischera, Miejski Dom Kultury oraz Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna poprzez swoje działania statutowe prezentują i popularyzują dorobek kulturowy i dziedzictwo historyczne miasta. Do współpracy często zapraszane są inne instytucje (m. in. Instytut Pamięci Narodowej, Archiwum Państwowe, Urząd Miasta Bochnia, Starostwo Powiatowe w Bochni), Wydział Promocji i Rozwoju Miasta oraz podmioty sektora pozarządowego. Miejskie instytucje kultury realizują także projekty wspólne.</p>
--	----------------------	---

		<p><u>Działania Muzeum im. St. Fischera:</u> Gromadzenie, prowadzenie badań naukowych, konserwacja oraz prezentacja zabytków obrazujących w szczególności dzieje i dziedzictwo kulturowe w ramach ekspozycji stałej, wystaw czasowych - klasycznych i wirtualnych. Prowadzenie działalności edukacyjnej w formie wykładów w ramach wieloletnich cykli tematycznych (m. in. „Czwartkowe Spotkania Muzealne”, „Z Bochni w świat, ze świata do Bochni”, „Muzealna Akademia Historyczna”, „Muzealia”, „Weekend z zabytkami powiatu bocheńskiego”), prezentacji, pokazów multimedialnych, lekcji muzealnych i zajęć warsztatowych, spacerów tematycznych po mieście m.in. po cmentarzach bocheńskich, prezentacji problematyki w wydawnictwach własnych Muzeum oraz innych wydawców (m.in. „Kronika Bocheńska”), na stronie internetowej i w mediach społecznościowych.</p> <p><u>Działania Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej:</u> Biblioteka systematycznie promuje dorobek kulturalny mieszkańców miasta, organizując m.in. spotkania promujące ich twórczość, gromadząc i popularyzując publikacje dotyczące Bochni i Bocheńszczyzny tzw. <i>Bochniana</i>, umieszczając ich opisy w Bibliografii Małopolski, organizując konkursy wiedzy o mieście i konkursy plastyczne. W okresie pandemii niektóre z tych działań odbywały się on-line.</p> <p><u>Działania Miejskiego Domu Kultury:</u> Wystawy, prelekcje, pokazy multimedialne, konkursy, prezentacja na łamach miesięcznika Kronika Bocheńska</p> <p><u>Cmentarz Świętej Rozalii jako Park Pamięci Narodowej:</u> Założony w 1911 r., a zamknięty w 1967 r. w związku z budową nowego osiedla mieszkaniowego oraz obiektów Zespołu Szkół Mechanicznych. Znajdują się tu liczne groby z okresu I wojny światowej oraz miejsca pamięci narodowej np. kwatery z czasów I Wojny Światowej, mogiła żołnierzy Września 1939 r. czy też obelisk upamiętniający ofiary zbrodni w podwileńskich Ponarach. Z tego powodu na cmentarzu organizowane są uroczystości patriotyczne m.in. coroczne obchody wybuchu II Wojny Światowej.</p>
2.11.2	Promocja dokonań bocheńskich twórców w sferze kultury i sztuki	<p><u>Działanie ciągłe 2011 - 2020</u></p> <p><u>Muzeum im. St. Fischera</u> Prezentacja twórców bocheńskich działających od XIX do XX oraz twórców współczesnych w ramach ekspozycji stałej, w formie wystaw czasowych – klasycznych i wirtualnych, wykładów i prezentacji w wydawnictwach własnych Muzeum, na stronie internetowej oraz mediach społecznościowych.</p> <p><u>Miejski Dom Kultury</u> Prezentacja twórców z terenu bocheńszczyzny (w partnerstwie z Urzędem Miasta, Muzeum, Instytutem</p>

			<p>Pamięci Narodowej, Starostwem Powiatowym, NGO itp.) – wystawy indywidualne, Bocheński Jarmark Kulturalny, prezentacja na łamach miesięcznika Kronika Bocheńska.</p> <p><u>Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna</u> Biblioteka promuje bocheńskich twórców przez organizację: Salonów Artystyczno-Literackich, wernisaży, wystaw prac malarskich, fotograficznych czy rzeźbiarskich, koncertów promujących lokalnych muzyków, spotkań promujących książki lokalnych pisarzy, poetów oraz utalentowaną literacko młodzież, poprzez konkurs „Od pierwszych wierszy już na całe życie”. Systematycznie prowadzi warsztaty twórczego pisania, cykl wykładów i dyskusji „Czytelna myśl”, Bocheński Festiwal Literacki oKrucz”. Promuje również twórców mających swoje korzenie na Bocheńszczyźnie. W okresie pandemii niektóre z tych działań odbywały się on-line.</p> <p><u>Działania Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta:</u> Ponadto informacje na temat bocheńskich twórców zamieszczane są na stronie internetowej miasta, profilu Bochni na portalu facebook oraz w wydawnictwach tematycznych, przy tworzeniu których zaangażowany jest Wydział PiRM.</p>
2.11.3	Utworzenie Miejskiej Galerii Sztuki	2012 - 2015	Nie podjęto konkretnych działań w tym temacie. W Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Bochnia na lata 2017-2026 z inicjatywy Miejskiego Domu Kultury został wpisany projekt utworzenia Miejskiej Galerii Sztuki na strychu MDK.
KIERUNEK ROZWOJU III: WZROST ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ MIASTA			
Cel strategiczny 3: Podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta oraz wzrost ruchu turystycznego			
Cel operacyjny 3.1 Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej			
3.1.1	Rewitalizacja „Pola Campi”	-	Realizacja zadania leży poza kompetencjami Gminy Miasta Bochnia. Do Gminnego Programu Rewitalizacji został wpisany projekt Kopalni Soli Bochnia pn. „Stara Warzelnia”, przewidujący renowację unikatowego w skali Europy budynku warzelni panwiowej i przystosowanie go do celów wystawienniczych, wykorzystanie komina do celów widokowych oraz zagospodarowanie terenu wokół obiektów.
3.1.2	Wykorzystanie rekreacyjnych funkcji Lasu Kolanowskiego	2014 - 2019	Poza uruchomieniem Rowerowego Pierścienia Solnego „Salina Cracoviensis”, którego odnoga (Łącznik Nowowiśnicki) przebiega przez tereny Lasu Kolanowskiego nie podjęto dotychczas działań zmierzających do zagospodarowania tego obszaru na cele rekreacyjne.
3.1.3	Budowa kąpieliska odkrytego w mieście	-	Nie podjęto. Budowa kąpieliska planowana jest w ramach realizacji kompleksu sportowego w Chodenicach.

3.1.4	Szlaki turystyczne i ścieżki rowerowe	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p>W 2019 roku nastąpiło oficjalne otwarcie zakończonego w grudniu 2018 roku projektu pod nazwą: „Turisticus” – budowa zintegrowanej sieci tras turystycznych na terenie Bochni. Przedmiotem projektu była rewitalizacja i zagospodarowanie terenów tzw. Kolejki oraz stworzenie spójnej sieci tras turystycznych (rowerowych, pieszych i spacerowych) o długości 26 km, łączących zabytkowe centrum Bochni oraz obiekty naziemne kopalni soli z europejską magistralą rowerową „EUROVELO 4” za pośrednictwem „Rowerowego Pierścienia Solnego Salina Cracoviensis” przebiegającego przez teren miasta Bochni.</p> <p>Inwestycja obejmowała:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Budowę ciągu rowerowo-pieszego o długości 0,75 km wraz zagospodarowaniem terenu dawnej bocznic kolejowej (tzw. kolejki); 2) Montaż infrastruktury towarzyszącej i obiektów małej architektury (wiaty dla turystów, stojaki na rowery, samoobsługowa stacja naprawcza, plac zabaw, siłownia itp.) 3) Oświetlenie i monitoring wizyjny ciągu rowerowo-pieszego, stanowiącego nowoczesny węzeł turystyczny, integrujący sieć istniejących i budowanych tras turystycznych; 4) Oznakowanie 26 km sieci tras turystycznych, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a) rowerowej pętli turystycznej „TOUR de KOPALNIA” (długość – 5,3 km); b) pieszych tras turystycznych: Trakt „ŚW. KINGA” (1,9 km), Trakt „ŚW. BARBARA” (2,2 km) i Trakt „ŚW.MIKOŁAJ” (1,6 km) ; c) tras spacerowych „KORONA BOCHNI” – Pętla „SUTORIS” (1,6 km), Pętla „CAMPI” (3,9 km) oraz Pętla „TRINITATIS” (9,5 km); 5) Działania promocyjne i marketingowe, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a) Opracowanie i wydanie przewodnika dla sieci szlaków turystycznych (nakład 5000 szt.); b) Opracowanie i wydanie mapy z siecią szlaków turystycznych (nakład 5000 szt.); c) Opracowanie turystycznych gier terenowych tzw. questów (3 szt.); d) Wykonanie aplikacji mobilnej do obsługi questów. <p>W ramach zadania zrealizowano również 250 mb ścieżki rowerowej wzdłuż trasy północno-zachodniej.</p> <p>Na terenie miasta funkcjonują również wyznaczone szlaki historyczne: Bocheński Szlak Solny „Na świecie” im. św. Kingi NaCl, „Żydowska Trasa Pamięci”, nad którymi pieczę sprawuje Wydział Promocji i Rozwoju Miasta.</p>
Cel operacyjny 3.2 Opieka nad dziedzictwem kulturowym miasta			
3.2.1	Kompleksowa rewitalizacja	2012 - 2017	W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bochnia, (przyjętego uchwałą Rady Miasta w 2017 r.): - Zakończono realizację projektu pn. Budowa tężni wraz z komorą solną w Bochni.

	i ożywienie zabytkowego centrum miasta		<p>Przedmiotem projektu była budowa obiektu tężni solankowej wraz z towarzyszącymi obiektami rekreacyjnymi, obiektami małej architektury i elementami infrastruktury technicznej. Zadanie inwestycyjne obejmowało następujące elementy: tężnia z komorą inhalacyjną, układ komunikacyjny, plac manewrowy, zieleń, obiekty sportowe, plac zabaw z siłownią zewnętrzną.</p> <p>Parametry techniczne: pow. całk. terenu ok. 7920 m². Pow. tężni z kanałami z solanką 536 m², w tym komora inhalacyjna ok. 75 m²; pow. trawników ok. 1525 m²; pow. nasadzeń ok. 513 m²; pow. nawierzchni z kostki kamiennej ok. 2600 m²; pow. boisk, bieżni i skoczni ok. 1436 m²; pow. placu zabaw ok. 1078 m².</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia ma na celu podniesienie konkurencyjności i atrakcyjności turystycznej Bochni poprzez wyeksponowanie dziedzictwa salinarnego, stanowiącego o niepowtarzalnym charakterze miasta. Realizacja inwestycji spowodowała bezpośrednio wzrost zatrudnienia. Do budowy tężni wykorzystano naturalne materiały tj. drewno modrzewiowe, krzewy tarniny, jak również nowoczesne materiały: blacha kortenowa, szkło samoczyszczące.</p> <p>Całkowity koszt inwestycji: 7 970 843,56 zł, dofinansowanie: 3 516 607,90 zł (65,70% kosztów kwalifik.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakończono realizację projektu „Cieszymy oczy – remont kamienic w Rynku nr 1, 3, 14, 15”. W wymienionych w tytule projektu miejskich kamienicach wykonano hydroizolację fundamentów, wymieniono stolarkę okienną, wymieniono lub poddano konserwacji zewnętrzną stolarkę drzwiową, w zakresie dachu wymieniono krokwie, deskowanie i poszycie, przemurowano przewody kominowe. W zakresie elewacji usunięto spękania, uzupełniono ubytki tynków i pomalowano kamienice w nowych kolorach, zgodnych z wynikami badań stratygraficznych. W dwóch budynkach poddano konserwacji lub wymianie stopnie wejściowe z piaskowca. W jednej wymieniono witrynę sklepową na dębową. Głównym celem projektu była poprawa estetyki i wizerunku miasta, zwiększenie atrakcyjności Rynku, zwiększenie potencjału turystycznego. - Trwają końcowe prace w ramach projektu „Rynek OD-NOWA” - zadanie wieloletnie, obejmujące m.in. przebudowę rynku, przebudowę układu komunikacyjnego centrum miasta, przebudowę oraz remont infrastruktury technicznej i oświetlenia, montaż małej architektury, nasadzenia zieleni. Aktualnie trwają prace przy przebudowie nawierzchni płyty Rynku, budowa fontanny posadzkowej i tarasów kompozytowych, równolegle trwają prace archeologiczno – konserwatorskie, przebudowa nawierzchni wszystkich pierzei, wyposażenie w małą architekturę i zieleń. Zakończono większość prac przy tzw. dziedzińcu miejskim (strefa woonerf): przebudowano nawierzchnię ul. Sutoris, ul. Solnej, ul. Dominikańskiej, ul. Mickiewicza, ul. Wolnica, Placu przy ul. Trudnej, Placu św. Kingi, zamontowano małą architekturę. Całkowity budżet projektu: 27 476 054,29 zł, z czego dofinansowanie: 14 312 513,17 zł z EFRR oraz
--	--	--	---

			<p>1 330 864,02 zł ze środków Województwa Małopolskiego (DW 965), środki własne: 11 832 677,10 zł. Termin realizacji przedłużono do 30.12.2021r.</p> <p>- <u>Trwają prace w ramach projektu „Rewaloryzacja Plant Salinarnych” – Etap I.</u> Celem projektu jest przywrócenie dawnej świetności zabytkowej przestrzeni rekreacyjnej bocheńskich Plant Salinarnych, wpisanych do rejestru zabytków odrębnym wpisem: A-238 z 11.12.1981. Etap I projektu obejmuje wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz nadzory, przebudowę dawnych budynków Kuźni i Lodowni wraz z adaptacją na obiekty wielofunkcyjne, wyposażenie Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej, promocję projektu. Inwestycja obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przebudowę i remont wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynków: dawnej Kuźni (o pow. 357,6 m²) i dawnej Lodowni (o pow. 55,15 m²) na Plantach Salinarnych przy ul. Orackiej nr 2 i 4, - wykonanie instalacji wewnętrznych: elektrycznej, teletechnicznej, gazowej wraz z kotłownią gazową, wodno-kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania, wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej, - przyłącza do sieci zewnętrznych: przyłącze elektryczne, teletechniczne, wodociągowe oraz przyłącza kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej. <p>Po przeprowadzeniu procedur przetargowych wartość inwestycji wynosi 4 071 500,80 zł. Dofinansowanie z RPO Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 wyniosło 1 948 100,46 zł (60,59% kosztów kwalifikowalnych).</p>
Cel operacyjny 3.3 Stworzenie spójnego systemu promocji i informacji turystycznej			
3.3.1	Utworzenie Centrum Informacji Turystycznej	2011 - 2012	<p>Bocheński Punkt Informacji Turystycznej funkcjonuje od lat. Jest częścią Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej. W związku z zawieszeniem działalności hotelu przez spółkę Uzdrawisko Kopalnia Soli Bochnia punkt informacji turystycznej został czasowo przeniesiony do Urzędu Miasta, udzielając informacji w godzinach pracy Urzędu.</p> <p>Prowadzone są prace zmierzające do uruchomienia Centrum Informacji Turystycznej w budynku dawnej Kuźni na Plantach Salinarnych. Przygotowano stosowną dokumentację, trwają prace inwestycyjne, przystosowujące pomieszczenia do tego typu działalności.</p> <p>Punkt posiada aktualną certyfikację wydaną przez Polską Organizację Turystyczną. W 2020 roku punkt uzyskał również certyfikację Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej (kontynuacja certyfikacji).</p> <p>2019 Liczba osób odwiedzających punkt informacji turystycznej - 1.300 Liczba osób, którym udzielono informacji turystycznej telefonicznie - 154</p>

			<p>2020</p> <p>Liczba osób odwiedzających punkt informacji turystycznej - 119</p> <p>Liczba osób, którym udzielono informacji turystycznej telefonicznie - 40</p>
3.3.2	<p>Utworzenie sezonowego punktu informacyjnego o atrakcjach turystycznych Bochni w centrum Krakowa, prezentowanie oferty turystycznej Bochni podczas dużych eventów w miejscowościach Małopolski atrakcyjnych turystycznie</p>	<p>Działanie ciągłe 2011 - 2020</p>	<p>Dzięki współpracy Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta z Kopalnią Soli Bochnia oraz innymi podmiotami turystycznymi, oferta Bochni i regionu prezentowana jest na wielu wydarzeniach targowych i imprezach plenerowych organizowanych w różnych częściach Polski.</p> <p>W 2017 roku Bochnia zorganizowała swoje stoisko podczas Festiwalu Ludowego Rzemiosła ELRO w Keżmaroku – mieście partnerskim Bochni.</p> <p>Dzięki zaangażowaniu Kopalni Soli Bochnia funkcjonował sezonowy punkt promocyjny w centrum Krakowa, prezentujący piękno bocheńskiej kopalni i miasta.</p> <p>Od 2013 roku Bochnia jest aktywnym członkiem Małopolskiej Organizacji Turystycznej. Do MOT należą nie tylko samorządy, ale również biura podróży, hotele, pensjonaty, fundacje, stowarzyszenia, kopalnie, wyższe uczelnie, firmy – łącznie ponad 150 podmiotów i osób fizycznych. Instytucja utrzymuje się wyłącznie ze składek członkowskich, z których zdecydowaną większość stanowi składka samorządu województwa małopolskiego i miasta Krakowa. Poza tym na działalność MOT pozyskuje pieniądze ze źródeł zewnętrznych, m.in. z Unii Europejskiej.</p> <p>Członkowie MOT za główne cele pracy postawili sobie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreowanie i promowanie atrakcyjnego wizerunku Krakowa i Regionu na krajowych i zagranicznych rynkach turystycznych, - wspieranie rozwoju turystyki zgodnie ze strategią rozwoju regionu, - integrację środowisk turystycznych poprzez współpracę sektora publicznego z niepublicznym sektorem gospodarki turystycznej i stowarzyszeniami związanymi z turystyką, jak również innymi organizacjami i przedsiębiorcami, - zarządzanie regionalnym systemem informacji turystycznej i prowadzenie informacji o ofercie turystycznej regionu, - stwarzanie warunków do powstawania, rozwoju i promocji produktów turystycznych w Małopolsce, - organizacja i koordynacja działań w zakresie planowania i realizacji imprez turystycznych - dążenie do zapewnienia wysokiej jakości produktów turystycznych Małopolski, - inicjowanie, opiniowanie i wspomaganie planów rozwoju i modernizacji infrastruktury turystycznej, - podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadr turystycznych, prowadzenie badań marketingowych, analiz i monitoringu w zakresie turystyki. <p>W 2014 r. miasto przystąpiło do "Ligi Polskich Miast i Miejsc UNESCO". Aktywny udział Bochni</p>

			<p>w działalności stowarzyszenia to kolejna forma promocji miasta, dzięki której jest szansa zachęcić turystów odwiedzających pozostałe obiekty UNESCO w Polsce do przyjazdu do Solnego Grodu.</p> <p>Dzięki członkostwu w wyżej wymienionych organizacjach Bochnia jest promowana na wielu wydarzeniach organizowanych w regionie, ale też na całym katalogu krajowych i zagranicznych targów turystycznych.</p>
Cel operacyjny 3.4 Tworzenie ofert turystyczno-rekreacyjnych, uzdrowiskowych i kulturalnych dla turystów i mieszkańców Bochni			
3.4.1	Nadanie Kopalni Soli statusu podziemnego uzdrowiska	-	Dotychczas nie udało się uzyskać statusu podziemnego uzdrowiska ze względu na konieczność dostosowania podziemnych wyrobisk do wymagań ustawowych związanych z prowadzeniem działalności leczniczej, ale według zapewnień przedstawicieli bocheńskiej kopalni trwają prace nad adaptacją części kopalni na te cele.
3.4.2	Kontynuacja imprez o charakterze ponadlokalnym promujących Bochnię jako mający własną tożsamość ośrodek turystyczny i kulturalny oraz zwiększanie zasięgu ich oddziaływania	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p><u>Działania Miejskiego Domu Kultury:</u> (we współpracy z Muzeum, Biblioteką, Wydziałem Promocji i Rozwoju Miasta, mediami lokalnymi i regionalnymi) - kontynuowanie istniejących i kreowanie nowych imprez w tym koncertów, konkursów, prezentacji multimedialnych i innych, docieranie z ofertą do odbiorców również poprzez serwisy i komunikatory społecznościowe.</p> <p><u>Działania Muzeum im. St. Fischera:</u> Kontynuacja praktyki organizowania przez Muzeum od wielu lat konferencji naukowych - organizacja konferencji nt. „Muzeum na prowincji?” z udziałem muzealników z różnych ośrodków na terenie kraju.</p> <p><u>Działania Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji:</u> <u>2019</u> MOSiR jest organizatorem lub współorganizatorem (wspólnie z Towarzystwem Sportowym MOSIR Bochnia) wielu imprez sportowych o charakterze ponadlokalnym - w tym o zasięgu krajowym i międzynarodowym, m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Festiwal Koszykówki Bochnia CUP - Międzynarodowy Turniej Judo w Kopalni Soli (z TS MOSIR) - Memoriałowy Bieg Majora Bacy (z TS MOSIR) - Mikołajkowy Turniej Judo Dzieci (z TS MOSIR) - Noworoczny Turniej Piłki Ręcznej Dzieci w Kopalni Soli - Turniej Piłki Ręcznej im. W. Stawiarskiego - Turniej siatkówki im. Cz. Kumorka

			<p><u>2020</u></p> <p>Ze względu na ograniczenia wywołane pandemią koronawirusa możliwa była realizacja tylko części zaplanowanych corocznych wydarzeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Festiwal Koszykówki Bochnia CUP - Mikołajkowy Turniej Judo Dzieci - Noworoczny Turniej Piłki Ręcznej Dzieci w Kopalni Soli - Turniej Piłki Ręcznej im. W. Stawiarskiego <p><u>Działania Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta:</u></p> <p>W latach 2019-2020 w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi dofinansowano szereg wydarzeń i imprez kulturalnych o charakterze ponadlokalnym, jak chociażby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Festiwal Piosenki "Integracja malowana dźwiękiem"; - Bocheński Festiwal Literacki "oKrucz"; - Na strunach - bocheńskie spotkania muzyczne (warsztaty i koncerty uczniów bocheńskiej szkoły muzycznej z młodzieżą ukraińską; - Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego o Pierścień Św. Kingi - Grand Prix Polski. <p>W 2019 roku realizację tych przedsięwzięć miasto wsparło kwotą 20 000 zł. w 2020 – 16 000 zł.</p> <p>Szeroko znane są także wydarzenia sportowe o zasięgu ogólnokrajowym lub międzynarodowym, odbywające się w Bochni co roku. Realizatorami są wspierane finansowo przez miasto organizacje pozarządowe. Oprócz części wymienionych wyżej, współrealizowanych przez TS MOSIR należy wymienić:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 12-godzinny Podziemny Bieg Sztafetowy w Kopalni Soli Bochnia, - Ogólnopolskie Podziemne Zawody Strzeleckie. <p>Wszystkie te wydarzenia w 2019 roku wsparto łączną kwotą dofinansowania 46 500 zł.</p> <p>W roku 2020 w obowiązującym reżimie sanitarnym udało się zrealizować jedynie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 12-godzinny Podziemny Bieg Sztafetowy w Kopalni Soli Bochnia, - Puchar Polski Południowej ALMMA Bochnia 2020. <p>Wsparcie miasta wyniosło 20 500 zł.</p>
3.4.3	Wykreowanie imprezy o zasięgu międzynarodowym, identyfikującej jednoznacznie Bochnię	2011 - 2013	<p>Miasto co roku aktywnie włącza się w organizację Weekendu z Zabytkami Powiatu Bocheńskiego. Wydarzenie to coraz bardziej utrwala się w świadomości nie tylko mieszkańców małopolski, ale również wykracza poza region. Niewątpliwie jest to wydarzenie które w przyszłości może stać się wydarzeniem międzynarodowym, promującym region.</p> <p>Z inicjatywy między innymi Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta wypracowana została koncepcja wydarzenia „Bocheńsko-Brzeski Festiwal Soli i Chmielu”. Wydarzenie, wycenione na 400 tys. zł zostało</p>

		<p>zgłoszone w ramach Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego, nie uzyskując wystarczającego poparcia w roku 2017 i 2018. Nie mniej jednak festiwal o takiej tematyce miałby szansę stać się ważnym wydarzeniem kulturalnym o charakterze międzynarodowym.</p> <p><u>Przedsięwzięcia realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi</u></p> <p>Międzynarodowy Turniej Judo w Kopalni Soli Bochnia jest dużym wydarzeniem kierowanym do młodych zawodników uprawiających judo. Wydarzenie współrealizowane jest przez Towarzystwo Sportowe MOSIR. To jedyny turniej w Europie rozgrywany 248 metrów pod ziemią. Dlatego też – oprócz zawodników z całej Polski – udział w turnieju biorą sportowcy m.in. z: Austrii, Słowacji, Czech, Niemiec, Chorwacji, Francji, Szwecji czy Ukrainy. Ten podziemny turniej jednoznacznie kojarzy się uczestnikom z Bochnią. Ze względu na pandemię COVID-19 (lockdown, ograniczenia sanitarne) w 2020 roku odstąpiono od organizacji turnieju.</p> <p>12-godzinny Podziemny Bieg Sztafetowy w Kopalni Soli Bochnia to rozpoznawalna w skali kraju i na arenie międzynarodowej impreza biegowa. Rozgrywany od 2005 roku bieg z okazji obchodów Bocheńskiego Dnia Króla Kazimierza jest unikatowym w skali świata wydarzeniem sportowym, o którym informowały media od Stanów Zjednoczonych po Japonię. Relacje z wydarzenia przekazywały m.in. TVP1, TVN, TVN24, TVP Kraków, RMF FM, Onet.pl, Runner's World. Obszerna relacja jednego z uczestników opublikowana była na łamach Nationale Geographic. Zainteresowanie zawodników z kraju i zagranicy przewyższa kilkakrotnie możliwości organizacyjne. To wspinała promocja Bochni jako miejsca przyjaznego sportowcom i turystom.</p> <p>Oba te wydarzenia już stały się imprezami o zasięgu międzynarodowym, jednoznacznie kojarzonymi z Bochnią.</p> <p>Należy podkreślić, że wydarzeń o charakterze ogólnopolskim czy międzynarodowym realizowanych przez sektor pozarządowy, a współfinansowanych przez miasto i na stałe wpisanych do kalendarza imprez jest znacznie więcej. Wymienić tu można Festiwal Piosenki "Integracja malowana dźwiękiem", Ogólnopolskie Podziemne Zawody Strzeleckie, Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego o Pierścień Św. Kingi - Grand Prix Polski czy Memoriał Majora Bacy. Corocznie ściągają one do Bochni uczestników z kraju i Europy – często z rodzinami, przyjaciółmi lub wychowawcami. To okazja do poznania Bochni i jej walorów nie tylko bezpośrednio, ale też dzięki wszechobecnym mediom.</p> <p>Z powodów opisanych wyżej (COVID-19) w 2020 roku organizacja niektórych z tych imprez była niemożliwa. Jako znane i popularne wydarzenia będą kontynuowane w następnych latach.</p> <p><u>Działania Miejskiego Domu Kultury:</u></p> <p>„Bochnia Rocks!” to bezsprzecznie cykl znany w świecie ze względu na wykonawców, którzy są bohaterami koncertów. Przez kilka lat działania cykl zdobył publiczność z całej Polski i Europy, dla której Bochnia</p>
--	--	---

			<p>jednoznacznie kojarzy się z miejscem, w którym organizuje się koncerty rockowe na wysokim poziomie wykonawczym i organizacyjnym.</p> <p>Pomimo wielu cennych inicjatyw realizowanych w mieście do tej pory nie wykreowano jednego wydarzenia, które adresowane byłoby do szerokiego grona odbiorców.</p>
3.4.4	Tworzenie i propagowanie spójnego kalendarza cyklicznych imprez w mieście	Działanie ciągłe 2011 - 2020	<p>Od 2012 r. Wydział Promocji i Rozwoju Miasta przygotowuje comiesięczny „Bocheński kalendarz imprez – kultura/sport/turystyka”. Zawarte są w nim propozycje imprez organizowanych przez miejskie jednostki oraz podmioty prywatne czy też organizacje pozarządowe. Dodatkowym atutem wydawnictwa jest też publikowanie w nim tzw. kartki z kalendarza, czyli opisu ważnych wydarzeń z życia miasta czy też sylwetek mieszkańców, którzy mieli wpływ na rozwój miasta, jego kulturę i osiągnięcia.</p> <p>Wydział Promocji i Rozwoju Miasta wraz ze Starostwem Powiatowym w Bochni i pozostałymi gminami Powiatu Bocheńskiego przygotowują również kalendarz wydarzeń na dany rok. Zawarte są w nim najważniejsze wydarzenia mające miejsce na terenie poszczególnych gmin oraz te organizowane przez samorząd powiatowy. Wspólnemu planowaniu przyświeca idea, by ważniejsze wydarzenia nie konkurowały ze sobą i były organizowane w różnych terminach.</p>

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Ze względu na zakończenie okresu obowiązywania Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochnia na lata 2011 – 2020 poniższa tabela zawiera końcową skalę realizacji jej zapisów.

Zadania, których realizację w całym okresie objętym Strategią zakończono oraz zadania, których realizacja miała charakter „ciągły”, i które w tym okresie były rzeczywiście w taki sposób realizowane, oznaczono w tabeli jako zadania zrealizowane.

Zadania, których wykonanie rozpoczęto, ale do końca roku 2020 nie zakończono realizacji, oznaczono w tabeli jako „podjęte”.

Zadania „niepodjęte” to zadania, do realizacji których nie przystąpiono lub zaangażowanie w realizację miało znikomy zakres.

KIERUNEK ROZWOJU/CEL STRATEGICZNY/CELE OPERACYJNE	ZADANIA			
	ogółem	zrealizowane	podjęte	niepodjęte
OGÓŁEM	55	41	8	6
I. ROZWÓJ GOSPODARCZY MIASTA				
1. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta	9	7	1	1
1.1. Poprawa rozwiązań komunikacyjnych w mieście	4	4	0	0
1.2. Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości	2	1	0	1
1.3. Przyciągnięcie bezpośrednich inwestycji do miasta	3	2	1	0
II. ROZWÓJ SPOŁECZNY I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW				
2. Podniesienie jakości życia mieszkańców	35	30	2	3
2.1. Rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia	2	2	0	0
2.2. Integrująca polityka społeczna	2	2	0	0
2.3. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	7	6	1	0
2.4. Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego	3	2	1	0
2.5. Rozwój społeczeństwa informacyjnego	3	3	0	0
2.6. Czyste i bezpieczne środowisko przyrodnicze	3	3	0	0
2.7. Rozbudowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej	4	2	0	2
2.8. Poprawa jakości usług edukacyjnych	3	3	0	0
2.9. Rozwój budownictwa mieszkaniowego i poprawa efektywności gospodarowania istniejącymi zasobami komunalnymi	3	3	0	0
2.10. Podniesienie jakości usług publicznych	2	2	0	0
2.11. Pielęgnowanie i budowanie poczucia przynależności lokalnej	3	2	0	1
III. WZROST ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ MIASTA				
3. Podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta oraz wzrost ruchu turystycznego	11	4	5	2
3.1. Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	4	1	2	1
3.2. Opieka nad dziedzictwem kulturowym miasta	1	0	1	0
3.3. Stworzenie spójnego systemu promocji i informacji turystycznej	2	1	1	0
3.4. Tworzenie ofert turystyczno-rekreacyjnych, uzdrowiskowych i kulturalnych dla turystów i mieszkańców Bochni	4	2	1	1

W Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochnia na lata 2011 – 2020 wymieniono trzy główne kierunki rozwoju:

- I - ROZWÓJ GOSPODARCZY MIASTA,
- II - ROZWÓJ SPOŁECZNY I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW,
- III - WZROST ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ MIASTA.

Największy nacisk – co wynika z tabeli powyżej - położono na działania w ramach kierunku II. Realizacja aż 35 z ogólnej liczby 55 zadań zapisanych w Strategii dotyczy bezpośrednio podniesienia szeroko rozumianej jakości życia mieszkańców.

Jak łatwo zauważyć, pozostałe dwa kierunki w sposób pośredni, lecz równie istotny realizują podstawowy cel i sens działań samorządu – dążenie do zapewnienia mieszkańcom jak najlepszych warunków życia i rozwoju.

Ponad 90% zadań umieszczonych w Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochnia na lata 2011-2020 to przedsięwzięcia objęte kompetencjami realizacyjnymi Gminy Miasta Bochnia, odpowiedzialność za ich wypełnienie bezpośrednio spoczywa na samorządzie. Jednakże w 5 przypadkach zadań ujętych w dokumencie władze miasta miały ograniczony wpływ na ich wykonanie, lub realizacja tych zadań leżała całkowicie poza kompetencjami miejskiego samorządu. Wymienić tu należy zadania wymagające rozwiązań na poziomie centralnym i współdziałania centralnych i regionalnych urzędów administracji np. „**Budowa drogi komunikującej zjazd z autostrady z miastem**” - (GDDKiA, ZDW, RZGW), „**Utworzenie Powiatowego Centrum Obsługi Inwestora**” - zadanie należące do właściwości samorządu powiatowego, czy zadania których realizatorami są podmioty zaliczane do grona przedsiębiorców.

W okresie obowiązywania Strategii zrealizowano lub podjęto realizację 49 z 55 zapisanych w niej zadań. Biorąc pod uwagę czasochłonność i ogrom działań przygotowawczych podejmowanych przez samorząd przy realizacji niektórych przedsięwzięć, wyzwania finansowe, którym należało sprostać w niełatwych czasach przetrwania na samorządy kolejnych zadań i kompetencji oraz znaczne wyhamowanie gospodarki w końcowym roku realizacji Strategii i związane z pandemią nieplanowane obciążenia budżetu, uznać należy ten poziom wykonania za satysfakcjonujący.

W latach 2019 - 2020 kontynuowano realizację strategicznych dla rozwoju i funkcjonowania miasta zadań tj: *Kompleksowej rewitalizacji i ożywienia zabytkowego centrum miasta* oraz *Budowy drogi komunikującej zjazd z autostrady z miastem*. Te wymagające ogromnych nakładów finansowych i długotrwałego procesu przygotowania niezbędnej dokumentacji przedsięwzięcia są obecnie oddane do użytku.

Wykorzystując informacje przekazane przez kierowników wydziałów urzędu i dyrektorów jednostek podległych oraz ogólnodostępne dane można dokonać podsumowania w ramach KIERUNKU ROZWOJU I: **ROZWÓJ GOSPODARCZY MIASTA** i celu strategicznego **Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta**. Wynika z niego, że cel ten – mimo niepełnej realizacji *Celu operacyjnego 1.2* - został zrealizowany. Na 9 zadań zapisanych do realizacji w ramach tego celu strategicznego wykonano, bądź realizowano w sposób ciągły 8.

1.1 Poprawa rozwiązań komunikacyjnych w mieście

Prowadzone praktycznie w sposób ciągły, na bieżąco przebudowy oraz remonty dróg i ciągów dróg (także z wykorzystaniem pozyskiwanych środków zewnętrznych np. w ramach Narodowego

Programu Przebudowy Dróg Lokalnych) mają istotny wpływ na drożność systemu komunikacyjnego, bezpieczeństwo i komfort życia mieszkańców.

Na poprawę systemu komunikacyjnego miasta miało także wpływ opracowanie Zrównoważonego Planu Mobilności Miejskiej na lata 2017 – 2025 i realizacja określonych w nim zadań. Dokument ten, przyjęty uchwałą Rady Miasta w styczniu 2017 roku zawiera kompleksową analizę wszystkich aspektów ruchu w mieście (pieszego, rowerowego, samochodowego, transportu publicznego i towarowego), zarządzania przestrzeniami publicznymi (w tym parkingowymi), bezpieczeństwa ruchu oraz zestaw działań, których wdrożenie usprawni system komunikacyjny miasta.

W podsumowywanym okresie 2011-2020, choć z paroletnim opóźnieniem, rozpoczęto budowę tzw. łącznika autostradowego. Inwestycję realizowaną przez Zarząd Dróg Wojewódzkich, finansuje w głównej mierze Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. Bochnia partycypuje w realizacji zadania. I etap łącznika został obecnie wykonany. Łącznik ma strategiczne znaczenie w skomunikowaniu regionu i miejskiej sieci drogowej z autostradą A4, a także w funkcjonowaniu Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej i działających tam podmiotów.

Znaczącej poprawie uległo skomunikowanie części miasta po obydwu stronach torów kolejowych. Przebudowy i gruntowne remonty wiaduktów kolejowych na ul. Wygoda, Krzeczowskiej i Mjr Bacy zdecydowanie poprawiły przepustowość i praktycznie wyeliminowały częste zamknięcia przejazdów z powodu większych opadów. W połączeniu z będącą na ukończeniu budową obwodnicy północno-zachodniej przedsięwzięcia te wyraźnie poprawią warunki przemieszczania się pomiędzy północną i południową częścią miasta, odciążą gęsto zabudowane tereny centrum miasta z ruchu samochodowego.

Wprowadzenie strefy pieszej typu woonerf na wybranych ulicach miasta, ograniczanie (w ramach prowadzonej rewitalizacji) ruchu samochodowego w centrum, rozwój ciągów o charakterze spacerowym, poprawa warunków dla ruchu rowerowego poprzez budowę nowych ścieżek, wyznaczanie rekreacyjnych szlaków pieszych i rowerowych, to działania zmieniające obraz miasta na bardziej przyjazne rekreacji i aktywnemu wypoczynkowi.

Systematycznie – chociaż oczekiwania są na pewno większe – powstawały nowe i modernizowano istniejące parkingi. Pozyskano kolejne działki, mając na uwadze ich przyszłe wykorzystanie pod miejsca postojowe (w tym największe – tzw. ruski rynek). W latach 2011-2020 wybudowano szereg parkingów osiedlowych (os. św. Jana – Murowianka, os. Niepodległości), utworzono miejsca postojowe przy remontowanych ciągach komunikacyjnych (ul. Kolejowa, Langer), poszerzano istniejące parkingi (ul. Oracka). Miasto zyskało w ten sposób paręset miejsc parkingowych.

Obecnie zakończyły się przetargowe do budowy węzła przesiadkowego przy ul. Poniatowskiego, w okolicach dworca kolejowego. To kolejne 140 miejsc parkingowych dla samochodów osobowych, 8 miejsc dla busów i 2 zatoki autobusowe.

Poprzez likwidację barier architektonicznych i odpowiednie oznakowanie remontowane ciągi komunikacyjne dostosowywane są do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Można zatem uznać, iż wszystkie zadania w ramach celu operacyjnego *1.1. poprawa rozwiązań komunikacyjnych w mieście* zostały zrealizowane lub są w trakcie realizacji.

1.2 Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości

Realizacji zapisanego w Strategii zadania „Utworzenie Powiatowego Centrum Obsługi Inwestora”, leżącego w kompetencjach Powiatu Bocheńskiego, w okresie obowiązywania dokumentu nie podjęto.

W znacznym stopniu funkcję takiego podmiotu pełni Powiatowy Urząd Pracy, który oferuje przedsiębiorcom wsparcie szkoleniowe, doradcze i finansowe, pomoc w poszukiwaniu kandydatów do pracy, wsparcie w podnoszeniu kwalifikacji i kompetencji pracowników, pomoc w aplikowaniu o środki finansowe na rozwój działalności, pomoc w zatrudnianiu cudzoziemców itp. Szczególną pomocą otaczani są przedsiębiorcy młodzi i rozpoczynający działalność. Pomimo tych w znacznym stopniu satysfakcjonujących działań zadanie oznaczono jako niepodjęte, ponieważ jednym z podstawowych założeń utworzenia Centrum było usprawnienie od strony formalno-prawnej całego procesu przygotowania inwestycji (skrócenie i uproszczenie procedur uzyskania niezbędnych pozwoleń), utworzenie wspólnej bazy informacji oraz systemu sprawnej pomocy inwestorom tzw. „szybkiej ścieżki”.

Wsparcie informacyjno-doradcze zapewnia także samorząd miejski. Pracownicy komórki Ewidencji Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta udzielają niezbędnych informacji i pomocy osobom prowadzącym i zakładającym działalność gospodarczą - również w trybie tzw. „jednego okienka”.

Na stronie internetowej miasta publikowane są przesyłane przez instytucje wspierające przedsiębiorczość istotne informacje, dotyczące możliwości uczestnictwa w szkoleniach, dofinansowań dostępnych w ramach programów pomocowych i innych formach wsparcia dla prowadzących działalność gospodarczą.

Nie bez znaczenia jest bezpośrednio wsparcie w postaci umorzeń opłat podatku, udzielone przez miasto przedsiębiorcom w okresie ograniczeń w działalności, wywołanych pandemią koronawirusa. Miasto umorzyło podatki na kwotę łączną przekraczającą 106 000 zł.

1.3 Przyciągnięcie bezpośrednich inwestycji do miasta

W opisywanym okresie uruchomiono Bocheńską Strefę Aktywności Gospodarczej. To najistotniejsze z zadań wpływających na obraz gospodarczy i kondycję Bochni w ostatnich latach. Należy podkreślić, że wieloletnie starania i determinacja (nabywanie kolejnych działek, procedury scalania rozdrobnionej substancji, uzbrajanie terenu w infrastrukturę techniczną i przygotowanie go do eksploatacji przez inwestorów, skuteczne starania o dofinansowanie na realizację przedsięwzięcia) przyniosły skutek w postaci ponad 60 ha modułowego terenu, w pełni przygotowanego do zagospodarowania.

Fakt objęcia części terenu Specjalną Strefą Ekonomiczną pod nazwą „Krakowski Park Technologiczny” oraz stała współpraca z Polską Agencją Inwestycji i Handlu, Małopolską Agencją Rozwoju Regionalnego i wymienionym wcześniej KPT – instytucjami o największym potencjale możliwości biznesowych, będących pierwszym punktem kontaktu dla zagranicznego lub krajowego inwestora, a także uczestnictwo pracowników miasta z wydanymi w kilku językach zestawami materiałów promujących strefę w różnego rodzaju targach przemysłowych i gospodarczych, zagwarantowały skuteczną reklamę posiadanych zasobów nie tylko w kraju, ale także za granicą.

O celowości całego przedsięwzięcia i skuteczności działań promocyjnych świadczy fakt sprzedania praktycznie wszystkich dostępnych obecnie gruntów w BSAG.

Tereny zakupiło 14 inwestorów, w tym m.in. tak duże firmy jak światowy potentat w produkcji silniczków elektrycznych Mabuchi Motor (pierwsza w Europie fabryka tego japońskiego producenta), czy Werner Kenkel – pierwszy inwestor w BSAG.

10 firm już wybudowało zakłady produkcyjne/hale i rozpoczęło działalność. Skutkuje to pośrednimi i bezpośrednimi wpływami do miejskiego budżetu. Zatrudnienie w zakładach na terenie BSAG dotychczas znalazło ponad 820 osób. Funkcjonujące tam przedsiębiorstwa planują dalsze rozszerzanie działalności i kolejne nabory pracowników. Cel w pełni zrealizowany.

W zakresie Kierunku rozwoju II: **ROZWÓJ SPOŁECZNY I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW** (Cel strategiczny **Podniesienie jakości życia mieszkańców**) również zrealizowano lub podjęto realizację zdecydowanej większości z 35 zadań zapisanych w Strategii. Nie podjęto realizacji jedynie 3 przedsięwzięć. Podejmowane w ich zakresie działania oraz inicjatywy uznano za niewystarczające, aby zakwalifikować te zadania jako „podjęte”. Mowa tu o *Uporządkowaniu kompleksu sportowego w Chodenicach, Nadaniu funkcji rekreacyjnych terenom na Smykowie oraz Utworzeniu Miejskiej Galerii Sztuki*. Szerszy opis działań podejmowanych w ramach realizacji zapisów Strategii w zakresie **Kierunku rozwoju II** zamieszczono poniżej.

2.1. Rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia

Miasto Bochnia posiada wyspecjalizowaną jednostkę podległą, będącą głównym realizatorem programów profilaktyki i ochrony zdrowia – Samodzielny Publiczny Miejski Zakład Opieki Zdrowotnej w Bochni. Placówka realizuje szereg działań, kierowanych do wszystkich grup wiekowych, zarówno dla pacjentów SPM ZOZ jak i ogółu mieszkańców. Większość to prowadzone w sposób ciągły, wieloletnie programy profilaktyczne, badania przesiewowe, ale także okresowe akcje, prelekcje i spotkania. Dotyczą one różnych gałęzi medycyny. Działania SPM ZOZ wspierają:

- MOPS (prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie),
- MCDiM „Ochronka” (opieka i wsparcie dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych i patologicznych),
- miejskie placówki oświatowe (szkoły, przedszkola – prowadzenie szeregu programów i akcji profilaktyczno-edukacyjnych),
- Straż Miejska (szkolenia, zajęcia edukacyjne dla młodzieży i dzieci).

Nie mniej istotne są inicjatywy podejmowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi (PCK, organizacje seniorskie, organizacje przeciwdziałające uzależnieniom).

Wydział Promocji i Rozwoju Miasta w latach 2011 – 2020 przeznaczył w tym zakresie na realizację 13 zadań publicznych we współpracy z NGO kwotę 17 400 zł.

Samorząd konsekwentnie wspiera działalność Towarzystwa Przyjaciół Chorych „Hospicjum”, finansując doposażenie w niezbędny w opiece paliatywnej sprzęt. W dziesięcioleciu przeznaczono na ten cel 50 000 zł.

Działania w ramach tego celu operacyjnego należy uznać za wykonane.

2.2 Integrująca polityka społeczna

Konsekwentna realizacja zadań w ramach tego celu operacyjnego niweluje niepożądane zjawiska szeroko rozumianego wykluczenia społecznego, dotyczącego zarówno środowisk dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych i starszych, bezdomnych czy bezrobotnych.

Głównym celem jest zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do dóbr cywilizacyjnych, jak edukacja, praca, ochrona zdrowia, kultura, sport, realizacja zainteresowań, wypoczynek.

Dla skutecznego prowadzenia polityki społecznej konieczna jest koordynacja działań podejmowanych przez samorząd, jego jednostki podległe i sektor pozarządowy. Dokumentem wyznaczającym ramy takiego działania jest spójna ze *Strategią Rozwoju* Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych. Głównym realizatorem zadań, zapisanych w obowiązującej do 2026 roku *Strategii Społecznej* jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Podejmowane przez MOPS inicjatywy szeroko opisano w tabeli *REALIZACJA ZAPISÓW STRATEGII...* na str. 19.

Działania te wspiera także Miejskie Centrum Dzieci i Młodzieży „Ochronka”, koncentrując swoje działania na osobach bardzo młodych ze środowisk trudnych, patologicznych, zagrożonych

ubóstwem, przemocą w rodzinie czy sprawiających trudności wychowawcze. Na terenie miasta działa również Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Ważnym elementem tej polityki jest zaoferowanie dzieciom i młodzieży atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu, odciągających ich od zachowań niewłaściwych, zapewnienie przebywania i integrowania się z rówieśnikami ze środowisk dalekich od złych wzorców. Na tym polu wiele działań w sposób ciągły prowadzi większość jednostek miejskich.

W ramach realizacji zadania *Stworzenie miejsc i ofert spędzania wolnego czasu dla młodzieży w największych osiedlach miasta*, praktycznie w każdym większym skupisku mieszkaniowym wybudowano lub wyremontowano boiska (w tym wielofunkcyjne) i place zabaw. Powstała znaczna liczba „zielonych siłowni”.

Działania te wspiera niezwykle istotna i bogata oferta organizacji pozarządowych. Realizowane przez sektor pozarządowy przedsięwzięcia uzupełniają i wspierają starania samorządu. Dzięki dobremu rozeznaniu potrzeb i deficytów określonych grup mieszkańców, podejmowane są działania skierowane do osób najbardziej narażonych na proces wykluczenia społecznego. Wydział Promocji i Rozwoju Miasta co roku ogłasza otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych, z których duża część wpisuje się w politykę społeczną. W opisywanym dziesięcioleciu obowiązywania Strategii 2011-2020 organizacje zrealizowały 91 tego typu zadań skierowanych do dzieci i młodzieży. Łączna kwota dotacji wyniosła 190 000 zł, wartość zrealizowanych zadań to ponad 513 000 zł.

Aby przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych oraz aktywnie włączać te grupy w funkcjonowanie społeczności lokalnej samorząd wspiera finansowo realizację zadań na rzecz tych środowisk. W okresie obowiązywania omawianej *Strategii* bocheńskie organizacje pozarządowe zrealizowały 94 zadania skierowane do tej grupy odbiorców. Przy dotacji łącznej blisko 200 000 zł zrealizowano zadania o wartości znacznie przekraczającej milion złotych!

Zadania w ramach tego celu zrealizowano.

2.3 Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców

W zakresie podnoszenia bezpieczeństwa systematycznie doposażana jest Straż Miejska w niezbędny sprzęt specjalistyczny - miasto zakupiło m.in. samochód służbowy, środki łączności bezprzewodowej, fotolaser, fotopułapki, umundurowanie, aparat fotograficzny, miernik tlenu węgla, środki pierwszej pomocy. Przeniesiono siedzibę Straży Miejskiej do budynku przy ul. Regis, gdzie w latach 2013 – 2015 etapowo stworzony został system monitoringu miasta wraz z centrum monitoringu (kosztem ponad 1,3 mln zł). System składa się obecnie z 17 kamer obrotowych i 2-ch stałopozycyjnych. Centrum monitoringu obsługuje również 20 kamer rozmieszczonych w Parku Uzbornia. Monitorowany jest (ponad 20 kamer) obszar projektu „Turisticus” (tzw. „Kolejki”) oraz okolice kaplicy św. Rozalii (2 kamery na kaplicy). Zamontowano też 3 kamery zewnętrzne, monitorujące plac zabaw i boisko przy OSP Chodenice.

Jednostki OSP działające na terenie miasta (OSP Kolanów, Chodenice, Dołuszyce) przeszkolono i wyposażono w specjalistyczny sprzęt do prowadzenia działań przeciwpowodziowych, a OSP Dołuszyce także pod kątem ratownictwa medycznego. Na działania te zabezpieczana jest co roku w budżecie miasta stała pula środków.

Miasto sfinansowało zakupy specjalistycznego sprzętu dla Komendy Powiatowej Policji (kwota ponad 220 tys. zł) oraz przekazało na funkcjonowanie Państwowej Straży Pożarnej ok. 300 000 zł.

Wybudowano, rozbudowano lub zmodernizowano oświetlenie na kilkudziesięciu miejskich ulicach. W trakcie modernizacji źródła światła wymieniane są na energooszczędne.

Systematycznie tworzony jest system przeciwpowodziowy w mieście. Modernizacja kolejnych odcinków kanalizacji deszczowej – szczególnie w miejscach zagrożonych podtopieniami opadowymi (m.in. ul. Karasia, Brzozowa, Mikołaja, Volkmara, Działkowa, Murowianka, Brodzińskiego, Gołębia, Kowalska, Chodenicka, Oracka), budowa zbiorników retencyjnych na wody opadowe (trasa północno-zachodnia) czy przebudowa przepustu Potoku Buczkowskiego, to działania sprzyjające skuteczności systemu. Ważne jest tu współdziałanie innych podmiotów np. wykonane przez PKP przebudowy przejazdów kolejowych wraz z instalacją przepompowni na ul. Wygoda, Krzczowskiej i Majora Bacy, czy prowadzone przez RZGW modernizowanie i podwyższenie obwałowania potoku Babica.

Miasto włączone jest również w system elektronicznego monitoringu stanu poziomu wód na rzekach Raba i Stradomka, pozwalający na wczesne ostrzeżenie przed zagrożeniem.

Bochnia posiada działający system syren alarmowych /SSA/, rozmieszczonych na terenie miasta. W przypadkach zagrożenia większość z nich uruchamiana jest drogą radiową z sekretariatu Urzędu Miasta. Skutecznie funkcjonuje również telefoniczny system ostrzegania i informowania zarejestrowanych osób komunikatami głosowymi i sms, obejmujący około 3 tysiące abonentów.

W trosce o podnoszenie bezpieczeństwa systematycznie uzupełniane i modernizowane są ciągi dróg i chodników w mieście, budowane są nowe odcinki. Nowa czy modernizowana infrastruktura już na etapie projektowania uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych. Stosowane rozwiązania (montaż znaków aktywnych D6, poręczy drogowych i łańcuchowych, budowa wysepek, wyniesionych przejść dla pieszych, montaż sygnalizacji świetlnej, oznakowanie poziome na ulicach, zmiana organizacji ruchu) zdecydowanie poprawiają bezpieczeństwo poruszania się wszystkich uczestników ruchu drogowego. Cel zrealizowany.

2.4 Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego

Mieszkańcy Bochni mają coraz większe możliwości współdecydowania o losach miasta, jego funkcjonowaniu i podejmowanych w tym względzie działaniach. Umożliwiają to wprowadzane mechanizmy partycypacji społecznej – Budżet Obywatelski, Program współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi, Inicjatywa Lokalna, konsultacje społeczne. Mechanizmy te umożliwiają obywatelom bezpośrednie włączenie się w kreowanie polityki społeczno-gospodarczej miasta, wyzwalają w mieszkańcach pokłady aktywności, dają możliwość realizacji oczekiwanych przez nich przedsięwzięć, pozwalają na zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej zgodnie z jej wolą i budują tak ważne poczucie współodpowiedzialności za rozwój miasta.

Wprowadzony od 2016 roku (pierwsze głosowanie w roku 2015) mechanizm Budżetu Obywatelskiego pozwala mieszkańcom decydować o przeznaczeniu wydzielonej na ten cel części miejskiego budżetu. Miasto zabezpieczyło do rozdysponowania przez mieszkańców w ramach Budżetu Obywatelskiego w latach 2016 – 2020 środki w wysokości łącznej 5 811 457 zł.

W ciągu 5-ciu lat funkcjonowania BO mieszkańcy zgłosili łącznie 216 projektów, z których po weryfikacjach pod głosowanie poddano 192 (56 projektów ogólnomiejskich i 136 osiedlowych). W wyniku głosowań wybrano w latach 2016 – 2020 do realizacji 31 projektów ogólnomiejskich oraz 113 osiedlowych. Na realizację wydano kwotę 4 632 704 zł.

Prawidłowo funkcjonuje współpraca samorządu z sektorem pozarządowym. W czasie wieloletniej współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi udało się wspólnie wypracować instrumenty

gwarantujące kompatybilność działań podejmowanych przez obie strony. Ważną rolę pełni tu działający od kilku lat Zespół Doradczo-Inicjatywny ds. Organizacji Pozarządowych. Złożony z czworga przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz trojga przedstawicieli Urzędu Miasta Bochnia Zespół koordynuje współpracę na linii JST - NGO, jest miejscem sprawnej wymiany informacji o zamierzeniach każdej ze stron, uzgadnia kierunki podejmowanych działań. To również ciało współtworzące i konsultujące powstające w urzędzie dokumenty dotyczące „trzeciego sektora”. Tworzony corocznie przy udziale Zespołu Program współpracy Gminy Miasta Bochnia z organizacjami pozarządowymi umożliwia kilkudziesięciu aktywnie działającym w mieście podmiotom tego sektora na synchronizację działań z potrzebami i oczekiwaniami samorządu, skutkującą realizacją wielu zadań własnych gminy we współpracy z „pozarządowcami”.

Dość przytoczyć fakt, iż w ciągu dziesięciu lat zrealizowano w ten sposób 373 zadania publiczne i 71 projektów wsparcia dla klubów sportowych. Miasto na potrzeby tych realizacji zabezpieczyło środki w niebagatelnej kwocie 4 598 000 zł.

W efekcie – po ostatecznych rozliczeniach – organizacje i kluby sportowe wykorzystały 4 302 564 zł dotacji, realizując zadania publiczne i projekty sportowe o łącznej wartości 8 043 330 zł.

Sektor pozarządowy otrzymuje również wsparcie miasta w postaci użyczenia lub wynajmu za symboliczne opłaty lokali na prowadzenie swojej działalności, pomocy organizacyjnej i technicznej urzędu oraz Wydz. PiRM przy organizowaniu przedsięwzięć, wsparcia szkoleniowego, merytorycznego i informacyjnego ze strony pełnomocnika burmistrza ds. organizacji pozarządowych. Optymizm budzi nawiązywanie kontaktów z kolejnymi organizacjami, powstawanie nowych podmiotów na terenie miasta oraz - coraz częściej – współpraca z organizacjami spoza Bochni, chcącymi realizować zadania na rzecz bochnian. Realizowanie przez sektor pozarządowy kilkudziesięciu zadań rocznie uzupełnia działania samorządu, szczególnie w obszarach lub środowiskach wymagających zwiększonej aktywności.

Podobnym funkcjom służy Inicjatywa Lokalna, czyli mechanizm pozwalający bezpośrednio mieszkańcom lub grupom nieformalnym wspólnie z gminą realizować ich potrzeby. Dotychczas złożono jeden wniosek o realizację projektu w tym trybie.

Inną formą udziału mieszkańców w procesie decyzyjnym są konsultacje społeczne. Mechanizm ten jest szeroko wykorzystywany podczas opracowań dokumentów strategicznych dla Bochni (Strategia Rozwoju Gminy, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, Program Rewitalizacji, Plan gospodarki niskoemisyjnej, Zrównoważony Plan Mobilności Miejskiej itp.) Konsultacjom społecznym poddawane są Plany Zagospodarowania Przestrzennego i kolejne roczne Programy współpracy z organizacjami pozarządowymi. Praktycznie wszystkie ważniejsze dokumenty opracowywane są przy udziale mieszkańców i lokalnych środowisk. Zadania w ramach tego celu realizowane są prawidłowo.

Niestety, nie osiągnięto zakładanej aktywności ludzi młodych we włączaniu się w działania organów samorządowych. Powołana w 2017 roku Młodzieżowa Rada Miasta odbyła tylko 3 sesje.

Z uwagi na słabnące zainteresowanie ze strony młodzieży oraz realizację planów edukacyjnych poza Bochnią rada ta po pierwszym roku działalności przestała funkcjonować. Zadanie oznaczono jako podjęte.

2.5 Rozwój społeczeństwa informacyjnego

Od 2015 roku mieszkańcy, a przede wszystkim turyści mogą uzyskać bezpłatny dostęp do Internetu na wybranych obszarach miasta (Rynek, Planty, Plac Turka), dzięki funkcjonowaniu usługi Hot-Spot. Dostęp ten jest rozszerzany poprzez montaż (w ramach prowadzonej rewitalizacji) kolejnych 10-ciu

punktów dostępowych, lokalizacyjnie ściśle powiązanych z planowanym pieszym ruchem turystycznym oraz miejscami spotkań i wypoczynku mieszkańców miasta.

Także w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej oraz jej placówkach można bezpłatnie korzystać z dostępu do Internetu.

W ramach informatyzacji objęto całość zbiorów bibliotecznych katalogiem on-line. Wypożyczanie odbywa się z wykorzystaniem systemu informatycznego.

Miasto oraz jednostki miejskie posiadają swoje strony www, a większość z nich jest również aktywna w portalach społecznościowych, gdzie zwłaszcza ludzie młodzi mają dostęp do podawanych w nowoczesnej formie ważniejszych informacji, mogą aktywnie brać udział w akcjach i konkursach ogłaszanych przez Wydział Promocji lub jednostki, czy podzielić się komentarzem.

Cel operacyjny 2.5 zrealizowano.

2.6 Czyste i bezpieczne środowisko przyrodnicze

Gmina przykłada należytą uwagę do działań promujących zachowania proekologiczne. Działania edukacyjno-promocyjne, mające podnosić „świadomość ekologiczną” lokalnej społeczności prowadzone są zarówno przez działającego w Urzędzie Miasta Bochnia ekodoradcę, bocheńskie placówki oświatowe, jak i Wydział Promocji i Rozwoju Miasta, a także przez konsorcjum BZUK – Ekombud.

Szkoły i przedszkola realizują szereg programów o tematyce ekologicznej.

Jak pokazują liczby, inicjatywy te przynoszą pożądany skutek. Mieszkańcy coraz chętniej skłaniają się do selekcji odpadów wtórnych. Ilości odpadów selektywnych – zarówno odbieranych od mieszkańców, jak i przywożonych na PSZOK - z roku na rok znacząco rosną. Zmniejszyło to z kolei liczbę dzikich wysypisk śmieci.

Od 2016 roku w urzędzie funkcjonuje stanowisko Ekodoradcy. Do obowiązków Ekodoradcy należy doradztwo i edukacja mieszkańców w zakresie sposobów ograniczenia niskiej emisji i oszczędności zużycia energii, oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na działania ograniczające emisję zanieczyszczeń.

Bochnia jest jednym z 62 partnerów *Projektu zintegrowanego LIFE pn. „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”*. Celem programu jest intensyfikacja działań służących poprawie jakości powietrza województwa małopolskiego. W ramach projektu Ekodoradca prowadzi szeroko zakrojone akcje promocyjno-edukacyjne (zajęcia w przedszkolach, pogadanki i konkursy w szkołach, prezentacje i spotkania z mieszkańcami, konkursy na portalach społecznościowych, broszury i ulotki informacyjne itp.).

Działania te szeroko zostały opisane w poprzednich i obecnym Raporcie w tabeli *Realizacja zapisów Strategii...* w zadaniu 2.6.3.

Ekodoradca kompleksowo obsługuje również realizację skierowanych do mieszkańców dwóch programów wymiany starych, nieekologicznych źródeł ciepła na nowe oszczędne systemy grzewcze.

To programy:

- „**Poprawa jakości miejskiego powietrza - wymiana tradycyjnych źródeł ciepła na proekologiczne w Gminie Miasta Bochnia**” (dotyczy przejścia na ogrzewanie paliwami gazowymi lub biomasą), oraz
- „**Poprawa jakości miejskiego powietrza - wymiana tradycyjnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w Gminie Miasta Bochnia**” (przejście na paliwa stałe np. ekogroszek, pellet)

Do końca 2020 roku w ramach tych działań mieszkańcy Bochni wymienili 231 „starych” systemów grzewczych, na które wypłacono dotacje w łącznej kwocie 2 mln 660 tys. zł.

Zwrócić uwagę należy również na działania MPEC, który na przestrzeni lat prowadził szereg działań zmniejszających zanieczyszczenie lokalnego środowiska, jak chociażby wymiany istniejących sieci przesyłowych na nowe, generujące znacznie mniejsze straty ciepłe, sukcesywne podłączanie nowych budynków czy zakładów do miejskiej sieci ciepłowniczej, likwidacja kotłów na paliwo stałe o mocy 11,63 MW i montaż nowoczesnych kotłów węglowych o mocy 2,5 MW, co pozwoliło na znaczące zmniejszenie zużycia węgla (o ponad 340 ton/rok).

W mieście działają dwa systemy czujników czystości powietrza.

Od 2017 roku dostępne są odczyty z czujników czystości powietrza rozmieszczonych na wszystkich szkołach podstawowych w Bochni. Sensory w ramach systemu Airfly monitorują jakość powietrza, na bieżąco udostępniając wyniki na stronie: <https://airly.org/map/pl/>. Do systemu można wejść również przez stronę internetową miasta.

W 2018 roku, w ramach Budżetu Obywatelskiego zrealizowany został projekt montażu na terenie miasta sieci 15 czujników pn. „ZOBACZ SMOGA – SIEĆ CZUJNIKÓW JAKOŚCI POWIETRZA”.

Czujniki zostały zamontowane w następujących lokalizacjach:

- ul. Dominikańska 4 – budynek przy Muzeum im. prof. St. Fischera;
- ul. Regis 2 – budynek Straży Miejskiej;
- ul. 20. Stycznia 15 – budynek BZUK;
- ul. Majora Bacy 15 – budynek siedziby MPWiK;
- ul. Krzyżanowicka 32 – budynek oczyszczalni ścieków;
- ul. Gazaris 11 – budynek Hali Targowej;
- ul. Parkowa 3 – budynek MOSiR;
- Park Rodzinny Uzbornia – budynek obsługi parku;
- ul. Kurów 77 – filia Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej;
- ul. Wojska Polskiego 1 – filia Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej;
- ul. Brzeźnicka 19 – filia Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej;
- ul. Kolejowa 10 – budynek Miejskiego Przedszkola nr 5;
- ul. Murowianka 28 – budynek Miejskiego Przedszkola nr 6;
- ul. Rydla 14 – budynek remizy OSP Dołuszyce;
- ul. Kolanowska 35 – budynek remizy OSP Kolanów.

Mapa, na której on-line można śledzić aktualne wyniki pomiarów znajduje się pod adresem: www.beskidinstruments.com/mapa/.

Prowadzone są nasadzenia zieleni w obrębie skupisk zakładów przemysłowych.

W działania zachęcające mieszkańców, aby zmienili swoje przyzwyczajenia i zaczęli korzystać z alternatywnych, ekologicznych środków transportu angażuje się również Wydział Promocji i Rozwoju Miasta, który od 2017 roku jest organizatorem lokalnej kampanii w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu (#mobilityweek). W roku W 2018 r. niezależna kapituła konkursowa przyznała Bochni **pierwsze miejsce** w kategorii miast do 50 tys. mieszkańców w konkursie „Polskie Nagrody Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu” organizowanym przez Ministerstwo Infrastruktury. Miasto Soli zostało nagrodzone za innowacyjny program, dopasowanie kampanii do warunków lokalnych oraz strategiczną promocję kampanii Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu.

Wśród 2786 europejskich miast biorących udział w projekcie, 160 reprezentowało wówczas Polskę. Zadania w ramach tego celu w pełni zrealizowano.

2.7 Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

Wysoko należy ocenić działania podejmowane przez miasto w zakresie poprawy i rozwoju szkolnej oraz osiedlowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. W okresie obowiązywania Strategii 2011-2020 wybudowano lub zmodernizowano boiska sportowe lub sale gimnastyczne przy wszystkich placówkach szkolnych prowadzonych przez miasto oraz na wszystkich osiedlach.

Wybudowano lub poddano gruntownej modernizacji (bezpieczne nawierzchnie, nowe, atrakcyjne wyposażenie) place zabaw przy wszystkich szkołach i przedszkolach oraz na wszystkich osiedlach. Ogólnodostępny kompleks boisk sportowych powstał również w Parku Rodzinnym „Uzbornia”. Praktycznie „na każdym kroku” spotkać można zielone siłownie. Dostyc istotne odświeżenie przeszedł stadion MOSiR przy ul. Parkowej - poprawiono płytę boiska, zmodernizowano bieżnię (nawierzchnia poliuretanowa) oraz trybuny wraz z dojciami.

Władze miasta, dyrekcja MOSiR oraz władze BKS podjęły w 2016 roku wstępne rozmowy, zmierzające do zagospodarowania terenów gminnych w Chodenicach i utworzenia tam kompleksu sportowo-rekreacyjnego. Analizowane są możliwości, opracowano wstępną koncepcję zagospodarowania. W 2019 roku opracowano projekt boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią trawiastą i przeprowadzono renowację nawierzchni trawiastej istniejącego boiska piłkarskiego. Jednak nie podjęto jak dotąd istotnych prac, zmierzających do uporządkowania tych terenów i budowy kompleksu. Podjęte działania są niewystarczające, aby uznać zadanie za realizowane, dlatego oznaczono go w podsumowaniu jako niepodjęte.

Teren zielony, jakim są Błonia Smykowskie nie jest własnością gminy (własność wspólnoty pastwiskowej), stąd miasto ma bardzo ograniczone możliwości ingerowania w tej przestrzeni. Tereny te wykorzystano parokrotnie do zorganizowania Dni Bochni. jednakże – poza istniejącym tam placem zabaw i montażem „zielonej siłowni”, oraz nasadzeniami zieleni urządzonej i wykonaniem ścieżek rowerowych w przylegającym obrębie BSAG, nie podjęto działań zmierzających do nadania tym terenom na stałe funkcji rekreacyjnych. Zadanie uznaje się jako niepodjęte.

2.8 Poprawa jakości usług edukacyjnych

We wszystkich placówkach oświatowych, należących do gminy prowadzono na przestrzeni ostatnich lat prace modernizacyjne i termomodernizacyjne. W ramach dostępnych programów pozyskiwano środki na wyposażenie pracowni tematycznych, zakup nowoczesnego sprzętu informatycznego, modernizację sal lekcyjnych i pomieszczeń sanitarno-gospodarczych, prowadzono szkolenia nauczycieli w zakresie nowatorskich metod nauczania – także zdalnego i pracy z uczniami niepełnosprawnymi, doposażono szkolne gabinety profilaktyki zdrowotnej. Rozbudowano i unowocześniono sieć dostępu do Internetu. Placówki dostosowane zostały do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Dla uczniów kończących edukację poziomu podstawowego (wcześniej dla gimnazjalistów, po reformie szkolnictwa dla uczniów klas 7 i 8 szkoły podstawowej) prowadzone są zajęcia z doradztwa zawodowego.

Cel został zrealizowany.

2.9 Rozwój budownictwa mieszkaniowego i poprawa efektywności gospodarowania istniejącymi zasobami komunalnymi

W każdym z uchwalanych w mieście Miejsowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego przewidziane są tereny dedykowane pod zabudowę indywidualną lub indywidualną oraz wielorodzinną.

Miasto w ostatnim dziesięcioleciu nabyło ponad 2,6 ha gruntów nadających się pod zabudowę mieszkaniową przy ul. Na Buczków, Karolina oraz Hutniczej. Z tego blisko hektar położony jest w terenie oznaczonym jako teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, pozostałe grunty to tereny z oznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową i usługową. Teren przy ul. Na Buczków (0,74 ha) posiada prawnie obowiązujący MPZP.

Gmina w miarę możliwości zabezpieczała także mieszkania socjalne.

W roku 2011 ukończono adaptację tzw. harcówki przy ul. Krzyżanowickiej, oddając do użytku i zasiedlając 8 lokali.

Pod koniec 2017 roku zakończono budowę budynku socjalnego (ul. Na Buczków) z 15 lokalami, zasiedlając w 2018 r. 14 z nich (jeden lokal pozostawiono na cele świetlicy).

Na koniec opisywanego okresu gmina dysponowała 153 lokalami socjalnymi, oczekujących na przydział mieszkania socjalnego było 15 rodzin.

W ramach efektywnego gospodarowania mieniem komunalnym w latach 2011 - 2020 sprzedano dotychczasowym najemcom łącznie 108 mieszkań, ponadto 1 lokal mieszkalny sprzedano w drodze przetargu. Miasto na bieżąco stara się regulować stan prawny nieruchomości.

Gmina – poprzez działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bochni – zapewnia schronienie osobom bezdomnym z terenu miasta, zawierając umowy z placówkami świadczącymi tego rodzaju usługi. Szczegółowe informacje na ten temat zawierają coroczne sprawozdania MOPS z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Zadania w ramach tego celu są realizowane.

2.10 Podniesienie jakości usług publicznych

Pracownicy urzędu, chcąc zapewnić obsługę interesantów na właściwym poziomie, muszą regularnie uzupełniać wiedzę w zakresie zmieniających się przepisów, procedur oraz obowiązków i nieustannie podnosić swoje kwalifikacje. W latach 2011 – 2020 urzędnicy wzięli udział w imponującej liczbie 1275 szkoleń, w tym kilku grupowych, obejmujących większość lub wszystkich pracowników (np. z zakresu RODO).

W urzędzie wprowadzono system zarządzania jakością ISO, który kilkakrotnie przechodził pozytywnie recertyfikację. Wdrożono system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją SIDAS. Prawidłowo działa system dostępu do informacji publicznej (BIP, strona internetowa miasta, portal społecznościowy).

Wiele spraw można załatwić z wykorzystaniem drogi elektronicznej.

Na podniesienie jakości usług urzędu niewątpliwym wpływ miało wykonanie windy oraz przeniesienie pomieszczeń kas do holu, znacząco poprawiając dostępność budynku urzędu dla osób niepełnosprawnych i starszych (także dla matek z małymi dziećmi).

Cel 2.10 został zrealizowany.

2.11 Pielęgnowanie i budowanie poczucia przynależności lokalnej

Bocheńskie instytucje kultury proponują szeroką ofertę wydarzeń promujących zarówno dorobek kulturowy jak i dziedzictwo historyczne miasta.

Twórczość bocheńskich artystów plastyków, działalność literacka lokalnych autorów czy dorobek twórczy muzyków i zespołów działających w bocheńskim środowisku są prezentowane na licznych wystawach, salonach literacko-artystycznych, spotkaniach autorskich i prelekcjach w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej oraz w Miejskim Domu Kultury. Realizowane od lat przez bocheńskie Muzeum Czwartkowe Spotkania Muzealne, prelekcje i wystawy są okazją do poznawania bogatej

historii miasta, ważnych postaci mających wpływ na bieg bocheńskich wydarzeń, czy nieznanymi nawet długoletnim mieszkańcom faktów historycznych. Działania te na stałe wpisane są w kalendarz imprez miejskich, zyskały wierną, liczną publiczność i sprzyjają budowaniu poczucia przynależności do mającej własną tożsamość społeczności.

Ważnym elementem przekazywania treści związanych z kulturą i historią Bochni jest także miesięcznik „Kronika Bocheńska”.

Wymienić trzeba tu także inicjatywy Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta, zmierzające do stałej, szerokiej prezentacji dziedzictwa historycznego miasta. To utrzymane w jednolitej konwencji graficznej oznakowania biegnących przez centrum miasta szlaków historycznych:

- Bocheński Szlak Solny „Na świecie” im. św. Kingi NaCl – łączący i opisujący miejsca związane historycznie z wydobyciem soli w Bochni; zmieniona organizacja szlaku (zamknięcie trasy w pętlę) umożliwia przejście w obu kierunkach, począwszy od dowolnego punktu szlaku;
- Żydowska Trasa Pamięci - upamiętniająca miejsca naznaczone tragiczną historią okupacyjną Żydów z Bochni i jej okolic, obejmuje 13 punktów ważnych dla rzeczywistości getta i jego mieszkańców;
- zestaw 36 tablic, opisujących najstarsze ulice bocheńskie, ich historię i genezę nazewnictwa – projekt z okazji 760 rocznicy lokacji miasta.

Wszystkie opisy powstały we współpracy Wydziału Promocji z Muzeum im. St. Fischera w Bochni, Archiwum Państwowym w Bochni oraz Stowarzyszeniem Bochniaków i Miłośników Ziemi Bocheńskiej. Miejsca i opisy Żydowskiej Trasy Pamięci powstały we współpracy Wydz. PiRM, Stowarzyszenia Bochniaków i Stowarzyszenia Bocheńskich Żydów w Izraelu.

Oznakowanie szlaków za pomocą umieszczonych w najbardziej uczęszczanych miejscach szklanych tablic, opatrzonych historycznymi fotografiami lub grafikami z podanymi w kilku językach opisami jest doskonałą formą „wyjścia” z informacją nie tylko do bezpośrednio zainteresowanych zwiedzaniem osób, ale również do przypadkowych przechodniów.

Budowaniu i pielęgnowaniu poczucia lokalnej przynależności bez wątpienia służą wydawnictwa, opisujące Bochnię i bochnian różnych okresów historycznych, tzw. *bochniana*.

Powstające z inicjatywy miejskich jednostek kultury, Wydziału Promocji i Rozwoju Miasta, organizacji pozarządowych lub miłośników Bochni wydawnictwa gromadzą często odchodzące w zapomnienie fragmenty historii Solnego Grodu, wydobywają na światło dzienne nieznanie szerzej fakty, opisują ludzi, którzy żyli i działali w tym mieście. O skali i sile takich inicjatyw świadczy liczba przytoczonych poniżej tytułów, które ukazały się przy wsparciu finansowym miejskiego budżetu:

- *Jan Kot – sportowiec z charakterem* (2012);
- *Historia kultury miasta Bochni w latach 1801 – 1989* (2013);
- *Kult św. Rozalii w Bochni dawniej i dziś* (2013);
- *Władysław Krupa – legenda Ziemi Bocheńskiej* (2013);
- *Bochnia w latach Powstania Styczniowego 1863/64* (2013);
- *Śladami Jana Pawła II po Ziemi Bocheńskiej* (2014, wyd. albumowe);
- *Bochnia – Przewodnik po mieście* (2015, kolejne, uzupełnione wydanie);
- *Atlas historyczny miast polskich – Bochnia* (2016, album, wyd. naukowe Uniwersytet M. Kopernika w Toruniu i Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie);
- *Kronika Gimnazjum w Bochni 1817 – 1904* (2017);
- *Zdarzyło się nad Rabą* (2017, historia klubu TKKF Raba);
- *"SIŁA PRZYCIĄGANIA". Z dziejów Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Króla Kazimierza Wielkiego w Bochni i Stowarzyszenia Bochniaków i Miłośników Ziemi Bocheńskiej* (2017);
- *Ucieczka rtm. W. Pileckiego z K.L. Auschwitz do Bochni i Wiśnicza* (2018);

- *Przewodnik po cmentarzu żydowskim w Bochni* (2018);
- *Urzędnicy miejscy Bochni do 1772 roku* (2018);
- *Z porywu wiary* (2018, wyd. albumowe, historia parafii św. Pawła w Bochni);
- *Bochnia ta sama, ale nie taka sama* (2019, album – Bochnia na starych pocztówkach i fotografiach);
- *Żydowska Trasa Pamięci* (2019, broszura z opisem i przebiegiem szlaku);
- *Spojrzenie wstecz* (2020, historia absolwentów Liceum Pedagogicznego w Bochni);
- *Naziemne skarby kultury* (2020, albumowe wydawnictwo o zbiorach Muzeum w Bochni);

Z inicjatywy Wydziału Promocji powrócono do tradycji koncertów w Altanie na Plantach Salinarnych. Od kilku lat dzięki Orkiestrze Górniczej, umilające słuchaczom popołudniowe spacerowały stały się na powrót charakterystycznym elementem wakacyjnych niedziel w Bochni.

Nie podjęto działań zmierzających do utworzenia Miejskiej Galerii Sztuki, dysponującej profesjonalnymi powierzchniami wystawienniczymi, wyposażeniem oraz sprzętem umożliwiającymi prezentację dorobku zarówno bocheńskich artystów jak i przybliżającymi sztukę polską i światową. Zadanie to – zapisane w Strategii 2011 – 2020 – wymaga określonych warunków lokalowych jak i dogodnej lokalizacji. W mieście funkcjonują prywatne, komercyjne galerie, gdzie można obejrzeć i nabyć dzieła lokalnych artystów. Jednakże jedynym działaniem gminy było tu złożenie przez Miejski Dom Kultury w Gminnym Programie Rewitalizacji karty projektu na utworzenie Miejskiej Galerii Sztuki na strychu MDK. Dlatego zadanie to zostało oznaczone jako niepodjęte. Jednak ze względu na ogrom zrealizowanych działań w ramach *celu operacyjnego 2.11* należy uznać go za zrealizowany.

Kierunek rozwoju III: **WZROST ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ MIASTA** wytyczał działania zmierzające do realizacji *Celu strategicznego 3: Podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta oraz wzrost ruchu turystycznego*.

Z zaplanowanych w strategii w tym obszarze 11 zadań zrealizowano 4 i podjęto realizację 5.

3.1 Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej

Zapisane w strategii zadanie: *Rewitalizacja „Pola Campi”*, leżące w kompetencjach Kopalni Soli Bochnia – właściciela terenu, w znacznej mierze zostało zrealizowane. Zagospodarowano przemysłowe tereny wokół szybu Campi. Do gminnego programu rewitalizacji złożono kartę projektu „Stara Warzelnia”, obejmującego przebudowę i rewaloryzację unikatowego w skali Europy budynku starej warzelnicy panwiowej, świadczącej o warzelniczej historii Bochni – z utrzymaniem jej oryginalnej formy oraz adaptacją funkcjonalną na cele związane z edukacją, wystawiennictwem, kulturą i sztuką oraz gastronomią.

Jedynym działaniem w ramach zadania *Wykorzystanie rekreacyjnych funkcji Lasu Kolanowskiego* było wytyczenie przez te tereny i oznakowanie odnogi Rowerowego Pierścienia Solnego „Salina Cracoviensis”, tzw. łącznika Nowowiśnickiego. Trudno zatem uznać, iż w pełni wykorzystano potencjał rekreacyjny tego obszaru, dlatego zadanie oznaczono jako podjęte.

Nie podjęto działań w ramach zadania *Budowa kąpieliska odkrytego w mieście*.

Na rzecz rozwoju *szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych* oraz infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na przestrzeni lat 2011 – 2020 zrealizowano szereg zadań, m.in.

- Rowerowy Pierścień Solny „Salina Cracoviensis” – turystyczny szlak kulturowy po dawnych salinach wielicko-bocheńskich (zakończony w 2011 roku projekt połączył pętlą rowerową 10 gmin powiatów

bocheńskiego, wielickiego i brzeskiego, szlak wraz z odnogami liczy ponad 140 km, łączy się z europejską magistralą rowerową „EUROVELO 4”);

- rewitalizacja Parku UZBORNIA;
- budowa 3 km ścieżek rowerowych na terenie BSAG;
- projekt „Turisticus” - spójna sieć tras rowerowych i spacerowych długości 26 km, łączących centrum Bochni i kopalnię soli ze szlakiem Salina Cracoviensis i EUROVELO 4. Zrewitalizowany teren dawnej „Kolejki” oferuje różne możliwości aktywnego spędzenia czasu zarówno dzieciom jak i dorosłym (pętla rowerowa „TOUR de KOPALNIA”, piesze trasy turystyczne: Trakt „ŚW. KINGA”, Trakt „ŚW. BARBARA” i Trakt „ŚW. MIKOŁAJ”, trasy spacerowe: „KORONA BOCHNI” – Pętla „SUTORIS”, Pętla „CAMPI” oraz Pętla „TRINITATIS”, plac zabaw, zielona siłownia, gry terenowe – questy w aplikacji mobilnej);
- budowa sieci parkingów rowerowych z samoobsługowymi punktami serwisowymi (ul. Wiśnicka, Kraszewskiego, Poniatowskiego, Mityry oraz Park Rodzinny Uzbornia);
- budowa ogólnodostępnej tężni solankowej,
- opisane wcześniej w pkt. 2.11 szlaki: Szlak Solny „Na świecie” im. św. Kingi NaCl oraz Żydowska Trasa Pamięci.

Pomimo niezrealizowania budowy kąpieliska *Cel 3.1 Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej* należy uznać za osiągnięty.

3.2 Opieka nad dziedzictwem kulturowym miasta

Uchwalony w 2017 roku Gminny Program Rewitalizacji pozwolił uruchomić realizację jednego z najbardziej oczekiwanych i największego przedsięwzięcia ostatnich lat – rewitalizację miasta.

To kilkuletnie, wieloetapowe zadanie prowadzone z myślą o wprowadzeniu nowych rozwiązań w przestrzeniach publicznych oraz wyeksponowaniu historycznych korzeni i solnego rodowodu pozwoli miastu zyskać nowe oblicze.

Kompleksowa rewitalizacja obejmowała projekty:

- „Rynek OD-NOWA” – obejmujący przebudowę rynku, przebudowę układu komunikacyjnego centrum miasta, remont i przebudowę infrastruktury technicznej, oświetlenia, montażu małej architektury;
- „Cieszymy oczy – estetyzacja kamienic” - obejmujący kompleksową odnowę miejskich kamienic usytuowanych wokół Rynku;
- „Rewaloryzacja Plant Salinarnych” – polegający m. in. na przebudowie dawnych budynków Kuźni i Lodowni wraz z adaptacją na obiekty wielofunkcyjne, z uruchomieniem Centrum Informacji Turystycznej;
- „Budowa tężni wraz z komorą solną w Bochni” – obejmujący wybudowanie tężni solankowej wraz z infrastrukturą techniczną, boiskami i placem zabaw.

Niektóre projekty już zakończono (tężnia, odnowa kamienic, Rynek), pozostałe dobiegają końca.

Opracowano również kompletną dokumentację projektową (łącznie z niezbędnymi pozwoleniami) na rewaloryzację Zamku Żupnego. Gmina poszukuje możliwości pozyskania środków na dofinansowanie przedsięwzięcia.

Na dzień sporządzenia raportu rewitalizacji nie ukończono, stąd oznaczenie zadania jako podjęte. *Cel 3.2* zrealizowany.

3.3 Stworzenie spójnego systemu promocji i informacji turystycznej

Miasto jest członkiem i aktywnym uczestnikiem działania dwóch stowarzyszeń, które podejmują przedsięwzięcia w sferze promocji i rozwoju turystyki:

- Małopolskiej Organizacji Turystycznej, która jest stowarzyszeniem działającym od 2001 r. Celem jej jest promocja turystyczna regionu,
- Ligi Polskich Miast i Miejsc UNESCO, która jest stowarzyszeniem działającym od końca 2005 roku. Celem Ligi jest inicjowanie i wspieranie działań zmierzających do utrzymania w dobrym stanie, właściwego wykorzystania i promocji polskich miast i miejsc wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz uznanych za Pomniki Historii.

Miasto jest członkiem Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej. MSIT to nowoczesny system, który utworzony został w partnerstwie z gminami i powiatami z Małopolski, w skład którego wchodzi 41 jednostek Informacji Turystycznej (it). W 2019 i 2020 roku usługi informacji turystycznej świadczone były w tymczasowej lokalizacji w budynku Urzędu Miasta (informacji udziela Wydział Promocji i Rozwoju Miasta – parter przy Dzienniku Podawczym). Punkt posiada aktualną certyfikację wydaną przez Polską Organizację Turystyczną. W 2020 roku punkt uzyskał również certyfikację Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej. Jednocześnie podjęto się realizacji adaptacji budynku dawnej Kuźni, której część zostanie przeznaczona na nową lokalizację punktu it.

Cel 3.3 realizowany.

3.4 Tworzenie ofert turystyczno-rekreacyjnych, uzdrowiskowych i kulturalnych dla turystów i mieszkańców

Miejskie instytucje kultury (MDK, Muzeum, Biblioteka) organizują w mieście co roku kilka imprez o charakterze ponadlokalnym, promujących Bochnię jako ośrodek kulturalny i turystyczny, mający bogate dziedzictwo historyczne oparte na salinowej tożsamości. W działania te angażują się też MOSiR oraz Kryta Pływalnia, podejmując się organizacji zawodów o zasięgu wojewódzkim, ogólnopolskim czy nawet międzynarodowym – co bezsprzecznie jest doskonałą promocją miasta.

W promowanie miasta zaangażowane są też bocheńskie organizacje pozarządowe. Realizowane przez nie (przy finansowym wsparciu miasta) corocznie duże przedsięwzięcia o zasięgu ogólnokrajowym lub międzynarodowym na stałe wpisane są do kalendarza imprez, bardzo pozytywnie kojarzone są z Bochnią i z całą pewnością szeroko promują miasto. Szczególnie te rozgrywane w podziemiach bocheńskiej Kopalni Soli są wydarzeniami unikatowymi na skalę międzynarodową.

Pomimo tych osiągnięć nie udało się jednak dotychczas wykreować cyklicznej imprezy kulturalnej o międzynarodowym zasięgu, która jednoznacznie identyfikowana byłaby z Bochnią. Zadanie to zakwalifikowano jako niezrealizowane/niepodjęte.

Zadaniem wpisującym się w poszerzenie możliwości rekreacji było wybudowanie w Parku Rodzinnym UZBORNIA stałej, zadaszonej sceny z dostępem do zasilania.

Od 2012 r. Wydział Promocji i Rozwoju Miasta przygotowuje comiesięczny „Bocheński kalendarz imprez – kultura/sport/turystyka”. Zawarte są w nim propozycje imprez organizowanych przez miejskie jednostki oraz podmioty prywatne czy też organizacje pozarządowe. Wspólnie z pracownikami Starostwa Powiatowego w Bochni i innymi gminami opracowywany jest również wspólny kalendarz imprez powiatowych.

WNIOSKI KOŃCOWE I REKOMENDACJE

Dobiegł końca okres realizacji zadań ujętych w obecnej Strategii Rozwoju. Znaczna część zadań zawartych w Strategii została w pełni zrealizowana. Jednakże znakomita większość z nich to działania o charakterze ciągłym. Ich systematyczne wypełnianie wpisuje się w realizację celów operacyjnych i strategicznych gminy. Zapewne wiele z nich ponownie znajdzie się w nowej Strategii, gdyż trudno sobie wyobrazić funkcjonowanie np. bez ciągłej poprawy rozwiązań komunikacyjnych w rozwijającym się mieście, czy zaprzestanie zabiegów o podnoszenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.

Z 55 zadań zapisanych w dokumencie nie podjęto (lub podjęto w niesatysfakcjonującym zakresie) realizacji tylko 6, z których realizacja 2 leżała w gestii podmiotów niezależnych od Gminy Miasta Bochnia.

Dlatego wykonanie zapisów Strategii rozwoju 2011 – 2020 uznać można co najmniej za zadawalające.

Jeśli by po lekturze niniejszego raportu zadać sobie pytanie, czy w ciągu minionego dziesięciolecia objętego Strategią Rozwoju zrealizowano trzy podstawowe cele strategiczne, jakie postawiono przed władzami miasta:

- *wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta,*
 - *podniesienie jakości życia mieszkańców,*
 - *podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta oraz wzrost ruchu turystycznego,*
- to bez wątplenia należy stwierdzić, że tak.

Niezaprzeczalnym atutem było uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej i ściągnięcie do Bochni tak potrzebnych miastu i mieszkańcom inwestorów, oferujących nowe miejsca pracy. O atrakcyjności inwestycyjnej Bochni świadczy fakt sprzedania wszystkich dostępnych na terenie strefy gruntów i uruchomienie działalności przez zdecydowaną większość nabywców, w tym tak prestiżowego inwestora, jakim jest japoński potentat Mabuchi Motor.

Nie można również negować podniesienia jakości życia mieszkańców. W ciągu dziesięciu lat Bochnia przeszła stopniowe przeobrażenie dotyczące praktycznie wszystkich płaszczyzn życia. Poprawa jakości dróg, zwiększanie bezpieczeństwa ruchu poprzez wdrażane sukcesywnie rozwiązania i oznakowania komunikacyjne, poprawa komunikacji pomiędzy poszczególnymi częściami miasta, podniesienie dostępu do szeroko rozumianej rekreacji (tężnia, Park Rodzinny UZBORNIA, zrewitalizowana „Kolejka”, kolejne ścieżki rowerowe, zielone siłownie itp.), rozwój handlu, w tym powstanie sporej liczby sklepów wielkopowierzchniowych, powstanie nowych kawiarni i lokali gastronomicznych, szerokie możliwości realizowania swoich pasji i zainteresowań, zajęć sportowych i wydarzeń kulturalnych oferowanych zarówno przez jednostki miejskie, jak i sektor pozarządowy, informatyzacja urzędu ułatwiająca i skracająca załatwianie spraw, czy będąca na ukończeniu rewitalizacja centrum miasta – to tylko niektóre czynniki wpływające na komfort mieszkania i bycia w Bochni.

Szereg działań podjętych przez samorząd (m.in. lobbowanie na rzecz wpisania Kopalni Soli Bochnia na listę światowego dziedzictwa UNESCO, wspomniana rewitalizacja centrum, budowa ogólnodostępnej tężni, rewitalizacja Parku Uzbornia czy budowa kolejnych ciągów pieszo-rowerowych) służy zwiększeniu ruchu turystycznego oraz – wykorzystując posiadane atrakcje turystyczne - przyciągnięciu turystów do centrum miasta.

Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymagało podjęcia działań na wielu płaszczyznach, realizację zadań zarówno inwestycyjnych, jak i w sferze kulturalnej, czy też z obszaru sportu i rekreacji. Zachętą do odwiedzenia miasta dla potencjalnego turysty jest nie tylko atrakcyjność wizualna miejsca,

posiadane zabytki, jego zasoby przyrodnicze czy atrakcje turystyczne jak np. kopalnia, czy muzeum. Coraz większego znaczenia nabiera turystyka „eventowa” - ruch turystyczny związany ściśle z organizowanymi wydarzeniami kulturalnymi, sportowymi, rekreacyjnymi, dedykowanymi określonym grupom masowych odbiorców (festiwale, jarmarki, targi, zawody, turnieje itp.). Te wszystkie czynniki składają się na zainteresowanie potencjalnych turystów proponowaną ofertą.

Bochnia miała w tym względzie spore zaległości. Nie odnawiane przez kilkadziesiąt lat centrum miasta, rynek z zaniedbanymi otaczającymi go kamienicami, uboga oferta lokali gastronomicznych, nie stanowiły magnesów dla osób odwiedzających Bochnię głównie w celu obejrzenia kopalni soli.

Sytuacja w ostatnich latach zaczęła się zmieniać zdecydowanie „na lepsze”.

Samorząd podjął szereg trudnych do udźwignięcia finansowego wyzwań, realizując z sukcesem wielomilionowe inwestycje, które odpowiadają na oczekiwania mieszkańców i tworzą zachętę dla turystów.

Rewitalizowane centrum, które już zachęca do spacerów odnowionymi uliczkami. Charakterystyczne dla Bochni Planty Salinarnie kuszą już nie tylko skupiskiem zieleni, ale także okazałą i atrakcyjną tężnią, a niebawem zakończy się rewitalizacja budynków salinarnych – kuźni i lodowni, zwiększając potencjał tego miejsca. Atrakcyjność centrum miasta dopełniają położone blisko siebie Bazylika św. Mikołaja, budynki Szybu Sutoris, Muzeum im. St. Fischera oraz Muzeum Motyli.

Zrewitalizowany Park Rodzinny „Uzbornia” dysponuje szeroką ofertą rekreacyjno – sportową. Znajdujący się tam amfiteatr jest miejscem częstych wydarzeń kulturalnych, przygotowanych przez Miejski Dom Kultury lub Wydział PiRM.

Wydział Promocji i Rozwoju Miasta zapewnia coroczne, wakacyjne koncerty Orkiestry Górniczej w zrewitalizowanej Altanie oraz szereg działań kulturalnych w odnowionych przestrzeniach miejskich. Miejskie jednostki kultury i sportu, Wydział Promocji i organizacje pozarządowe corocznie przygotowują szeroką ofertę wydarzeń, z których spora część to przedsięwzięcia o zasięgu krajowym, a nawet międzynarodowym. Niektóre – ze względu na miejsce, w którym się odbywają (Kopalnia Soli) są unikalne w skali Europy czy świata i jednoznacznie kojarzą się uczestnikom z Bochnią.

Jednakże nie udało się wypracować formuły cyklicznego przedsięwzięcia kulturalnego o charakterze masowym, będącego jednocześnie wizytówką historyczno – solnego rodowodu miasta, które by przyciągało liczną grupę osób zainteresowanych. Podejmowane są próby i poszukiwania maksymy takiego projektu, lecz jego uruchomienie wymaga – oprócz dużego wysiłku organizacyjnego - kilkuletniego zaangażowania sporych nakładów finansowych i znalezienia dodatkowych, stałych źródeł finansowania w przyszłości, gdyż w obecnych realiach budżetowych miejskie instytucje kultury czy Wydział Promocji i Rozwoju Miasta nie są w stanie sfinalizować takiego przedsięwzięcia. Być może, zamiast usilnie szukać pomysłu i finansowania jednej dużej imprezy, ważniejsze będzie ciągłe poszerzanie oferty małych i mikro wydarzeń, kreując w ten sposób ogólnopolski obraz Bochni jako miasta atrakcyjnego turystyczno-kulturalnie w całym wiosenno-letnim sezonie turystycznym.

Strategia kreuje drogi rozwoju miasta. Determinacja w realizacji maksymalnie dużej liczby zadań zapisanych w tym dokumencie przybliży gminę do wypełnienia misji, wypracowanej w procesie partycypacji społecznej jako wspólny cel mieszkańców i samorządu.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że samorząd realizował zapisy strategii z należytą dbałością. Biorąc pod uwagę ilość zadań ujętych w strategii, koszty ich wykonania oraz poziom realizacji należy stwierdzić, że Strategia Rozwoju Gminy Miasta Bochni na lata 2011 – 2020 była dokumentem dopasowanym nie tylko do potrzeb, ale i do możliwości finansowo-organizacyjnych miasta.

Realizacja niektórych zadań leżała poza kompetencjami Gminy Miasta Bochnia, jak np. utworzenie Powiatowego Centrum Obsługi Inwestora czy uzyskanie statusu uzdrowiska podziemnego, na inne gmina miała ograniczony wpływ (budowa łącznika autostradowego, Rewitalizacja „Pola Campi”).

Dlatego Zespół nie rekomenduje umieszczania w Strategii Rozwoju Gminy na kolejne lata zadań, których wykonanie nie leży w kompetencjach gminy. Na podejmowanie działań i realizację takich przedsięwzięć - choć często ważnych dla miasta i mieszkańców - gmina nie ma bezpośredniego wpływu. Nie mniej jednak tego typu przedsięwzięcia, istotne dla funkcjonowania gminy czy jakości życia mieszkańców można wymienić na dodatkowej liście zadań pożądaných. W takim przypadku działania gminy ograniczałyby się jedynie do lobbowania na rzecz ich realizacji. Takie podejście jest coraz częściej praktykowane w samorządach przy budowaniu dokumentów strategicznych.

Zakończony w 2020 roku okres obowiązywania strategii wymaga podjęcia działań zmierzających do opracowania nowego dokumentu strategicznego (choć nie jest to dokument dla gminy obowiązkowy), który wytyczyłby nowe cele, adekwatne do oczekiwań mieszkańców i uwarunkowań zewnętrznych. Nie można zapominać o przedsięwzięciach zapisanych w Strategii 2011 - 2020, których nie zrealizowano. Należy przeanalizować ich aktualność, dopasowanie do istniejących potrzeb, ważność w obecnych uwarunkowaniach społeczno-gospodarczych i rozważyć ponowne umieszczenie w nowej strategii rozwoju - dokumencie, który będąc naturalną kontynuacją wcześniejszych dokonań postawi przed samorządem nowe wyzwania i zadania do realizacji w kolejnej perspektywie czasowej.

Autorzy opracowania raportu:

(-) Tomasz Ryncarz

.....
Tomasz Ryncarz, naczelnik Wydziału PiRM - Kierownik Zespołu

(-) Marek Maciuszek

.....
Marek Maciuszek, inspektor Wydziału PiRM